

Győri

**FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS
ISKOLA**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA



2020.

Küldetésnyilatkozat

Iskolánk, a Fekete István Általános Iskola 1976 szeptemberében nyitotta meg kapuit az általános iskolai tanulók számára. Az elmúlt 37 év során intézményünk programja folyamatosan bővült.

Az eltelt időszakot tartalmas, és igényes munka jellemezte, melynek során diákok ezrei hagyták el az iskolát. Olyan diákok, akik az iskola szellemiségét megőrizve tevékenykednek az élet legkülönbözőbb területein.

Pedagógusaink szakmai munkáját a gyermekek iránti felelősség motiválja. Jellemző a megújulásra való igény, az új tudáselemek továbbtanulással, önképzéssel történő elsajátítása.

Pedagógiai programunkat az eltelt időszak alapjaira építettük fel, de természetesen már a XXI. század elvárásainak tükrében bővítettük tovább.

A gyermekképünkben megfogalmazott jellemvonások kialakítását, a gyermekek minden felett álló érdekét tartjuk nevelő-oktató munkánk legfőbb alapkövének. Ugyanakkor az eredményes nevelésben nagyon fontos társnak tekintjük a szülőket, akikkel tartalmas, őszinte, együttműködő kapcsolatra törekszünk.

Küldetésünknek tekintjük az intézményünket választó diákok kreativitásának, tanulás iránti igényének, testi-lelki egészségének és humánusának fejlesztését. Pedagógiai munkánk során különösen nagy hangsúlyt fektetünk a modern tanulási technikák alkalmazására, úgymint projekt-módszer, a kooperatív tanulás, valamint a napjainkban egyre szélesebb teret nyerő élethosszig tartó tanulás megerősítésében.

Hisszük, hogy ezen képességek fejlesztésével hozzásegítjük tanulóinkat ahhoz, hogy felnőttként sikeres, kiegyensúlyozott életet élhessenek.

Tartalomjegyzék

1. Pedagógiai alapelvek, értékek, célok, feladatok, eszközök, eljárások	5
Alapelvek	5
Gyermekekép	6
Pedagóguskép	7
Szülőkép	8
Iskolakép	8
Fejlesztési feladatok-nevelési célok	9
2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
A képzés rendje	24
A képzés keretei	24
A képzés pedagógiai szakaszai	24
Meghatározó, fő pedagógiai feladatok az egyes szakaszokban	24
Képzési specialitások	26
3. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	27
Fő feladatok	29
Az egészség-és környezeti nevelés színterei	29
A nevelőmunkát segítő kapcsolatok felhasználása	31
Ellenőrzés, értékelés	31
4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	33
Szakmai munkaközösségek:	36
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	37
Tagozatértekezlet: Minden hónap utolsó hétfőjén megtartott értekezlet, melyen a vitás magatartás- és szorgalom jegyek megállapítása történik konszenzus alapján;	40
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	41
Fogalomértelmezés	42
A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának általános elvei	42
Különleges gondozás	43
A többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás	43
Az SNI-s tanulók fejlesztése	44
Az integráltan tanuló mozgásfogyatékos tanulók programja	50
A gyógypedagógiai segítségnyújtás formái, keretei	52
Pedagógia feltételek, szakmai kompetenciák	52
A tanulók értékelése	56
Együttműködés	56
Beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelése	57
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	60

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	61
9. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai.....	65
10. Felvétel és átvétel helyi szabályai.....	66
A tanulói jogviszony	66
11. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	67
12. Sajátos pedagógiai módszerek.....	68
13. Írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje.....	72
14. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	75
15. Helyi tanterv.....	76
Választott kerettanterv.....	76
A kerettantervben meghatározott, a kötelező tanórai foglalkozások időkeretének felhasználása.....	77
A tantárgyak, tevékenységek, a tananyag elrendezésének szempontjai.....	78
A helyi tanterv műveltségterületeinek megjelenése az 5-8. évfolyam tantárgyi rendszerében	79
Választható tanórán kívüli foglalkozások	80
Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei ..	81
Mindennapos testnevelés.....	81
NETFIT MÉRÉS – A TANULÓK FITTSÉGI ÁLLAPOTFELMÉRÉSE	82
ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKEKÉLÉS, MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSE	83
Általános jellemzők.....	83
A tanulók értékelése az egyes életkori szakaszokban	87
A mentesítés lehetőségei az értékelés, minősítés alól	92
Magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei.....	92
A tanulók csoportba sorolásának elvei, átjárhatóság a csoportok között	94
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	95
Tanulási kudarcok kezelése.....	95
Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	98
Egész napos iskola működése	98
Óratervek	102

1. Pedagógiai alapelvek, értékek, célok, feladatok, eszközök, eljárások

Értékek

Az intézmény pedagógiai célkitűzéseiben prioritást adott két fő értéknek:
a kreativitásnak és a humánumnak.

A felnövekvő nemzedékre a XXI. században nagy lehetőségek és komoly kihívások várnak, melyekkel alkotó módon kell tudni megbirkózni. Munkáját emberhez méltó módon kell végeznie, s másokkal emberségesnek kell lennie. E két fő emberi érték és képesség kialakításával, erősítésével reméljük gazdag, sikeres életük lesz tanulóinknak.

Arra törekszünk, hogy biztosítsuk tanulóink optimális személyiségfejlődését, folyamatosan gyarapítsuk tudásukat, ismereteiket, szakmai felkészültségüket, növelve ezzel számukra a társadalmi beilleszkedés esélyeit.

Az intézmény nevelőjének személyes életútja, munkássága azonos célkitűzéseinkkel. Dolgos, tevékeny, alkotó, emberséges élete például szolgál tanulóink, s mindannyiunk számára. Művei emberségre, természetszeretetre, a természet iránti felelősségre nevelnek. Szereplői feladatmegoldása, ötletgazdagsága mintául szolgálhat tanulóink számára.

Gyermekközpontú törekvéseink, a hagyományok ápolásának, a klasszikus emberi értékekre épülő, mégis modern, élet közeli normákat közvetítő koncepciójának vezérfonala a humánum.

Alapelvek

A pedagógiában elfogadott alapelvek közül kiválasztottuk azokat a legfontosabbnak tartott alapelveket, amelyek normatív irányelvként a nevelés- oktatás minden területére és formájára érvényesek, és biztosítják a nevelési célok érvényesülését. Iránymutatóul szolgálnak a pedagógusoknak a nevelés-oktatás komplex folyamatában, az iskola működésének szervezéséhez.

Komplexitás elve - a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségeket folyamatosan figyelembe vesszük és összehangoljuk a nevelés-oktatás során.

Egyenrangúság elve - A tanuló a nevelés-oktatás alanya. A pedagógus és a tanuló egyenrangú félként vesz részt a folyamatban.

A pedagógus vezető szerepe - az egyenrangúság elvével összhangban a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, a tevékenységek megszervezésében, a személyiségük fejlődésének támogatásában.

Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve - a tanuló fejlesztésében a fejlettségi szintjét figyelembe vesszük.

A tapasztalatszerzés elve - a nevelés - oktatás folyamatában a tanulók számára lehetőséget teremtünk a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására.

A bizalom elve - bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására, az értelem fejlesztésével együtt az érzelmi és az akarati élet formálása.

A következetesség elve - igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség támasztása a tanulók önállóságának, kezdeményező-képességének, kreativitásának kibontakoztatására.

A különböző közösségekhez tartozás elve - a tanulók mindig szűkebb (család, osztály, iskola), tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés - oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösség életének, céljainak, érdekeinek figyelembe vételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak terepet - a pedagógus vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett - a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.

Esélyegyenlőség elve – egységes, differenciált, egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési – értékelési eljárások alkalmazása, a tanulási esélyek egyenlő, eredményes segítése egyénhez igazodó fejlesztéssel.

A szemléletesség elve - a befogadást, az elsajátítást előtérbe helyező tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazása.

A visszajelzés elve - folyamatos visszajelzés a tanulói teljesítményekről, ezek változásáról, javításuk akadályairól.

Környezettudatosság elve - A nevelésben és az oktatásban sugározzon át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése. A tanulóknak érezniük kell a felelősséget a Föld globális problémái iránt, és tudatosítani kell bennük, hogy a mindennapi életben is figyeljenek környezetünk megóvására.

Gyermekkép

Munkavégzésben, tanulásban:

- szellemileg fogékony, érdeklődő, kíváncsi, megismerési vágy hajtja,
- szilárd alapkészségekkel rendelkezik, az egyetemes értékek minél szélesebb körének megismerésére törekszik,
- elsajátítja a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a személyes boldoguláshoz és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és munkához, a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban,
- feladatmegoldások során keresi az egyedi, változatos megoldásokat,
- munkája pontos, kidolgozott,
- tanulni akaró és tudó,
- van akaratereje, fegyelmezettsége, kötelezettségtudata, képes a kudarccokat leküzdeni.

Önmagához, társaihoz, közösséghez, környezetéhez való viszonyában:

- van önbizalma, tud dönteni, a lemaradások okának megszüntetéséért mindent megtesz,
- a társas emberi lét szokásait, magatartásmódjait ismeri, tud a helyzethez illően viselkedni, tisztelettudó, tolerálja a másságot, tud csoportban, közösségben együttműködni, dolgozni, a közösség céljainak megvalósításában tevékenyen vesz részt, a környezete iránt nyitott, tudja eredményesen használni a kommunikációs technikákat, egy idegen nyelvet alapfokon ismer,
- képes a konfliktushelyzeteket felismerni, és megoldási módokat keresni, a feszültségek elkerülésére törekszik,
- szereti a természetet, környezetvédelmi gondolkodása pozitív, ennek megfelelően cselekszik,
- fontos számára a testi-lelki egészség, és annak megőrzése.

Pedagóguskép

Iskolánk a következő személyiség összetevőket várja el nevelőitől:

Szaktudást

- befogadási és önművelési készséget a pedagógiai és pszichológiai kultúra, illetve a szaktudományok újabb eredményei iránt,
- elemző készséget - a helyzetek több szempontú mérlegelését, a problémák okainak feltárását, elemzését,
- döntési készséget - azt, hogy másokat is érintő döntéseinket csak megfelelő mennyiségű és minőségű információ birtokában hozzuk meg,
- kommunikációs készséget - törekvést gondolataink, érzéseink hiteles közvetítésére, és befogadóként a partner közlésével megegyező értelmezésre,
- szervezőkészséget - törekvést a tanórai és tanórán kívüli idő mind tökéletesebb intellektuális, morális és emocionális hasznosítására,
- lelki egészséget,
- hangulataink megfelelő kézben tartását, törekvést a hitelességre, pozitív életszemlélet sugárzására, önmagunk vállalására.
- kudarcaink, bizonytalanságaink kezelését egészséges önértékelésre való törekvéssel.

Felelősségérzetet

- igényt szavaink, tetteink megfontolására, azok következményeinek végiggondolására.

Önkritikát

- az esetleges mulasztás vagy felelősség elismerését - az iskola által megfogalmazott alapvető értékek bármely helyzetben történő vállalását.

Értékvállaló hiteles közvetítést

Türelmet

- azt a kiváló optimizmust, amely a gyerek fejlődését esetenként hosszabb érési folyamat eredményének tekinti.

Szülőkép

Iskolánk a következőket kéri, várja tanítványai szüleitől:

- Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célok, alapelvek elfogadását.
- Az iskola pedagógiai programjában és házirendjében foglaltak összehangolását a családi neveléssel.

Partneri kapcsolatot:

- őszinteséget, bizalmat, a problémák közös megoldására való készséget.
- A gyermekek iskolai magatartásának, tanulmányi munkájának figyelemmel kísérését.

Folyamatos kapcsolattartást:

- az ellenőrző és üzenő füzet útján, valamint a szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok alkalmával,
- az iskola rendezvényein való részvételt, aktuális segítségnyújtást azok szervezésében.
- Korrekt véleménynyilvánítást az iskoláról.
- A gyermekvédelmi munkába való bekapcsolódást.

Iskolakép

- Előminősített Referencia-intézményi tevékenységünk során referencia értékű „jó gyakorlatainkat” továbbadjuk, megismertetjük más közoktatási intézményekkel, ezzel segítve szakmai fejlesztő munkájukat.
- Az iskolában dolgozók, együtt élők kapcsolata az egymás tiszteletén, megbecsülésén alapul.
- Az emberi kapcsolatok természetesek, az emberi méltóság, a jó munkán alapuló tekintély és tisztelet szabályoz.
- A nevelő megszólítható, biztosított a kérdés szabadsága.
- A nevelő-oktató munkát minden gyermekre kiterjedő tisztelet, szeretet jellemzi, mely főleg metakommunikációban, tettekben nyilvánul meg.
- Fontos jellemző az egymással szembeni tolerancia.
- Az iskola elfogadja a másságot, az egyediséget, az adottságbeli különbözőségeket.
- Személyiségpedagógiát alkalmazva az eltérő képességű tanulókat képességeik felső határáig igyekszik fejleszteni.
- A pedagógus hisz önmagában, nevelési elveiben, a nevelőközösségben. Tanítványait úgy neveli, hogy bízzanak benne, saját adottságaikban, lehetőségeikben.

- Fontos jellemző a felelősség.
- Minden ember felelős önmagáért, másokért.
- A nevelői felelősséggel együtt jár a személyre szabott követelés.
- Az iskola tiszteletben tartja az egyén, a közösség szabadságát.
- Az iskola segíti kialakítani az autonóm személyiséget, aki önmaga ismerője és saját magának felelős irányítója.
- Fontos a konfliktusok kezelése, a konfliktuskezelési technikák elsajátítása.
- A tanítás-tanulás demokratikus.
- A tanuló cselekedve, felfedezve tanul, melyben aktív résztvevő.
- Fontos szerepet kap az alkotás és azok bemutatása.
- A nevelő épít a tanulók kreativitására, fejleszti azt.
- Hangsúlyt kap az alternatív megoldások keresése, alternatív gondolkodási képesség kialakítása.
- A tanulói teljesítmények értékelésében az elvárható kompetenciák, a kreativitás összetevőinek meglétét keressük.
- Jelen van a vita, a véleménynyilvánítás, mely fejleszti a gondolkodást, kommunikációs képességet, az erkölcsöt.
- Kiemelt szerepet kapnak a „latens” hatások: helyes életviteli és viselkedési szokások, esztétikus környezet.
- Fontos érték az egészség, az egészség megőrzése, a szűkebb és tágabb élettér védelme, a környezeti nevelés.

Fejlesztési feladatok-nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező áttrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok

kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és feladatmegvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá

kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos, és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát. A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot - a tanuló szükségleteinek megfelelően - közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálását.

Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a

foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt. A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata - a közös célt szem előtt tartva - a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul. A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani. A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez. Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége. Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni. Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység. Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók

fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül. A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételevel egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie. A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal. A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése

azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Képesség-kibontakoztató felkészítés

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában. Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésre gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról. A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését. Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes

tájékoztatást nyújtson. Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik. Az iskola pedagógiai programjában egyértelműen meg kell határozni és nyilvánossá kell tenni az értékelés minden formájának - beleértve az osztályozást is - szempontjait, az ehhez kapcsolódó eljárásokat. A nyilvánosságra hozatal időpontját úgy kell megválasztani, hogy a tanulók és a szülők, gondviselők előzetesen, már az iskolaválasztáskor megismerhessék azokat. A mérésekkel és az értékeléssel kapcsolatos feladatokat, adminisztratív tevékenységeket, továbbá a tanulók és a szülők, gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályokat is meg kell jeleníteni az intézmény pedagógiai programjában.

A kulcskompetenciák

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulóképben megfogalmazott domináns gyermeki értékek kialakulását az iskolai élet sajátosságai segítségével, a partnerekkel való együttműködéssel, a közös vállalkozásokkal és az ezek megvalósulását biztosító szakmai felelősséggel kívánjuk elérni, megteremtve a közös felelősség és az egyéni szakmai szabadság egyensúlyát.

Kiemelt szerepet kap

- a személyiség megismerése,
- a tanulás szervezése és
- az autonóm személyiség fejlődését szolgáló módszerek alkalmazása.

A személyiség megismerése, a személyiségfejlődés követése

A tanár –az iskola- részéről

Nagy hangsúlyt fektetünk az átmeneti időszakok - óvodából az iskolába; 2. évfolyamból a 3.-ba, 4. osztályból a felső tagozatba lépés programjának megtervezésére a zökkenőmentes átmenet érdekében.

Állomásai	Módszere	Tevékenységek	Résztevő/felelős
Óvoda - iskola	Átadó – átvevő értekezlet (augusztus vége)	A „volt” óvodások bemutatása	Óvónők és az első osztályok tanítói
1. évfolyam	Szoktatási program (1 hónap)	A nevelők megfigyelik a tanulókat, mérésekkel alátámasztják azokat. A mérési eredményeket rögzítik. Konzultálnak a szülővel, óvónővel. Szükség szerint fejlesztési tervet dolgoznak ki. A program végén a megismételt mérések alapján után követő fejlesztési tervet dolgoznak ki.	témafelelős osztályfőnök és osztálytanító logopédus fejlesztő pedagógus

3. évfolyam	Átadó – átvevő értekezlet	A 2. osztályban tanító osztályfőnök bemutatja az osztályt. Felhívják a figyelmet a tehetséges, valamint a szociális hátrányokkal, tanulási kudarcokkal, magatartási problémákkal küzdő tanulókra. Ismertetik a tanulók szociokulturális hátterét, a szülőkkel való kapcsolattartás jellemzőit.	2.évf. osztályfőnökei 3. évfolyamon tanító kollégák
	Szoktatási időszak (1 hónap)	Az új nevelők megismerkednek az osztállyal. Tudatosítják az iskolaotthon szervezeti változásait, az elvárásokat, követelményeket.	Osztályfőnök és osztálytanító a 3. osztályban tanító kollégák

5. évfolyam	Átadó – átvevő értekezlet	A 4. évfolyamon tanító osztályfőnök bemutatja az osztályt. Felhívják a figyelmet a tehetséges, valamint a szociális hátrányokkal, tanulási kudarcokkal, magatartási problémákkal küzdő tanulókra. Ismertetik a tanulók szociokulturális hátterét, a szülőkkel való kapcsolattartás jellemzőit.	4.évfolyam osztályfőnökei felsős osztályfőnök az 5. osztályban tanító kollégák
	Szoktatási időszak (1 hónap)	A viselkedési normák, a szaktantermek rendjének megismerése, elsajátítása. A házirend megerősítése. Az egyes tantárgyakra vonatkozó tanulási technikák bemutatása, gyakoroltatása. A tantárgyi követelmények ismertetése. Próbafelelések az elvárásoknak megfelelően. Az osztály közösségi céljainak, programjainak tervezése.	osztályfőnök szaktanárok

Tananyagtartalmak, a tanulás szervezése

Pedagógiai feladataink

- a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása,
- az ezekre épülő differenciálás,
- tanulási technikák megismertetése, elsajátíttatása,
- egyéni tanulási módok kialakításának segítése.

Ezen feladatok teljesítése során figyelembe vesszük

- a tanulók különböző szintű adottságait, képességeit,
- az eltérő mértékű fejlődésüket,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulási lehetőségekkel eltérő módon élnek.

Célunk: az élethosszig tartó tanulásra, önművelésre kész és képes ember nevelése. Hozzásegítjük őket ahhoz, hogy felnőtt életükben konstruktív életvezetésre legyenek képesek. Megtalálják helyüket a társadalomban, olyan pályát, hivatást válasszanak, mely a társadalom számára hasznos tevékenység, emellett e tevékenység folytatása közben maguk is sikeressé válnak.

A lexikális tudás helyett előtérbe helyezzük a logikus gondolkodásra építő tanítást, segítve ezzel a tanulókat, hogy az iskola befejeztével képesek legyenek eligazodni az információk egyre növekvő rengetegében.

Az információválogatás és értékelés során fejlődik lényegmegragadó és kritikai képességük, újabb és újabb összefüggések tárulnak fel előttük.

Ennek érdekében a tanítási órákat úgy szervezzük, hogy tanulóink minél aktívabbak legyenek az információszerzésben, s ez által képessé váljanak a megszerzett tudás új helyzetekben való hasznosítására. Visszaszorítjuk a frontális munkát, helyébe az egyéni, páros és csoportos munka lép.

Az önálló ismeretszerzési képesség kialakítását és fejlesztését szolgálják:

- kutatómunka, gyűjtőmunka
- esszék, beszámolók készítése
- versenyek (helyi, városi, megyei, országos)

Véleményalkotási, együttműködési és konszenzuson alapuló döntési készségüket projektek készítése során fejlesztjük. Minden évfolyamon az életkori sajátosságok figyelembe vételével, a tananyagtartalmakból adódó lehetőségekkel élve legalább egy projektet szervezünk.

Projektoktatás

Kiemelt projekt: Győr.

Célja: a tanulók évfolyamonként koncentrikusan bővülő ismereteket szereznek – az életkori sajátosságoknak megfelelően – Győrről és környékéről. A projekt időtartama 2 nap.

Az individuális tanulást saját készítésű munkalapok, feladatlapok, számítógépes programok alkalmazásával oldjuk meg. Intézményünk szakmai igényességgel megalkotott feladatbankkal rendelkezik.

Iskolai munkánk kiemelt feladata a tanulás tanítása. Minden tantárgy tanulási technikájának megismerését, elsajátítását az adott tantárgy tanulása keretében biztosítjuk. Az 5-8. évfolyamon a tanulás-módszertan osztályfőnöki órákon kerül feldolgozásra. Az itt megismert tanulási technikák, a tanulást segítő módszerek gyakoroltatása a tanítási órák vezetésébe épül be. Közös felelősségünk a tanultak tanítási órákon való gyakoroltatása.

Képzésünk tartalma:

- irodalom- és nyelvtudomány
- társadalomtudományi ismeretek
- természettudományi ismeretek
- művészetek
- technikai ismeretek
- sport

A tananyagtartalmak kiválasztása és elrendezése a tanulók életkori sajátosságainak felel meg.

Kiemelten kezeljük azokat a kompetenciákat (pl. informatika (digitális kultúra), idegen nyelv), amelyek szükségesek ahhoz, hogy tanulóink a munkaerőpiacon versenyképes munkavállalóvá váljanak.

Az ismeretanyagból adódóan élményszerű, pozitív mintákat kínálunk, történelmi személyiségek, irodalmi hősök tetteinek, magatartásának átélési lehetőségeivel. Az etika/hit- és erkölcstan, az osztályfőnöki órák keretében önismereti és emberismereti tartalmakkal ismertetjük meg a tanulókat.

Szervezeti jellemzők

Célunk olyan iskolai életrend, légkör kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. A tanulók folyamatosan megtapasztalhatják az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit, hiányuk káros következményeit.

Szoktatási program

Egy hónap szoktatási program segíti a kisgyermeket, hogy zökkenőmentesen éljék át az iskolába lépés első napjait. A nevelők benyomásokat szereznek kis tanítványaik személyiségéről, felméri a tanuláshoz szükséges részképességek szintjét egyénenként. A hátrányok kompenzálása egyéni fejlesztési terv szerint történik.

Magatartásváltoztatási modell

Fontosnak tartjuk a tanulók tanórai és egymás közötti magatartását érintő szociális és érzelmi képességek fejlesztését. E képességek kialakítása a következetes magatartásváltoztatási modell szerint történik.

Célunk 15 szociális alapképesség kialakítása kisgyermekkor szinten. Évente 6-6 képesség kialakítására kerül sor. A program a meglévő képességeket erősíti, a hiányokat pótolja.

1-4. évfolyamon a reggeli beszélgetések is segítik a tanulók szociális képességeinek, valamint kommunikációjának fejlesztését.

A 15 szociális képesség kialakítása az Etika, illetve a Hit- és erkölcstan órákon történik.

Önálló foglalkozások

Az önálló foglalkozások az egész napos iskolában, 1-4. évfolyamon a tanulási idő lehetőséget biztosít az egyéni haladási ütemhez mért differenciálásra, tanulási technikák elsajátítására, különös tekintettel a címmeditációra, a lényeg felismerésére és kiemelésére, memoriterek tanulásának technikájára.

Mesefoglalkozások

Célja:

1. A tanulók lelki, fizikai egészségének fejlesztése:
 - önmaguk megismerése,
 - felelősségvállalás önmagukért és a környezetükben élőkért

„A mese játék, csoda, hit és lélek.

Mosoly mindenki lelkére.

A mese az gyógyír, az befele és kifele is gyógyít.”¹

Csernik Szende – székely mesemondó

2. Szociális képességeik fejlesztése:

- viselkedés a mindennapokban
- önuralom
- másság elfogadása

„A mese az egyetlen hatékony etikai oktatás a kisgyerekek számára, mert abban van jó és rossz, a legkisebb királyfi megküzd a sárkánnyal, vagyis felveszi a harcot a rossz ellen. Van benne élet és halál, igazmondás és hazugság, vagyis minden, ami egy etikai világhoz tartozik.”²

(Vekerdy Tamás)

3. játékos tanulás, kompetenciafejlesztés

- szabályok
- együttműködés
- pontosság
- szervezettség, időbeosztás

(EFOP- 3.3.7-17-2017-00029)

Tanórákon

A tanórákon a tananyagtartalmak kínálta lehetőségek biztosítják a már megszerzett tanulási technikák tudatos alkalmazását, melyek elősegítik az egyéni tanulási módok kialakítását.

Az egyéni képességfejlesztést a teljesítmény szerinti csoportbontások (idegen nyelv, informatika), a tehetséggondozó és a tömegsport foglalkozások biztosítják.

A személyiség megismerését, eredményes fejlesztését szolgálják az osztályértekezletek, tagozatértekezletek.

Személyiséggazdagító program

Az egész napjukat az iskolában töltő gyerekek számára az egész napos foglalkoztatás különböző szervezeti kereteiben (egész napos iskola) kell gondoskodnunk arról is, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, regenerálódásra, valamint arra, hogy intellektuális képességeik mellett arányosan fejleszthessék egyéb (pl. manuális, szervező) képességeiket és kreativitásukat.

Célunk, olyan szabadidős tevékenységek megszervezése és irányítása, melyeket a tanulók adottságaira, szervezett és spontán tapasztalataira építünk. Különös tekintettel az ingerszegény környezetből érkező, az alapvető kulturális és életmódbeli hiányosságokkal küzdő tanulókra.

¹ <https://www.citatum.hu/idezet/95494>

² <https://www.citatum.hu/idezet/68628>

A program során képessé válnak szabadidejük személyiségfejlesztő, önálló felhasználására, kialakulnak szabadidő töltési szokásaik.

A foglalkozások kiegészítik, megerősítik a tanórai képességfejlesztést, mert a tanulók minden egyes tevékenységi körrel megismerkedhetnek, minden egyes területen kipróbálhatják magukat.

A program területei:

- Népszokások, népi játékok, ünnepek
- Mozgásfejlesztés (aerobic, népi tánc, társas tánc)
- Állóképesség fejlesztése (sorversenyek, akadályverseny, labdajátékok)
- Meseország (dramatizálás, szerepjátékok, bábozás)
- Ügyes kezek (különleges technikák: kollázs, nyomatolás, batikolás stb.)
- Egészségnevelés (pl. fogápolás, ételkészítés, elsősegélynyújtás)
- Séták (Győr nevezetességeinek megismerése, közlekedés és tájékozódás tanulása az életkori sajátosságok figyelembe vételével)
- Vetélkedők (mese-akadályverseny, magatartáskultúrához kapcsolódó vetélkedő, játékos sportversenyek stb.)
- Kiállítás, színházlátogatás
- Szervezett múzeumi foglalkozások

Szervezeti keretei

A személyiséggazdagító programok az alsó tagozaton beépülnek a tanulók mindennapjaiba, heti egy órában a szabadfoglalkozások keretében, osztály szinten.

Minden osztály sétát tesz a szűkebb, illetve tágabb lakóhelyén. Az elkészített munkákból negyedévente az aulában kiállítást szervezünk.

A Tavaszi fesztiválra műsorral készülnek, melyet a tanítók a csoport képességeihez mérten állítanak össze.

Az osztályban tanító mindkét pedagógus hatékony együttműködése biztosítja az osztály eredményes fejlesztését.

A sport és művészeti tanórán kívüli foglalkozások a sokoldalú fejlesztést szolgálják. A diákszervezet közösségformáló hatását beépítjük a nevelésbe.

A személyiség megismerését, eredményes fejlesztését szolgálják az átadó-átvevő értekezletek és a tagozatértekeztet. Az iskolavezetés nagy hangsúlyt fektet az osztályfőnök személyének kiválasztására.

A képzés rendje

A képzés keretei

Az iskolánkba be- és kilépés határát, a továbblépési lehetőségeket az alábbi ábra szemlélteti:



Be (1) Belépés általános iskolai képzésbe

Ki (1) Kilépés 8 osztályos gimnáziumba

Ki (2) Kilépés 6 osztályos gimnáziumba

Ki (3) Kilépés középfokú intézménybe

A képzés pedagógiai szakaszai

Az iskolai oktatás az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart.

Az alapfokú nevelés-oktatás két szakaszra tagolódik.

- Alsó tagozat: 1-4. évfolyam
- Felső tagozat: 5-8. évfolyam

Meghatározó, fő pedagógiai feladatok az egyes szakaszokban

1-2. évfolyam:

- az egész napos élet megszervezése,
- környezettudatos magatartás alapozása,
- az egészséges életmódhoz szükséges alapvető higiéniai szabályok betartása,
- humánus magatartásmódok kialakítása,
- tanulási szokások megalapozása,
- együttműködési képesség alapozása
- önismeret, énkép, egyéni képességek felfedezésének támogatása,
- játék, mozgás szeretetének fenntartása,
- testi-lelki egészség gondozása,
- alapvető személyiségjegyek feltárása, fejlesztése,
- konkrét gondolkodás működtetése,
- kulturális hátrányból adódó hiányok csökkentése,
- az ismeretszerzéshez szükséges alapvető képességek kialakítása.

3-4. évfolyam:

- Eredményes tanulási technikák, feladat-, problémamegoldó módszerek alapozása,
- tartós emlékezet, reprodukálási képesség erősítése,
- önértékelés, bírálat, véleményalkotás tanulása,
- együttműködési képesség kialakítása,
- logikus gondolkodás műveleteinek tanulása,
- környezettudatos magatartás alakítása
- törekedtetés a testi és lelki egészség megőrzésére,
- játék, mozgásszeretet megőrzése,
- alapvető kommunikációs technikák gyakoroltatása,
- egyéni képességek kibontakoztatása, tehetségek támogató foglalkoztatása,
- személyiség és érzelemvilág gazdagítása,
- tanulási nehézségek, hiányok feltárása, pótlása,

5-6. évfolyam:

- önképzés igényének és szokásainak kibontakoztatása,
- alapkészségek – képességek kialakítása, megszilárdítása,
- együttműködési készség fejlesztése,
- dönteni tudás képességének kialakítása,
- konfliktuskezelési megoldások gyakoroltatása,
- véleménynyilvánítási formák használata,
- önmagáért, a társakért, a közösségért érzett felelősség erősítése,
- kommunikációs technikák fejlesztése,
- tanulói demokratikus jogokkal való ismerkedés
- testi-lelki harmónia igényére nevelés,
- szexuális nevelés alapozása,
- környezeti problémák megismerése, alternatívák keresése
- a szabad idő értékes, hasznos megszervezése,
- korszerű tanulási módszerek elsajátítása,
- felelős környezetvédelmi magatartás tanulása

7-8. évfolyam:

- formális gondolkodás fejlesztése,
- permanens tanulás iránti igény fejlesztése,
- egyénre szabott, eredményes tanulási módszerek elsajátítása,
- döntési képesség, felelősség erősítése,
- tanulói demokratikus jogok gyakorlása: önszerveződés, diákprogramok, diák érdekvédelem lehetőségének biztosítása,
- káros szenvedélyek tudatos elkerülésének segítése,
- környezettudatos magatartás alkalmazása
- életpálya tervezés segítése, felkészülés a továbbtanulásra,
- testi-lelki harmónia igényének erősítése,
- szexuális nevelés,
- káros szenvedélyek tudatos elkerülésének segítése.

Képzési specialitások

Első Élő idegen nyelv: angol – német

Emelt szintű angol nyelvi képzés 1-8. évfolyamig, heti 5 órában, csoportbontásban. (Részletes programja a pedagógiai program helyi tanterv részében, a 99. oldaltól található.)

Csoportbontás: 3-8. évfolyamon

Belső vizsgarendszer:

- vizsgát tesznek a haladó csoportok év végén 5 – 7. évfolyamon,
- 8. évfolyamos jó képességű tanulók igény szerint, szülői beleegyezéssel és anyagi támogatással államilag elismert nyelvvizsgát tehetnek.

7-8. évfolyamon lehetősége van a tanulóknak a második idegen nyelv tanulására.

Egyéb csoportbontások

Magas osztálylétszámból adódó csoportbontás matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgyból a kompetenciamérés eredményességének növelése érdekében, Informatikából a digitális kompetencia elsajátítása érdekében.

Csoportbontás felső tagozaton a mozgássérült tanulók integrálásával.

*Az **idegen nyelvi akadémia**verseny a tanulókat állítja a központba, figyelembe véve az életkori sajátosságait és valamint előzetes tanulmányaik során elért tudásszintjüket.*

Fontos, hogy leküzdjük a tanulás során jelentkező, a diákok számára unalmas és az érdeklődés hiányát kiváltó nehézségeket új, a hagyományostól eltérő gyakorlatok alkalmazásával. Az innovációnk célja olyan saját fejlesztésű gyakorlatok bemutatása, melyek játékosan segítik a tanulók idegen nyelv tanulását.

Arra törekedtünk, hogy támpontokat adjunk a fejlesztendő kompetenciákhoz, az elérni kívánt nyelvi célokhoz és a csoportok kialakításához.

A különböző kooperatív technikák alkalmazásával, a nyelvi kompetenciák fejlesztésének a központba állításával kívánjuk megvalósítani, hogy a motiváció fenntartása mellett a független nyelvhasználói szint felé vezessük a tanulókat. (EFOP 3.3.7-17-2017-00029)

Matematika és magyar nyelv

Évfolyami szinten heti 1 órában a tehetséges tanulók gondozása.

5-6. évfolyamon heti 1 órában, osztályonként felzárkóztatás, hiányos részképességek kialakítása, fejlesztése a tanórán kívüli órakeretből.

1-4. évfolyamon, a Knt. szerint, heti 1-1 órában felzárkóztatás és tehetséggondozás osztályonként.

8. évfolyamon heti 1 órában felkészítés a középiskolai felvételi vizsgára. A csoportok száma az évfolyami létszámától és a jelentkezési szándék arányától függ.

Informatika

Ismerkedés az informatika alapjaival 1 évfolyamtól (csoportbontásban német-informatika párosításban), 3-4. évfolyamon tanórai keretben, szaktanár vezetésével.

5 – 8. évfolyamon. A tanulók igény szerint, szülői beleegyezéssel és anyagi támogatással államilag elismert ECDL-Start vizsgát tehetnek. Ennek

érdekében 5. évfolyamtól informatika orientáltságú csoportot szervezünk évfolyami szinten, szakkör keretében. Magas osztálylétszám esetén csoportbontás. A témakörhöz tartozik az 5-6. évfolyam valamint a 7-8. évfolyam számára meghirdetett legorobotika szakkör.

Testnevelés

A testnevelés irányultságot a tanórán kívüli tömegsportórák keretében is biztosítjuk. Úszásoktatás a testnevelés óra keretében: 1-6. évfolyamon heti 2 óra.

1-4. évfolyamon a tananyagtartalmakban kiemelten kezeljük a sportiskolai jellegű osztály tananyagtartalmait (labdás ügyességi csapatjátékok).

5. évfolyamtól sportiskolai képzés egy tanulócsoportban (labdarúgás, kézilabda).

Az első négy évfolyamon a tanulók az egész napos iskola szervezeti keretében élnek az iskolai életüket.

Magatartáskultúra oktatása 1 – 4 évfolyamon beépül az Etika tantárgy tananyagába.

3. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Iskolai környezet (városrész, lakótelep, közlekedés, iskola sajátosságai)

Iskolánk Győr város Ady lakótelepén található, magas épületegyüttesek között. A lakótelep házai között több parkosított rész található játszótérrel. Iskolánk nem helyezkedik el közvetlenül a Kodály Z. út mentén, hanem kicsit beljebb, így a zaj –és légszennyezés nem annyira érzékelhető. A biztonságos közlekedés is megvalósul, mivel közvetlenül az iskola előtt gépjármű-forgalom nincs.

Az intézmény 1976-ban épült, tetőteraszos megoldással. Az épületegyüttest kerítés veszi körül, melyen belül parkosított, gondozott, befűvesített, rendezett terület - nagy részén sportpályákkal – található. A tantermek és szaktantermek tágasak, világosak, kiscsoportos tanításhoz kisebb helyiségek is rendelkezésre állnak. Gondot okoz, hogy a jó idő beálltával nagy a meleg, szükség lenne árnyékolásra. Nagyméretű tornaterem és uszoda – öltözőkkel - segíti az oktatást.

A konyha és tágas ebédlő szolgálja a gyermekek étkeztetését. A konyha a vonatkozó szabályoknak eleget téve működik. Vezetője nagy figyelmet fordít a higiéniai követelmények maximális betartására. Az ételválaszték jó, az egészséges táplálkozás irányába elmozdulás tapasztalható: gyümölcs, zöldség, főzelék a jellemző és kevesebb a sütemény. A kistárolóvíz okozta hatások kiküszöbölésére jódosított sós vizet használnak.

Iskolánk területén büfé üzemel. Kínálatában a tanulók igényeinek megfelelően jellemzően dobozos szénsavas üdítők, cukorkák, édességek, sós-olajos chips-ek mellett megjelent a rostos üdítő és a friss gyümölcs is. Tej –és tejtermék, friss gyümölcs, zöldség nem szerepel a kínálatban.

Az iskola-egészségügyi ellátást szolgálja a felszerelt külön orvosi szoba, a védőnő hetente 3 napot tölt az intézményben. Az iskolaorvos heti 1 alkalommal áll a gyermekek rendelkezésére.

Iskolánk ad helyet a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat konduktív szakszolgálatának, melynek hatására könnyebben fogadják el a másságot tanulóink. A gyógytestnevelésre szoruló tanulók számára szakember szervezi a foglalkozásokat.

A tanulói összetétel heterogén. A családok kisebb része jó anyagi helyzetű, többségük átlagos, kisebb részük a létminimum környékén él. A tanulók több mint fele ingyenes tankönyvellátásban részesül. Nagy különbségeket tapasztalunk, ha a szülők iskolázottságát, szociális helyzetét vizsgáljuk. A csonka családok aránya

emelkedik. A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók száma emelkedő tendenciát mutat.

A testnevelés az intézményben kiemelt figyelmet kap: az intézmény megnyitása óta testnevelés tagozatot, vagy testnevelés irányultságú osztályokat tartunk fenn. Ez a tárgyi és személyi feltételek szintjén jól tükröződik. A sportosztályok az eredményességük mellett a többi osztálynak is húzóerőt jelentenek, jobb teljesítményre ösztönzik az évfolyamtársaikat. A tornaterem és a sportudvar mellett az uszoda is nagyban hozzásegíti tanulóinkat az egészségesebb életmód, a sokoldalúbb mozgáskultúra kialakításához épp úgy, mint a táborok vagy a kirándulások, túrák.

Gondot jelent, hogy gyenge, vagy egyáltalán nincs jelen a család ösztönző és példamutató szerepe, hogy a tornaterem kapacitása, valamint az iskola költségvetése véges, így az edzések száma nem növelhető tovább. Problémaként jelentkezik, hogy nehéz a gyerekek „megmozdítása”. A számítógépek, a tv és a bevásárló központok nagy vonzerőt jelentenek.

Ezért ad az iskola minél több lehetőséget a sportolásra, a szabadidő hasznos eltöltésére, alternatívát az egészséges életre.

A jó tárgyi és személyi feltételek, a versenyeztetés, a sikerélmény is jó ösztönző a gyerekeknek. A nevelők egészséges életmódja, sportszeretete példát, hajtóerőt jelent a sportolás megszerettetésében.

Egészségi állapot

Ma az egészség szempontjából legnagyobb kihívások: dohányzás, alkoholfogyasztás, a nem kielégítő táplálkozás, fizikai erőnlét hiánya, felelőtlen párkapcsolatok, a környezetért felelősséget vállalás hiánya, problémamegoldóképesség hiánya. Ezek közül érzékeljük, hogy a dohányzás és az alkohol kipróbálása alacsonyabb életkorra tevődött át. A táplálkozási problémák részben a családok anyagi helyzetére, valamint a helytelen fogyasztási szokásokra vezethetők vissza. A reklámok által sugallt életérzéshez az ott látott áruk fogyasztásával próbálnak meg eljutni a fiatalok.

A hagyományos egészség szemlélet helyett – ami az egészséget a betegség hiányával jellemezte – az egészség pozitív meghatározását hangsúlyozzuk, amely a testi-lelki-szociális jól-léti, közérzeti állapotot jelenti.

Az egészségi helyzetet az iskolaegészségügyi-hálózat méri. Leggyakoribb egészségügyi problémák a helytelen testtartás, a gerincferdülés a lúdtalp és a túlsúlyosság. A fogszuvasodással járó elváltozásoknak is nő a száma, annak ellenére, hogy évente fogszűrésen vesznek részt a tanulók. Növekvő tendenciát mutatnak az allergiás eredetű kórképek, amelyek az enyhétől a súlyos asztmás állapotig jelentkeznek (pl. bőrkütés, időszakos hörghurut illetve asztmatikus jellegű köhögés, súlyosabb esetekben pedig asztma). Minden évben regisztrálunk egy-egy újabb cukorbeteg, vérzékeny, epilepsziás gyermeket.

A tanulók fizikai állapotát testnevelés órákon télen és tavasszal mérjük és értékeljük a NETFIT mérés keretében.. (A tanulók fizikai állapotának mérési módszerét a helyi tanterv tartalmazza, 78. oldal.)

Fő feladatok

1 – 2. évfolyam:

- Az egészséges életmódhoz szükséges alapvető higiénés szabályok betartásának alapozása;
- Cselekvő részvétel környezetének szépítésében, tágabb környezetének megóvásában;
- A környezet élő és élettelen világa iránti érdeklődésük felkeltése;
- Bátorítás a természet és a lakóhelyi környezet önálló megismerésére;
- A kulturált étkezés elsajátítása;

3 – 4. évfolyam:

- Ismerje meg távolabbi környezetének szépségeit, óvja annak értékeit;
- Az elemi természettudományos műveltség megalapozása érdekében új ismeretek elsajátítása, rendszerezése, rögzítése, és a mindennapi életben való alkalmazáshoz szükséges képességek folyamatos és rendszeres fejlesztése;
- Hagyományokra épülő játékok megtanulása.

5 - 6. évfolyam:

- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy környezetük, életmódjuk és egészségük szoros kapcsolatban áll egymással;
- A természetet, az épített társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, és erkölcsi szinten való megalapozása;
- A környezeti problémákra alternatívák keresése;
- Az ismeretek átadásával együtt végzett tevékenységek során alakuljon ki az érzelmi motiváltság (kötődés) kialakítása;
- A rendszeres testmozgás fontosságának, a helyes életvitel jelentőségének hangsúlyozása az egészség megőrzésében.

7 - 8. évfolyam:

- A személyes és közös felelősségtudat, a környezettudatos magatartás és a környezetért felelős életvitel kialakítása;
- Az egészségmegőrzés, a testedzés életformává fejlesztése.
- Az egészséges környezet kialakítása belső igénnyé alakítása;
- A szűkebb és tágabb környezetük természeti szépségeinek, értékeinek megismerése, ezen keresztül városukhoz, régiójukhoz való kötődésük erősítése;
- A természet szeretetének, védelmének szándékára cselekvési lehetőségek mutatása;
- A létminőséghez tartozó viselkedési normák betartása, a létminőség választásához szükséges értékek megmutatása, a testi – lelki harmónia igényének kialakítása.

Az egészség-és környezeti nevelés színterei

Környezet és egészségnevelés lehetőségei tanórán

Alsó tagozat

A környezetismeret tantárgy a valóságos környezet megfigyelésével, vizsgálatával kielégíti a gyermekek kíváncsiságát, bemutatja az élővilág

sokszínűségét, élőlények megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében. A magyar nyelv és irodalom órákon a versek, a történetek személyes hangon szólnak a gyermekekhez, érzelmi kötődést hozva létre a természethez, az élőlényekhez. Az érzelmi kapcsolatot erősítjük a rajz és vizuális kultúra tanítása során. A szociális és emocionális képességeket – tanórai keretben – a személyiséggazdagító programban valósítjuk meg évfolyamonként heti 1 órában, ahol:

- a kézművesség, népi játékok, mozgásos játékok (1. évfolyam),
- bábozás, mesterlogika + az előzőek (2. évfolyam)
- origami, multimédia, közlekedési ismeretek, sportjátékok segítik ennek megvalósulását. (3. évfolyam)

A technika órákon a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet megismerése nyújt lehetőséget a nevelésre. A testi – lelki épülést, kondíció és koordináció kialakítását a testnevelés órák biztosítják. Ezek munkáját segíti az iskolai tanmedence, ahol 6-10 éves tanulók vízbiztonságának kialakítása, legalább két úszásnem elsajátítása és az úszás egészségmegőrző hatásainak tudatosítása a feladat. A mindennapos testmozgás törvényileg szabályozott feladatait a kötelezően testmozgással kitöltött szabadidősávban biztosítjuk, ahol a szabadidős –és népi játékok elsajátítása mellett a hagyományokra épülő és testnevelési játékok megtanulása a feladat. Emellett a sportmozgások megszerettetése, játékkultúrájuk fejlesztése, labdaérzékük, küzdőszellemük javítása a feladat.

Felső tagozat

A tanterv követelményeinek megfelelően minden tantárgy tantervébe beépítettük a szükséges elméleti ismereteket. Így minden tantárgy a maga sajátos eszközeivel hozzájárul az elméleti alapok megteremtéséhez (biológia, földrajz, kémia, fizika, technika). A pozitív érzelmi viszony kialakítása a rajz és vizuális kultúra, magyar irodalom és nyelvtan, ének-zene oktatás kapcsán valósítható meg. A tanulóink állóképességének, erőnlétének fejlesztésében, az egészséges életmód kialakításában, a szabadidő hasznos eltöltésének kialakításában a testnevelés órák és sportfoglalkozások hivatottak.

Az egészségmegőrzés témái, a betegségek megelőzése, balesetek, sérülések és egészségkárosító anyagok kerülése főként biológia és egészségtan, valamint osztályfőnöki órákon (10 óra, témái: Egészséges élet) gyakorlati tevékenykedtetéssel párosítva. A helyes táplálkozás megismerése, a serdülőkor problémáinak feldolgozásában az iskolai védőnő és külsős szakemberek is segítségünkre vannak. A mindennapos testmozgás során általános testi képességek fejlesztése (koordinációs és kondicionálás feladatok) az elsődleges feladat. Emellett a tartásjavító gyakorlatok végeztetése (prevenció) valamint a fizikai képességek fejlesztése és mérése. A kiváló testi képességű tanulókkal a testnevelés irányultságú osztályokban foglalkozunk.

A nevelőmunkát segítő kapcsolatok felhasználása

Iskola egészségügyi szolgálat

Orvos

- Tanév elejétől folyamatosan a gyermekek egészségi állapotának felmérése;
- Tanulóink egészségi állapotának tervszerű ellenőrzése a tanév során.

Védőnő

- Szűrővizsgálatok szervezése, elvégzése;
- Egészségmegőrző előadások tartása évfolyamonként 2 óra;
Az előadások témái:
 - 1-2. évfolyam: A higiénia fontossága
 - 3-4-5. évfolyam: Az egészséges táplálkozás
 - 6. évfolyam: A serdülés; a dohányzás, alkoholfogyasztás, drog prevenció
 - 7-8. évfolyam: A szexuális úton terjedő betegségek megelőzése, a fogamzásgátlás
- Folyamatos kapcsolattartás a tanulókkal, osztályfőnökökkel, szülőkkel

Iskolapszichológus

- Rendszeresen tart fogadóórát a tanulók, szülők, pedagógusok részére.
- Rendszeresen tart egyéni és csoportos foglalkozásokat, kiemelten a BTMN – s tanulók számára.
- Kapcsolatot tart a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal (9023 Győr, Márvány u. 4.) és tagintézményével (9023 Győr, Török I. u. 36.).

Gyermek és ifjúságvédelmi felelősök

- A hátrányos és veszélyeztetett tanulóinkat folyamatosan figyelemmel kísérik, megfelelő szakemberekhez irányítják a rászorulókat;
- A lakóterület szerinti illetékes Gyermekjóléti Szolgálat és a Családsegítő Központtal együttműködő kapcsolatot tartanak.

Diákönkormányzat

- Tanévenként kétszer papírgyűjtést szervez
- Őszi és tavaszi lombtalanítást szervez
- Fotó kiállítást szervez (tavasz)
- Rajz kiállítást szervez (folyamatos)

Rendőrség

- Osztályfőnöki órán tájékoztatót tartanak a bűnmegelőzés és a veszélyforrások témakörében 7-8. évfolyamon

Kommunális Szolgáltató Vállalat

- Szárazelem gyűjtés meghirdetése
- Tanévenként üzemlátogatást biztosítanak, ahol bemutatják a hulladék kezelését, hasznosítását (tavasz)

Egyéb intézmények

- Xantus János Múzeum
- Városi Múzeum
- Xantus János Állatkert
- Nemzeti parkok
- Sokorói Ökológiai Park

Ellenőrzés, értékelés

Ellenőrzés területei

- Az intézmény környezetbarát működése, az energiatakarékosság, víztakarékosság ellenőrzése;
- A tantermek tisztaságának megőrzése;
- Az egészséges táplálkozás, részvétel a havi étlap összeállításában;
- A mindennapos testmozgás megvalósítása;
- Kirándulások, túrák, szabadidős programok megvalósítása.

4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Alapelvek

A jól működő közösségek jellemző vonásait a következőkben határoztuk meg:

- tagjai maguk közül a tevékenység összehangolására, irányítására vezetőt választanak
- szervezeti stratégiájuk van
- kialakítják saját működési rendjüket
- elkészítik saját munkatervüket
- munkaprogramjuk meghatározásakor figyelembe veszik az iskolai munkatervet
- az információs rendszerük jól kiépített
- vannak ünnepeik, szokásaik, hagyományaik
- ismerik és elfogadják az általános emberi értékeket
- odafigyelnek a problémákra, megoldást keresnek azokra
- nyitottak a partnerkapcsolatokra
- a különböző közösségek aktív, dinamikus kapcsolatot tartanak egymással (forumai: pl. diákfórum, iskolagyűlés, ünnepélyek, farsang stb.)
- képesek és készek alkalmazkodni más közösségekhez
- innovatívak: az iskolai munka egyes *aktuális* feladatainak megoldására szerveződnek

Iskolánk közösségeinek jellemzői

- osztályközösségek
- „kisközösségek”: szakkörök, sportkörök, iskolaközösség

Ezeknek a közösségeknek a tagjai állandók.

Feladatunk a közösségek formálása, a fent meghatározott jellemvonások kialakítása. A különböző szintű közösségek formálásában hangsúlyt helyezünk a közösségek egymásra épülésére, a programok összehangolására, az eredmények közös megünneplésére. Fontos szerepe van az oktatási formák alkalmazásának, s ezen kívül a szabadidős tevékenységek gondos, megtervezett rendszerének. Ezek formáit, célját, módszerét, tartalmát, a résztvevők körét a vezetőség a diákok és az érintett pedagógusok részvételével alakítja ki.

Az **osztályközösségek** a diákvezetők részvételével kialakított tanévi programokból építik fel saját programjaikat. A DÖK munkaterve egyben irányt, feladatokat ad az osztályoknak. Célunk, hogy az osztályközösségek az iskolai programokból építkezzenek, elsősorban ezen dolgozzanak, de alakítsák ki, őrizzék meg saját arculatukat saját programok révén. Így válnak az osztályközösségek az iskolaközösség részévé, s a megvalósítás során az osztályközösségek az iskolai közösségek részeseként fejlődnek.

A **kiscsoportok** - szakkörök, sportkörök saját munkaterv szerint, meghatározott céllal tevékenykednek. Az együtt végzett tevékenységeik, eredményeik, sikereik, esetleges kudarcaik kovácsolják őket közösséggé. Iskolai szintű elismerésükkel,

értékelésükkel motiváljuk a közösségeket az eredményesebb munkára, együttműködésre.

Az **iskolaközösség** az iskolai munkaterv és a diákönkormányzat helyzetelemzésére épülő DÖK munkaterv alapján végzi a közös tevékenységeit. A tervek meghatározzák a közösségfejlesztési célokat. Az iskola közössége a partnerkapcsolatokat is felhasználja programjainak színesítésére. Közös iskolai szintű programokat tervezünk, a diákprogramokat a diákönkormányzat koordinálja. A hagyományok folyamatosan jelen vannak az iskola életében. A diákok átélhetik a közösséghez tartozás élményét, azonosulhatnak a mi-tudat érzésével. Az iskolai környezetben a demokratikus és a humánus értékeket erősítjük.

A közösségi élet jellemzői, fejlesztési feladatok, területek

A diákönkormányzat működése

- megválasztja a diákvezetőket, meghatározza a feladatukat
- vezető szerve a diáktanács, melyben az osztályok 1-2 fővel képviselik magukat 4. osztálytól
- munkatervet készít, az éves munkát értékeli
- kialakítja belső autonómiáját
- kommunikációs rendszert működtet az iskolarádió, hirdetések, a faliújság eszközeivel
- a szervezet munkáját a diákönkormányzat vezető segíti
- feladatait a DÖK tábor, DÖK gyűlések, osztályfőnöki óra, iskolagyűlés, diákfórum, tagozatértekezlet kereteiben valósítja meg

Tevékeny részvétel a szabadidős programokban, a közösségek rendezvényeiben

- Megvalósítása: szabadidős programokon, rendezvényeken való részvétel. Kirándulások (ősz, tavaszi gyalogtúra, kerékpártúra, osztálykirándulások, Advent Bécsben, Mauthausen, Velence) táborok (turisztikai, DÖK, gólya, vízi, nyelvi táborok) bálók (farsangi bál), táncház, sportprogramok (korcsolyázás, uszodalátogatás), alkotóház (karácsonyi, húsvéti), kiállítások (fotó, rajz, aktualitások, mentálhigiénés), sport, informatikai, osztályok bemutatkozása). Előadások (élménybeszámoló, ismeretterjesztő, felvilágosító), színház- és múzeumlátogatás,

Teljesítmények elismerése, értékelése

- Fórumai: diákfórum, iskolarádió, faliújság, osztályfőnöki óra, szakköri, sportköri foglalkozások, Fekete galéria, tanévzáró ünnepély,
- Formái: igazgatói, osztályfőnöki, szaktanári dicséret, oklevél, kitüntetés, emlékplakett, „Szuper ötösök” (bronz, ezüst, arany, gyémánt ötös)

Versenyszellem kialakítása

Versenyszellem kialakításával motiváljuk a tanulóinkat a tudás és a kompetenciák elsajátítására. Rendszeresen jelen vannak az iskola programjában:

- a tanulmányi versenyek (szaktárgyi), egyéni tanulmányi versenyek

- sportkupák (kosárlabda, röplabda, labdarúgás, torna), kötélugró bajnokság, évfolyam versenyek (foci, sorversenyek)

Az osztályközösség összetartozását erősítő programok

- papír- és elemgyűjtési akciók
- jelmezverseny és / vagy táncprodukció
- adventi készülődés
- Vándorkupa
- Diáknapi programok: pl. akadályverseny
- alsó tagozaton anyák napi műsor, születésnapok megünneplése

Problémakezelés

- Fórumai: diákfórum, DÖK gyűlés, osztályfőnöki óra, tagozatértekezlet, rendkívüli fegyelmi osztályértekezlet

Hagyományok

Hagyományok, ünnepélyek

- Ünnepélyeink: tanévnitó, október 23., karácsony, emlékezés Fekete Istvánra, március 15., tanévzáró, ballagás
- Hagyományaink: Október 6-i gyertyagyújtás, Mikulás-nap, Fekete István-napi megemlékezés, farsang, Nőnap kiemlékezés, hangversenyek, egészségnap, Fekete galéria megnyitó

Iskolatörténeti hagyományok

Állandó kiállítása van az aulában névadónknak, Fekete Istvánnak.

Az iskolai eseményeket fényképeken, videofelvételeken örökítjük meg.

Kiállítások

A „Fekete galéria” keretében az aulában a vuk művészeti csoport alkotásai találhatóak. Emellett az osztályok alkotásainak bemutatása történik félévenkénti váltásban.

Versenyek

Minden évben városi angol és német nyelvhelyességi (írásbeli, szóbeli) és magyar szép kiejtési versenyt szervezünk a felső tagozatos tanulók számára.

A 2-3-4. évfolyam tanulói számára megyei szintű, komplex kompetencia alapú egyéni versenyt szervezünk „Naprakész” címmel.

Külső kapcsolatok

Fekete István nevét viselő iskolákkal kapcsolatunk tartalma:

- A Fekete István Társaság által felkért iskola KELE Napi rendezvényein való részvétel, illetve az elküldendő pályamunkákban való részvétel.

A pedagógusok – tanulók együttműködése:

A tanulók és a tanárok között a tantárgy tanulására vonatkozó **megállapodások** kötésére kerül sor az első tanórán 3. évfolyamtól.

Az osztály tanulói és az osztályfőnök is megállapodást kötnek az első tanítási napon az osztály tanévre kitűzött céljainak elérése érdekében, melyet az első iskolagyűlésen (szeptemberben) az évfolyam előtt is ismertetnek.

A beilleszkedési, magatartási zavarral küzdő tanulóval egyéni, fejlődését segítő megállapodás kötése.

Az osztály az osztályfőnökkel együtt elkészíti az **osztálytervet**, melynek tervezésekor figyelembe veszik a DÖK éves munkatervét, de az osztály egyéni igényét is. Tanév végén beszámolóban értékelik a terv megvalósulását, melyet az utolsó iskolagyűlésen (júniusban) ismertetnek az évfolyam előtt is.

A tanuló választhat „**patronáló**” **tanárt**, aki segíti panasza megoldását.

A diákfórumon a DÖK szervezésében az osztály képviselői közvetítik osztályuk véleményét az iskolai élettel, körülményekkel kapcsolatosan, valamint problémáikat, kéréseiket tanév elején és tanév végén.

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A pedagógusok együttműködése:

Az intézmény pedagógusai a megfelelő szakmai kereteken belül, közösen elfogadott együttműködési elvek szerint érvényesítik az oktatás-nevelés közös követelményeit.

Szakmai munkaközösségek:

A szakmai munkaközösségekben az azonos tantárgyat tanító pedagógusok együttműködése révén az oktató-nevelő munka hatékonyságát emeljük. Az éves munka közös tervezése, a feladatok elosztása, egységes értékelési rend kialakítása, egymástól való tanulás jellemzi.

A munkaközösségek – mint a szakmai munkáért felelős csoport – színvonalas működése záloga egyrészt a szervezeti kultúra fejlődésének, másrészt az oktató-nevelő munka hatékonyságának és hatásosságának.

A pedagógusok együttműködésének legfontosabb szakmai keretei a szakmai munkaközösségek. Mint csoportnak **meghatározó szerepük** van az iskolában. Fontos, hogy a tagok között **kialakult szakmai párbeszéd** folyamatosan fejlődjön, alkotó légkörben tudjanak munkálkodni.

A munkaközösség-vezetők, mint középvezetők, feladatcsoportokban, módszerekben gondolkodnak. Cselekvési terveikben konkretizálják a tanévre, illetve a középtávra szóló célokat, feladatokat, tevékenységeket. Az intézményben nem csak az iskolavezetés, hanem a szakmai munkaközösség-vezetők feladata a **csoportépítés**. Ők a koordinálói a szakmai munkának, **felelősei a szakmai fejlesztéseknek**, egyben szervezési feladatokat is ellátnak. Segítik az

intézményvezetőt abban, hogy a munkatársaknak a folyamatos fejlesztéshez naprakész, korszerű ismereteik legyenek, **a belső továbbképzés gazdái.**

Automatikusan delegált tagjai az intézményi vezetőségnek. Ezáltal fontos részévé válnak az **információáramlásnak.** Az iskolai fórumokon **képviselik** az adott terület érdekeit, s biztosítják a visszacsatolást. A szakmai munkát az adott igazgató helyettesekkel együtt **tervezik, szervezik, irányítják, ellenőrzik, értékelik, s döntenek** a munkaköri leírásban foglaltak szerint. Csoportjaikban alkalmazzák a kollegiális vezetési modellt.

A vezető személyisége, felkészültsége, tevékenysége, kommunikációja meghatározója a munkaközösségek működésének.

Tanulásszervezési műhely:

A **belső továbbképzésünk színtere**, mely biztosítja az egymástól való tanulást, a tapasztalatok átadását, cseréjét, egyben alkalmas az esetmegbeszélésekre is.

Intézményünk, mint előminősített referencia intézmény, e műhely keretében biztosítja a pedagógusok számára a szakmai megújulást, az igényes pedagógiai kultúra szinten tartását és folyamatos fejlődését.

Értekezletek:

Átadó – átvevő értekező: Harmadik és ötödik év elején megtartott értekező, ahol a volt osztályfőnök átadja az osztályt. Az osztályok és a tehetséges illetve hátrányos helyzetű tanulók bemutatása, a szerzett tapasztalatok átadása.

Tagozatértekező: Az alsó illetve a felső tagozaton tanító pedagógusok negyedévente megtartott értekezője. A pedagógusok együttműködésének elősegítése az információáramlás és tapasztalatátadás biztosításával.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:

Tanítással kapcsolatos feladatok:

- a tanítási órákra való felkészülés
- kísérletek, dolgozatok összeállítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a tanulók dolgozatainak javítása
- osztályozó vizsgák lebonyolítása

Speciális feladatok:

- osztályfőnöki, munkaközösség- vezetői, diákönkormányzat- vezetői feladatok
- ifjúságvédelmi felelős feladatai

Dokumentálással kapcsolatos feladatok:

- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése

- lemorzsolódással, korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanulók tanulmányi munkájának figyelemmel kísérése, fejlesztésükről Egyéni fejlesztési terv készítése
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos feladatok:

- a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- tanulmányi versenyek lebonyolítása

Felügyelettel kapcsolatos feladatok:

- a tanulók felügyelete hajnali és reggeli ügyeletben, óra közti szünetekben és ebédeléskor
- a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken, rendezvényeken

Tanórán kívüli tevékenységekkel kapcsolatos feladatok:

- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények szervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezetés által szervezett, szakmai jellegű munkavégzés.

Értekezletekkel kapcsolatos feladatok:

- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken

Kapcsolattartáshoz fűződő feladatok:

- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása

Továbbképzéssel kapcsolatos feladatok:

- részvétel az intézményvezetés által szervezett továbbképzéseken

A helyiségek rendjével kapcsolatos feladatok:

- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztálytermek rendben tartása, dekorációjának alakítása

Az osztályfőnöki munka tartalma:

- **Személyre szóló törődés** – ismernie kell közössége tagjait egyenként, osztozni örömeikben, bánatukban. Sok esetben pótolni is kell a szülői szeretetet, törődést, odafigyelést.
- **Szülőkkel való kapcsolat kiépítése és működtetése**:- nagy gondot kell fordítani a szülői közösség fejlesztésére, így az nagyobb támaszt jelenthet a pedagógusok számára, ha megerősítést, támogatást kap működéséhez.
- **Az osztályközösség fejlesztése** az egyik legfontosabb funkció. Az osztályfőnök tanítványai számára lényeges szocializációs szerepet optimalizálja, és a benne rejlő lehetőséget pedagógiai céljai megvalósítása érdekében kihasználja.
- **Értékközpontú problémakör** – kihívások érik a társadalom egészét, ezen keresztül az iskolát is. Felerősödik a nevelők értékterjesztő szerepe.
- **A tartalommal megtöltött osztályfőnöki óra tartása** – Az etika modul beépült az osztályfőnöki órák tanmenetébe, melynek egyes témái megerősítik a felmerülő rendszerben bevezetendő erkölcsi foglalkozásokat.
- **Az osztályfőnöknek megtalálni a helyét az iskola helyi rendszerében** - A pedagógiai program megvalósításának folyamatába beilleszteni saját tevékenységét, részt vállalni az elfogadott, szabályozott rendszer működtetésében és a belső értékelésben.

Az osztályfőnöki munka feladatai:

- Feladatait a Pedagógiai Program és az iskolai külső és belső elvárásrendszer szellemében az SZMSZ-ben és a Házirendben meghatározottak és az iskolai dokumentumok (pl.: éves munkaterv) betartásával végzi.
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- A nehézségek, konfliktusok, bonyodalmak kezeléséhez való technikák, utak megmutatása, személyes példán keresztüli átadása.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását, fejlődését.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az előttük álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Szülői értekezletet tart,
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Ellátja az osztállyal kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzslapok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- A tanulókkal kapcsolatos adatok, tanügyi dokumentumokat pontosan vezeti.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Közérdekű információk továbbadása:
Tájékoztatja tagozatértekezleten a nevelőtestületet az elmúlt időszak eseményeiről: változások, sikerek, problémák, eredmények.
- Magatartási, beilleszkedési és tanulmányi nehézségek esetén a kompetenciahatárok betartásával tesz intézkedéseket. Problémás esetekben összehívja a rendkívüli osztályértekezletet (az osztályban tanító nevelők, az érintett tanuló, az érintett tanuló szülei, gyermekvédelmi felelős, az osztály Szülői Szervezetének képviselője, diákönkormányzat képviselője).
- A vitás magatartás- és szorgalom jegyek megállapítása konszenzus alapján a tagozatértekezleten.

Az osztályfőnök feladatait segítő értekezletek

Osztályozó értekezlet: Félévkor és a tanév végén megtartott értekezlet, ahol a tanulók magatartásának, szorgalmának és tanulmányi előmenetelének értékelése történik, a minősítések és osztályzatok véglegesítése.

Rendkívüli osztályértekezlet: Az osztályban felmerülő, további halasztást nem tűrő problémák kezelésére a legjobb megoldás megkeresésére összehívott értekezlet.

Tagozatértekezés: Másfél havonta hétfő délutánonként megtartott értekezés, melyen a vitás magatartás- és szorgalom jegyek megállapítása történik konszenzus alapján; továbbá az iskola működésével kapcsolatos feladatok átbeszélése

A pedagógusok- szülők együttműködése:

A **sikeres, eredményes pedagógiai munka** az alábbi, **legalapvetőbb képesség-együttest** várja el tőlünk:

- a fejlett kommunikációs képességet,
- a kapcsolatteremtés,
- a kapcsolattartás és a
- társas együttműködés képességét.

Ez a képesség-együttes határozza meg egyben a pedagógusok és a szülők együttműködésének az eredményességét és hatékonyságát is.

Szülői Szervezet: A szülők képviselői elmondhatják véleményüket, javaslataikat, kéréseiket, továbbá rendszeresen tájékoztatást kapnak az intézmény munkatervéről, az intézmény, az évfolyamok, osztályok félévi és év végi fegyelmi és tanulmányi eredményeiről. Ezen túl az osztályok szülői képviselői részt vesznek az osztállyal kapcsolatos, a szülőket is érintő intézkedések kialakításában. Képviselik fegyelmi ügyek esetén az osztály, évfolyam, esetenként az egész intézmény szülői közösségét.

Tájékoztató fórumok: Szülői értekezletek, szervezett fogadóórák, egyéni fogadó óra, SZM szülők értekezlete

Ünnepélyek: Tanévnyitó, október 6.október 23, március 15. karácsony, tanévzáró - ballagás

Rendezvények: Feketés Fesztivál

Szülői Klub: Segítséget nyújt a szülők gyermeknevelési módszereinek fejlesztéséhez előadások és tréning jellegű foglalkozások formájában. Programját az intézmény éves munkaterve tartalmazza.

Támogatói kör: tagjai a szülők sorából kerülnek ki, önkéntes alapon, akik az intézményvezetés és a pedagógusok munkáját segítik lojalitásukkal, társadalmi munkájukkal, szervező tevékenységükkel, s az intézményről alkotott pozitív hírnév kialakításában.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók:

- a kiemelten tehetséges
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő
- a sajátos nevelési igényű
- a halmozottan hátrányos

Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Intézményünk kiemelt feladatának tekinti a tehetséges tanulókkal való foglalkozást. Biztosítja azokat a lehetőségeket, amelyek elősegíthetik a tehetség, a képesség kibontakoztatását.

A tehetséges tanulók felismerésére, felfedezésére egyrészt a tanórák, másrészt a tanórán kívüli foglalkozások kínálnak alkalmat.

Alsó tagozaton a személyiséggazdagító program keretében próbálhatják ki tanulóink képességeiket.

Alkalmat adunk a tanulóknak az individuális munkára, hogy megmutathassák milyen teljesítményre képesek egy-egy ismeretanyag elsajátításában.

Segítjük őket abban, hogy önmaguk ismerjék fel, mely tantárgyak tanulásában a legeredményesebbek.

A teljesítmény szerinti csoportbontások, évfolyamórák is biztosítják tanulóink képességeik felső határáig való fejlesztését.

Versenyeken, pályázatokon indítjuk tanulóinkat, melyeken bizonyíthatják, hogy a megszerzett tudásukkal milyen kreatívan tudnak élni.

Összehasonlíthatják tudásukat, képességeiket városi, megyei, országos szinten.

Az iskola által kínált tanórán kívüli, sport és művészeti foglalkozásokból a tanuló, a pedagógus és a szülő együttesen, felelősen választ.

Közös felelősségünk, hogy a tanulót olyan versenyen indítsuk el, amelyen sikert érhet el, és a felkészülés örömet jelent számára. Lehetőséget adunk autonóm személyiségének a versenyen való részvétel eldöntésében.

Az elért eredmények segítik a tanulókat, pedagógusokat és a szülőket a pályairányultság felismerésében.

Fontosnak tartjuk, hogy a szülő, mint partner, segítse a pedagógusok munkáját, gyermeke tehetségének kibontakoztatását.

- Bemutatjuk iskolai kínálatunkat, az iskolán kívüli lehetőségeket.
- Ajánlatot teszünk a szülői segítségnyújtás módjára.
- A hatékonyság és eredményesség érdekében nagy gondot fordítunk az alkalmas nevelők kiválasztására.
- Szorgalmazzuk a folyamatos kapcsolattartást a tanárral.

- Kérjük a felkészüléshez a támogatást a nyugodt légkör és az eszközök biztosításában.

-

A tanulók és felkészítő tanáraik, edzőik számára fontos, hogy eredményeiket elismerjék.

Az iskolarádióban rendszeresen bemondjuk, a faliújságon közzé tesszük az elért eredményeket.

Az iskolagyűléseken az osztályok képviselői számolnak be eredményeikről.

Az év sikereiről a Hírlevél és az iskolaújság (E-újság) tudósít.

A tanév végén fogadást szervezünk „Az év tanulója” címmel, melyen együtt ünnepel a tanuló, a felkészítő nevelő és a szülő.

A további jutalmazási lehetőségekkel a házirendben meghatározott módon élünk.

Sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének programja

Fogalomértelmezés

A jelenleg hatályban lévő törvény újrafogalmazta a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók fogalmát. E körbe tartoznak azok a gyermekek, azok a tanulók, akik a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdenek,
- a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdenek.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. Ez tartalmazza:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának általános elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT- ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell a munkát megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van;
- szükség esetén sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése

- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítsék a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

Különleges gondozás

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai, feladatai

- a testi, érzékszervi, beszéd fogyatékoság, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének zavara miatt hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése

A célokat meghatározó tényezők

- a) A fogyatékoság típusa, súlyossága
- b) A fogyatékoság kialakulásának ideje
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló
 - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei
 - képességei, kialakult készségei
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei
- d) A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel

A többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált- oktatásuk. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási- tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi- eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás- tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus.

Az SNI-s tanulók fejlesztése

Intézményünkben ép értelmű mozgás-, beszéd-, hallásfogyatékos és a megismerő funkciók/ vagy a viselkedés tartós és súlyos organikus okra visszavezethető és organikus okra vissza nem vezethető zavarával küzdő tanulók nevelése- oktatása folyik.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

Az e körbe tartozó tanulók

Diszlexiával, diszgráfiával, diszláliával, mutizmussal, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavarral küzdő gyermekek.

Két csoportjuk:

- a) organikus okra visszavezethető
- b) organikus okra vissza nem vezethető zavarok

Sajátos nevelési igényű körbe tartoznak mindkét esetben ezek a gyermekek és tanulók; más ellátásra jogosultak azok, akiknél organikus okra visszavezethető, és más ellátásra azok, akiknél organikus okra vissza nem vezethető a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége.

Mindkét esetben a vizsgálatra és a szakértői vélemény elkészítésére a szakértői és rehabilitációs bizottság az illetékes, azonban abban az esetben, ha a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége organikus okra nem vezethető vissza, a nevelési tanácsadás keretében kell gondoskodni az ellátás megszervezéséről (fejlesztő foglalkozás), míg abban az esetben, ha a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége organikus okra vezethető vissza, a gyógypedagógiai ellátás körébe tartozik (rehabilitációs foglalkozás). A speciális gyógypedagógiai fejlesztést a habilitációs, rehabilitációs órák keretében kapják meg a tanulók, amely az évfolyamra meghatározott heti órakeret 15 %-a.

Az iskolai fejlesztés kiemelt feladatai

- egészséges énkép és önbizalom kialakítása
- a kudarc-tűrő képesség növelése
- önállóságra nevelés

Diszlexia

A diszlexia a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával.

Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang- betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések

fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető.

Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés. A súlyos olvasás- írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladásához viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás- , írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a testséma biztonságának kialakítása
- b) a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- c) a vizuomotoros koordináció gyakorlása
- d) a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel
- f) az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

A diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen nyelv tanulás) jó színvonala mellett. Háttérében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkúliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- b) a testséma kialakítása
- c) a téri relációk biztonsága
- d) a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- e) a szerialitás erősítése
- f) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése
- g) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés
- h) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

Hiperkinetikus zavarok

Már az első öt évben kialakuló tünetegyüttes, melyet jellemez a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, többszöri konfrontálódás a társakkal. Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és csökkent önértéktudat.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). Jellemzi még: nagyfokú harcosság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- a) a tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére
- b) az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében

- c) a tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése
- d) együttműködés a családdal és más szakemberekkel
- e) a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése- oktatása során a NAT- ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

A beszéd fogyatékos tanulók jellemzői

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél a veleszületett, vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és megértés zavaraiiban, a beszédritmus sérüléseiben, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel járó részképesség- kiesésben.

A súlyos beszéd fogyatékos tanulóknál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

A beszéd fogyatékoság típusai

- megkésett beszédfejlődés
- diszfázia
- diszlália
- orrhangzós beszéd
- beszédritmus zavara
- diszfónia
- dysarthria
- mutizmus
- diszlexia
- diszgráfia
- súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar, vagy ezek halmazos előfordulása

Halmazos előfordulás esetén a megkésett, illetve akadályozott beszédfejlődés, a komplex nyelvi fejlődési zavar jelenik meg a tünetek sokféleségével tarkítva.

Iskolánkban leggyakrabban akadályozott beszédfejlődésű- diszfáziás, diszláliás, ritkábban orrhangzós beszédű, diszfóniás gyermekek tanulnak. Gyakori a súlyos nyelvi zavar előfordulása is, mely a beszéd grammatikai, szintaktikai, szemantikai szintjeit érinti elsősorban. A súlyos beszédzavarok maradványtüneteiként a

megfelelő fejlesztés ellenére a felsőbb osztályokban diszlexiás, diszgrafiás tüneteket mutatnak beszéd fogyatékos gyermekeink.

Célunk, hogy a gyermekek beszéd és nyelvi fejlettségét olyan szintre hozzuk, hogy sikeresen részt tudjanak venni a többségi általános iskolai oktatásban, és be tudjanak illeszkedni a közösségbe, a társadalomba.

Kiemelt feladataink

- a különböző beszédsérülések, fogyatékoságok javítása, lehetőség szerint megszüntetése
- a másodlagos magatartászavarok kialakulásának megelőzése
- a beszéd fogyatékoság következtében kialakuló tanulási problémák megelőzése, korrigálása

Az iskolai fejlesztés szakaszai a NAT- ban alkalmazott szakaszolással megegyeznek. A bevezető szakasz időtartamának növelése azonban indokolt az első évfolyam tananyagának 2 tanévre történő elosztásával.

A NAT- ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek fejlődési útjai, módjai, és kialakulásának időtartama módosulhat.

1-4. évfolyam

- a beszéd alaki, tartalmi oldalának rendezése a különböző logopédiai terápiák segítségével (diszfázia, pöszeterápia...stb)
- grafomotoros fejlesztés
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt
- hosszabb gyakorlási, érési szakaszok biztosítása
- az anyanyelvi fejlesztés, gondozás a nevelés minden színterén és helyzetében az oktatás teljes időtartama alatt központi szerepet játszik
- a tanuláshoz szükséges (kognitív) képességek fejlesztése (téri orientáció, a mozgás- a ritmus-, beszédkoordináció, a szerialitás, a vizuális és auditív differenciáló képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése)
- a beszéd fogyatékosághoz igazodva nagyobb hangsúlyt fektetünk a szókincsfejlesztésre, a szövegértelmezésekre, a grammatikai készség fejlesztésére.

5-8. évfolyam

Az alapozó és fejlesztő szakaszon a legfőbb feladat a súlyosabb problémával rendelkező gyermekeknél továbbra is fennálló diszlexia kezelése a diszlexia reedukációs módszerrel. A képességek fejlesztése mellett a fő cél a gyermek együttthaladásának biztosítása a többségi iskolai követelmények figyelembevételével. Ennek érdekében a kötelező habilitációs, rehabilitációs órákon túl nagyobb óraszámban alkalmazzuk a tanórai megsegítést.

Alapelvek

Fontos, hogy lehetőség szerint ép beszélő környezetben, integráltan történjen oktatásuk. Ez biztosítja a tanulók számára a felfelé nivellálást a mindenkori környezetbe.

Súlyos esetekben azonban szükség lehet az iskolai élet bevezető szakaszán a külön csoportban történő nevelés- oktatásra, ennek időtartama azonban ésszerű időhatárok között átmeneti, a terápia eredményességétől függő. A beszéd fogyatékos tanulóink ideiglenesen szegregált vagy integrált oktatására a Szakértői Bizottság javaslata alapján kerülhet sor.

Az iskolai élet egészében arra törekszünk, hogy a nevelés mindenkor támogassa a beszédjavító munkát.

A tanulók fejlesztése intenzív és folyamatos. A velük való foglalkozás megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.

A fejlesztés folyamán arra törekszünk, hogy:

- Munkánk tudatos és tervszerű legyen
- Sokoldalú szemléltetést alkalmazzunk
- Egyéni és csoportfoglalkozások változatos alkalmazása megvalósuljon
- A pedagógiai fejlesztő munka a személyiség egészére irányuljon, komplex fejlesztés legyen
- Vegyük figyelembe a beszédfejlődés szakaszait
- Tudatosan használjuk ki a transzferhatásokat
- A fejlesztés intenzív és folyamatos legyen
- A módszerek megválasztásánál az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának a figyelembevétele szükséges
- A fejlesztést a szülők támogató együttműködésével lehet hatékonyan végezni, épp ezért kiemelt szerepe van a tanácsadásnak.

A beszédjavítás logopédiai kompetencia, melyet a gyermekeknek a logopédiai szakszolgáltatás keretében kell megkapniuk, ezért a beszédjavítás alapelveinek részletezésére és a terápiás programokra itt nem térünk ki, ez a beszédjavító intézmények nevelési és oktatási tervében megtalálható, s ezt ránk nézve is érvényesnek tartjuk.

Szervezeti keretek

A beszéd fogyatékos gyermekek számára biztosítani kell az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs órákat. A heti időkeretet a hatályos közoktatási törvény határozza meg. A rehabilitációs órákon a logopédus, gyógypedagógus egyéni és kiscsoportos formában fejleszti a gyermekeket a beszédhiba típusának megfelelő terápiával. A terápia időtartamát, szervezeti kereteit a logopédus dönti el a szakértői vélemény, s az intézményi óraszám függvényében, s azt órarendben rögzíti.

A nagyothalló tanulóink integrált iskolai fejlesztése

A hallássérült tanulóknál- a hallás csökkenése miatt- a szokásostól eltér a nyelvi kommunikáció fejlettsége.

A nagyothalló tanulóknál a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet.

Iskolánkba a hallássérült tanulók az Országos Hallásvizsgáló Bizottság javaslata alapján kerülnek.

A hallássérülés, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájuk, fogalmi gondolkodásuk hiányosságai tanulási nehézséget okozhatnak.

Nevelésükben célunk:

a hallássérülésből eredő hátrányok, hiányosságok leküzdése

a beszéd és hallás fejlesztése

Kiemelt fejlesztési feladatok

- törekszünk a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítására, de figyelembe vesszük a gyermek egyéni fejlődésének ütemét-szükség esetén lassúbb haladást, több időt biztosítva.
- a tananyag és követelmény, értékelési rendszer a nagyothalló tanulókhoz való igazítása

Ismeretszerzésükben fontos szerepe van a vizuális csatornának. Arra törekszünk, hogy az ezen az úton szerzett ismereteknek valósághű tartalma legyen, az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze.

- fontos a szókincs, fogalmak bővítése,
- szükséges a társadalmi kapcsolatépítés, kapcsolattartás formáinak elsajátítása,
- alapvető fontosságú feladat mindazon személyiségjegyek feltárása, fejlesztése, melyek a tanulók további sorsának döntő befolyásoló tényezői lehetnek (kézügyesség, stb).

A pedagógusnak az osztályban figyelemmel kell lennie a gyermek hallásállapotára

- megfelelő ültetés, érthető, megfelelő hangerejű beszéd, artikuláció
- a tananyag bővebb vizuális ismertetése
- a szókincs, grammatika fejlesztése, a megfelelő nyelvi rendszer kiépítése
- kérdések egyszerű, pontos megfogalmazása – győződjünk meg, hogy érti-e a tanuló a feladatot
- manuális képességek fejlesztése
- az alapvető vizuális információszerzés, feldolgozás, átadás korszerűbb technikáinak ismertetése

Az integráltan tanuló hallássérült gyermekeink számára a lehetőségeinkhez mérten biztosítjuk mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs ellátást, amelyre a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslatot tesz, s amit az intézményi órakeret lehetővé tesz.

A hallássérülésből adódó speciális fejlesztési feladatok a **szurdopedagógus** kompetenciájába tartoznak, melyeket az egészségügyi, pedagógiai célú rehabilitációs foglalkozások keretében kell megkapnia tanulóinknak. Ellátásuk utazó szurdopedagógussal megoldott.

Az integráltan tanuló mozgásfogyatékos tanulók programja

A mozgáskorlátozott tanulók jellemzői

Mozgáskorlátozott az a tanuló, akivel a mozgásszerv rendszer veleszületett, vagy szerzett károsodása és/ vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.

Mozgáskorlátozottság szerint csoportosítható

- végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok
- petyhüdt bénulások
- korai agykárosodás utáni mozgás rendellenességek

- egyéb, maradandó mozgásállapot- változást, mozgáskorlátozottságot okozó kórformák (pl. trauma)
- halmozott sérüléssel járó különböző kórformák

Társuló betegségek: epilepszia, hydrocephalus, shunt, microcephalia, látássérülés.

A károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe meghatározza a tanuló speciális nevelési szükségletét.

Oktatásuk, nevelésük során a NAT/Kerettanterv az irányadó, fejlesztésük folyamán azonban figyelembe vesszük a 2/2005-ös irányelvekben megfogalmazottakat, illetve a 2011. CX. törvényben a megfelelő paragrafusokat.

A mozgás minden gyermek tapasztalatszerzési lehetőségére hatással van, befolyásolja a személyiség fejlődését is.

A jelentősen eltérő kóreredet és károsodás miatt a mozgáskorlátozottság egyénileg is sok eltérést mutat. Nevelhetőségüket meghatározza, hogy tapasztalatszerzési lehetőségeik beszűkültek, a környezethez való alkalmazkodásukban gátoltak. A hely- és helyzetváltoztatás, az önkiszolgálás, a kézfunkció, a manipuláció, a tárgy- és eszközhasználat, a grafomotoros teljesítmény, illetve a verbális és nonverbális kommunikáció eltérő mértékű akadályozottsága az iskolai képzés egész időtartama alatt megkívánja az egyénre szabott módszerek, eljárások, technikák és eszközök, valamint a pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs és a fizikai korlátozottságot csökkentő környezeti adaptáció alkalmazását. (rendelet)

Iskolánkban a mozgásfogyatékos tanulók integráltan a többségi osztályokban tanulnak. A gyermekek az Országos Mozcászvizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján kerülnek iskolánkba. Oktatásuk, nevelésük során a NAT az irányadó, fejlesztésük folyamán azonban figyelembe vesszük a 2/2005-ös irányelvekben megfogalmazottakat.

Célunk

- a gyermek képességeinek fejlesztése az egyéni fejlődési sajátosságokhoz szabottan történjen meg annak érdekében, hogy mozgáskorlátozottként is meg tudja állni helyét környezetében, a társadalomban
- megteremteni az esélyegyenlőség alapjait, hogy felkészültek legyenek a minél önállóbb életvitelre
- ki kell alakítani az egészséges énképet és önbizalmat
- növelni kell a kudarcűrő képességet
- minél nagyobb önállóságra kell nevelni
- csökkenteni a sérülésekből adódó hátrányos következményeket

Kiemelt feladatok

- kiemelt feladatként kell kezelnünk a károsodás következtében kialakult kommunikációs zavarok és a mozgásteljesítményt igénylő feladatok kivitelezését, mert ezek befolyásolhatják az olvasás, írás, beszéd elsajátítását
- a tanulók egyedi, speciális megsegítést igényelnek: itt figyelembe kell vennünk a kommunikációjuk formáját, szintjét, a gyermekek érzelmi állapotát, értelmi képességüket és fizikai adottságaikat

A speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása és a technikai jellegű segédeszközök igénybevétele segíti:

- a mozgásbiztonságot
- a mozgásreflexek célszerűségét és gyorsaságát
- az író, rajzó és eszközhasználó mozgást, a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenységeket

- a tanulónak megteremtjük a lehető legoptimálisabb feltételeket az órákon
- felmérjük, hogy mit tud, mire képes a tanuló
- önmagához mért fejlődése a mérvadó

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A mozgásnevelés, mozgásfejlesztés feladatait nemcsak az életkor, hanem a sérülés, betegség- annak végleges, javuló, vagy romló volta- továbbá a mozgásállapot súlyossága határozza meg. A speciális mozgásfejlesztés a rehabilitációs, rehabilitációs órákon zajlik. Ezt az intézményben működő konduktív mozgásfejlesztés keretein belül biztosítjuk.

A rehabilitációs fejlesztés sajátos célja, hogy a sérülés következtében hátránnyal induló tanulónak nagyobb esélyt biztosítson az eredményes tanulásra, fejlődésre, a sikeres társadalmi beilleszkedésre.

A szakaszok megegyeznek a NAT pedagógiai szakaszolásával. Az iskolai fejlesztés teljes időtartama alatt kiemelt feladat a mozgásnevelés, mozgásfejlesztés. Ötvözi a sérült tartási és mozgási funkció helyreállítását célzó, a motoros képességek fejlesztését szolgáló pedagógiai eljárásokat, s e feladatokat integrálja a tanítás – tanulás folyamatába.

A gyógypedagógiai segítségnyújtás formái, keretei

- Egyéni fejlesztő foglalkozás
- Kiscsoportos foglalkozás (3-4 tanuló)
- Csoportfoglalkozás
- Tanórai megsegítés

Integrációs modellek: kéttanáros modell (csoportmunka, differenciálás)

Pedagógia feltételek, szakmai kompetenciák

- Sérülésspecifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása
- Az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális segédeszközök használata: a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára nevelés
- A kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével
- Annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes
- Rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához

A többségi pedagógus feladatai

- A tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző- módosulásait;
- Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket alkalmaz;
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság- vizsgálat, a

- tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén- megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- Egy- egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- Alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba;

A sajátos nevelési igényű tanulókat ellátó szakemberek kompetenciái

Gyógypedagógia tanár (általában)

- Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését
- Elsősorban az organikus okokra visszavezethető SNI tanulók ellátását végzi
- Javaslatot tesz a gyógypedagógia- specifikus módszereke, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra
- Tanácsot ad a pedagógusoknak, szülőknek
- Kapcsolatot tart a szülőkkel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával
- Figyelemmel kíséri a tanuló haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében
- Terápiás fejlesztőtevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon- egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben- ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra
- „gyógypedagógusi mentalitás” átadása a többségi iskolában tanító pedagógusoknak
- Rendszeres hospitálás az osztályokban
- Rendszeres konzultáció a pedagógusokkal

Fejlesztőpedagógus

- A hátrányos helyzetű, valamint tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek pedagógusa
- A megismerő funkciók nem organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő SNI gyermekek fejlesztésében vehet részt
- Fejlesztő programok kidolgozása, alkalmazása után alapkészségeket fejleszt

A gyógypedagógiai tanár kompetenciái szakonként

Logopédus feladata

- A beszéd fogyatékos és a megismerő funkciók zavarával küzdő tanulók fejlesztését végzi.
- A beszéd-, hang- és nyelvi zavarok (beszélt, írott) felismerése
- A nyelvi hátrányok felismerése, vizsgálata, más beszédképektől való elkülönítése
- Sérülésspecifikus logopédiai, gyógypedagógiai nevelési, oktatási, fejlesztési, terápiás, prevenciós és rehabilitációs feladatok megtervezése és ellátása, együttműködve a nevelésben, ellátásban érintett partnerekkel; tanácsadás

Tevékenységszervezés a pedagógiai és egészségügyi rehabilitáció folyamán

- logopédiai egyéni és csoportos terápia
- szenzoros integrációs tréningek és terápiák

A fejlesztés tartalma kiterjed a beszéd technikai és tartalmi oldalára is.

A beszédfigyafatékossáa eltérő kórformái szerint a rehabilitációs feladatok is eltérőek;

Beszédészlelés és beszédmegértés zavara esetén

Ezek korrekciója az életkornak megfelelő folyamatműködés kialakítása, a következményes problémák csökkentése, megszüntetése

Megkéssett/ akadályozott beszédfejlődés esetén

A nyelvi közlés többszintű összetevőjének sokoldalú intenzív, differenciált fejlesztése specifikusan egyéniesített formában

A terápia feladata

- beszédre irányuló figyelem fejlesztése
- a mozgások speciális fejlesztése
- aktív és passzív szókincs bővítése
- a beszédészlelés és megértés fejlesztése
- a prognosztizálható olvasás-/ írászavar megelőzése

Pöszeség, diszfázia esetén

- mozgáskészség fejlesztésére szolgáló gyakorlatok, különös tekintettel a beszédmozgásokra, a finommotorika fejlesztésére
- auditív képességek fejlesztése
- a hibásan képzett hangok fejlesztése, rögzítése, automatizálása
- a beszédhibával együtt járó esetleges nyelvi- grammatikai zavarok korrigálása, a kifejezőkészség fejlesztése, a gyermek szókincsének bővítése

Diszfónia esetén

Feladata a tiszta, egyéni beszédhang kialakítása és a folyamatos, spontán beszédbe való beépítése, a hangminőség és az anatómiai- élettani viszonyok további romlásának megakadályozása

Orrhangzós beszéd esetén

A logopédiai terápia feladata- különösen a súlyosabb esetekben- a nyelv minden szintjére kiterjedő beszéd ill. nyelvi fejlesztés.

Diszlexia, diszgráfia esetén

A gyermek intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás- írás, és a kifejezőkészség fejlesztése

- testséma biztonságának kialakítása
- téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- vizuomotoros koordináció gyakorlása
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- olvasás, írás tanítása(szükség esetén újratanítás), a lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató- elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt

- kompenzáló technikák megtanítása, alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával, különösen a súlyos esetekben

Diszkalkúlia esetén

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt intenzív fejlesztése
- testséma kialakítása
- téri relációk biztonsága
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- a szerialitás erősítése
- segítő, kompenzáló eszközök megengedése, a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés gyakori alkalmazása
- egyénis sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása

Aktivitás és figyelemzavar esetén

- a gyermek terhelhetőségéhez, érdeklődéséhez, képességeihez alakított követelmények kialakítása
- a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beillesztésének segítése
- együttműködés a családdal, más szakemberekkel – különösen a nevelési tanácsadó szakembereivel - mivel ezeknek a gyerekeknek az ellátása pszichopedagógiai kompetencia
- a tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelése céljából

Fontos feladat a megismerő funkciók/ vagy a viselkedés tartós és súlyos organikus okra visszavezethető és organikus okra vissza nem vezethető zavara esetén a funkcionális képességfejlesztő programok alkalmazása.

A súlyos diszlexia legtöbbször diszfázia maradványtünetének tekinthető, ezért elsősorban logopédiai feladat. A közepes vagy enyhébb esetek ellátását diszlexia prevenció és reedukáció terápiáját ismerő más gyógypedagógus szakemberek is végezhetik (tanulásban akadályozottak gyógypedagógusa)

A tanulásban akadályozottak gyógypedagógusának feladata

A tanulási akadályozottsággal/ zavarokkal és nehézségekkel küzdő, a pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók segítése, fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában.

A rehabilitációs foglalkozások célja

- a tanulási zavart okozó funkciózavarok kezelése, a megismerő funkciók fejlesztése
- a diszlexiás, diszgrfiás, diszkalkúliás tanulók segítése - a logopédusok kompetenciáinál leírtak alapján
- tanórai megsegítés és kéttanáros modellben tanítás, együttműködés a többségi pedagógusokkal, más fejlesztő szakemberekkel; tanácsadás

Szurdopedagógus feladata (integrált nevelés esetén)

- a hallássérült tanulók fejlesztését végzi
- elsősorban egyéni habilitációs, rehabilitációs feladatok ellátása
- kapcsolattartás a többségi pedagógussal; tanácsadás
- kapcsolattartás a gyermek ellátásában részt vevő egyéb szakemberekkel

Habilitációs, rehabilitációs feladat

- a beszédhallás folyamatos fejlesztése
- a beszédérthetőség javítása, szurdologopédiai ellátás
- egyéni vagy kiscsoportos anyanyelvi nevelés
- a vizuális csatorna fejlesztése, nagyobb felhasználása a fejlődés érdekében
- a hallásmaradvány kondicionálása
- szájról olvasás készségének fejlesztése
- a módosult életvitel elfogadtatása, a harmonikus személyiség erősítése

Konduktor feladata (az integrált gyermekek és mozgássérült osztály ellátásában)

- a mozgáskorlátozott tanulók (re)habilitációs célú óráinak szervezését, lebonyolítását végzi
- a központi idegrendszer sérülése által előidézett funkciózavar csökkentése, korrekciója
- pszichomotoros funkciók korrekciója, fejlesztése
- csoportos és egyéni mozgásfejlesztés a (re)habilitációs órákon a kórforma és a mozgásállapot súlyossága függvényében
- a diagnózis szerinti speciális gépírás megtanítása az arra indokolt esetekben
- speciális felkészítés az önkiszolgálásra, önálló életvezetésre
- gyógyászati segédeszközök, az orvosi, egészségügyi háttér biztosítása
- tanácsadás a szülőknek, a gyermekkel kapcsolatba kerülő más szakembereknek
- dokumentáció: naplók, kórlapok vezetése, szakértői kontroll vizsgálatának kérelme

A tanulók értékelése

A NAT követelményeinek minimum vagy annál magasabb szinten történő elsajátítása a mérvadó. A tanulók értékelése megegyezik a többségi osztályokban alkalmazott értékelési rendszerrel, azzal a kitéttel, hogy a szakértői véleményben foglalt javaslatokat (felmentés, mentesítés, segédeszközök) figyelembe vesszük.

A habilitációs és rehabilitációs órák értékelése az adott terápiás munkához kapcsolódó szöveges értékelés.

Együttműködés

A habilitációs, rehabilitációs feladatokon túl az együttműködés hatékonysága érdekében lényeges szerepe van a különböző tanácsadási, szupervíziós tevékenységeknek, ezért fontosak az állandó megbeszélések, a napi szintű kooperációs formák, beszélgetések.

Kiemelt szerepű a szülőkkel való együttműködés.

Kapcsolattartás

- Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal és tagintézményével
- Fogyatékoságnak megfelelő különböző szakértői bizottságokkal
- Szakrendelésekkel: fül-orr-gégészet, foniátria, neurológia, pszichiátrai, audiológia, orthopédia.
- Tanítókkal, tanárokkal
- Konduktív óvodával
- Pető Intézettel
- Segédeszközyártókkal
- Mozgáskorlátozottak Egyesületével

Beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelése

Beilleszkedési nehézségeket azonosíthatunk alsó és felső tagozaton, évfolyam ismétléskor, tanárváltás, és iskolaváltás esetén.

A beilleszkedési nehézség megelőzésében, enyhítésében alkalmazott módszereink, eljárásaink:

- Az óvodások ovi-suli program keretében a következő foglalkozásokon és szabadidős programokban vehetnek részt (úszás, informatika, ügyes kezek, torna és labdarúgás).
- Átadó-átvevő értekezlet keretében ismerkednek meg a tanítók, tanárok a tanulócsoporthal, kiemelkedő és problémás tanulókkal, a javasolt, hatásos módszerekkel.(1. 3.5. évfolyam tanév eleje).
- A leendő osztályfőnökök óralátogatást tesznek az osztályokban, foglalkozások keretében ismerkednek az osztályokkal, az alkalmazott módszerekkel.
- Első, harmadik és ötödik évfolyamon szoktatási programunk van, melynek célja az ismerkedés, a tanulási szokások kialakítása, bevezetés az évfolyam, tagozat szokásrendjébe, tantárgyi tanulási módok, felelések tanulása, gyakorlása.
- A tanulók és a tanárok között a tantárgy tanulására vonatkozó megállapodások kötésére kerül sor az első tanórán. A megállapodások betartásának, eredményességének értékelését évente kétszer végzik el az érintettek. Megállapodások születhetnek az érintett tanuló és a nevelő, az osztály és a tanuló között is.
- A beilleszkedési nehézségek kezelésére osztályértekezletet hív össze az osztályfőnök. Ennek keretében a nevelők megoldásokat, eljárásokat dolgoznak ki a problémák kezelésére. Szükség esetén igénybe vesszük a Nevelési Tanácsadó és a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szolgáltatását.
- Fontos eszköz a tanuló, szülő és a nevelő együttes részvételével zajló beszélgetés az egyéni problémák pontosítására, azonosítására, a kezelést szolgáló iskolai lehetőségek és az otthoni feladatok meghatározására.

A magatartási problémák kezelésében hangsúlyt helyezünk a probléma feltárására, a magatartási zavart előidéző ok feltérképezésére, a zavar okának megszüntetésére, a magatartászavar enyhítésére.

A segítségnyújtás módjai:

- Játékos didaktikai feladatok alkalmazása, szemléltetés, algoritmusok gyakoroltatása a kisgyerekeknél gyakran alkalmazott módszerek.
- Az etika és a hit- és erkölcstan foglalkozásokon tanítjuk és erősítjük a helyes magatartási szokásokat.

- A helyes viselkedési módok kipróbálására, gyakoroltatására dramatikus játékokat alkalmazunk.
- Önismeretet fejlesztő játékok beépítésével az osztályfőnöki órán lehetőséget teremtünk az erények felismerésére, erősítésére, a belső autonómia kialakítására, a teljesítőképeség elfogadtatására, a konfliktusok kezelésére.
- Alkalmazzuk a csoportmunkát, mely kommunikációt, toleranciát fejleszt, kreativitásra inspirál.
- Az osztályfőnöki munkában érvényesítjük a szeretetteljes bánásmódot, s a pedagógusok együttműködéséből adódó nevelő hatásokat.
- A magatartási zavar kezelésére a pedagógus a tanulóval egyéni fejlesztő megállapodásokat köt, melyek a következetes magatartásváltoztatáson keresztül hatnak a tanuló viselkedésére.
- Osztályértekezlet keretében a gyermeket tanítók egyeztetik a segítő, fejlesztő eljárásokat, a hatékony, eredményes módszereket átveszik egymástól.
- Az osztályfőnök a szülővel történő egyeztetés után konzultációt, vizsgálatot kezdeményez az iskolapszichológussal, orvossal. A javasolt kezelésekből együttműködünk.
- A beilleszkedési és magatartás nehézséggel küzdő tanulót egyéni fejlesztési terv alapján a pszicho-pedagógus fejleszti.

A pedagógusok a magatartási problémák kezelésében segítséget kaphatnak:

- mentálhigiénés továbbképzéseken,
- konfliktus kezelési technikák elsajátítására szervezett képzéseken,
- esetmegbeszélő foglalkozások és az iskolapszichológussal történő egyéni konzultációk lehetőségének biztosításával,
- A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat munkatársaitól.

A szülők számára is nyújtunk segítséget:

- egyéni konzultáció iskolapszichológussal, védőnővel,
- esetmegbeszélések szervezésével.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek fejlesztése

Általános célok, feladatok:

- egyéni képességek fejlettségi szintjéhez képest önmagukhoz mérten a lehető legjobb felnőttkori önállóság, szociális, kommunikációs, és gondolkodási készségek hiányának kompenzálása
- az iskolai és a mindennapi életre való felkészülés speciális módszerekkel történő elsajátítása
- probléma megoldási módszerek tanítása
- tananyagtartalmaknál a lényegkiemelés elsajátíttatása
- protetikusan környezet és eszköztár kialakítása
- speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása
- vizuálisan segített kommunikációs rendszer

Alsó tagozatban a fejlesztés fő cél a habilitáció. Célja a gyermek beilleszkedésének és adaptív viselkedésének kialakítása. Felső tagozatban cél, az elsajátított ismeretek bővítése, önállóságra nevelés, részvétel iskolai és egyéb iskolán kívüli környezetben. Ennek érdekében a fejlesztendő területek:

1. szociális, kommunikációs készségek fejlesztése
 - kommunikáció funkcióinak tanítása: kérés, figyelem felhívás, elutasítás kifejezésének tanítása, észrevételek, információk nyújtása, információ kérése, érzelmek, érzések felismerése, azonosítása
 - alapvető beszélgetési készségek elsajátítása
 - beszédértés
 - tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása
 - önkiszolgálás, alapvető készségek elsajátítása
 - önellátás, önállóság fejlesztése
2. protetikus környezet eszközeinek elsajátítása
 - alternatív kommunikáció: PECS alternatív kommunikációs eszköz (Pictures Exchange Communication System).
3. társuló fogyatékoságok célirányos fejlesztése
 - kognitív fejlesztés

(Felhasznált irodalom: 32/2012 (X.8) EMMI rendelet 2. melléklet A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve Magyar Közlöny 2012. évi 132.szám 22514 p-22520 p.)

Szervezeti keretei

- Integráltan oktatott tanulók.
- Magántanulóként oktatott tanulók szakértői vélemény alapján.

Egyéni előrehaladású nevelés és oktatás rendje

Egyéni előrehaladású nevelést és oktatást az intézmény az egyéni munkarend (magántanuló) esetében alkalmaz. Kérelmet az Oktatási hivatalnak kell benyújtani a szülőnek.

A tanuló egyéni munkarendben (magántanulóként) teljesítheti a követelményeket:

- szakértői vélemény alapján
- hosszan tartó betegség alapján
- külföldön tartózkodás esetén, ha a szülő kéri

Az utóbbi két esetben ki kell kérni a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, illetve a Gyámhatóság engedélyét. Ez esetekben a szülő gondoskodik a tanuló felkészítéséről, az intézmény segítséget nyújt a felkészüléshez:

- a tananyag ütemezése
- feladatlapok átadása/küldése interneten

A tanulónak a köznevelési törvény szerint az intézmény által meghatározott időpontban osztályozó vizsgát kell tennie.

A szakértői vélemény alapján egyéni munkarendben, magántanulóként nevelt és oktatott tanulók a köznevelési törvény szerint heti 10 órában tartózkodnak az intézményben. Akadályoztatásuk mértékétől függően (pl. autizmus) részt vesznek az intézmény tanórán kívüli tevékenységein (pl. évnyitó, évzáró).

A velük foglalkozó pedagógusok kiválasztásának elvei:

- szociális érzékenység
- a máság kiemelt elfogadása
- tantárgy specifikumok

A szakértői véleményben megfogalmazott fejlesztések alapján Egyéni fejlesztési terv készül. A pedagógusok a helyi tantervben megfogalmazott követelmények alapján értékelik a tanulót. Fejlődéséről rendszeresen beszámolnak a szülőknek.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákönkormányzat jogkörei, kötelességei, melyeket a diáktanács tagjai (az osztályok választott képviselői) átruházott jogként gyakorolnak:

Döntési jogkör:

- a nevelőtestület véleményének meghallgatásával – dönt saját közösségi élete tervezésében, szervezésében, tisztségviselőik megválasztásában
- a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működéséről, a működéshez szükséges eszközök felhasználásával, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítási nap felhasználásáról, diákrádió szerkesztőbizottságának megbízásáról.

Véleményezési joga van: javaslattal élhet az intézmény működésével, a tanulókat érintő valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatala előtt
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához
- az iskola sportkör működési rendjének
- megállapításához
- a tanórán kívüli tevékenység formáinak meghatározásához
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához
- a házirend szabályainak meghatározásában

Egyetértési joga van az iskola szervezeti és működési szabályzatának a tanulókra vonatkozó kérdéseiben.

A diákönkormányzat részt vállal, hozzájárul az iskola nevelési céljainak megvalósításához:

- A tanulói jogok és kötelességek érvényre juttatásával hozzájárul a tanulók önmegvalósításához, a diákevek tartalmassá, emlékezetessé tételéhez, a jogok gyakorlásával segít felkészülni az állampolgári szerepre.
- A tanuláshoz való pozitív viszony kialakítása, erősítése, a tanulás iránti igény kialakítása.
- Alapvető viselkedési módok megismerése, gyakorlása.
- Az iskola kulturális programjainak szervezése.
- Hagyományápolás, hagyományépítés.
- Mozgás iránti igény kialakítása, sport, kirándulás, túra, tábor szervezése.
- Külső kapcsolatok ápolása.

A diákönkormányzat tagjai tanácskozási és szavazati joggal rendelkeznek azzal a megkötéssel, hogy a harmadik osztályos tanulók csak a korosztályukra vonatkozó kérdésekben rendelkeznek szavazati joggal.

Az autonóm személyiség fejlődését szolgáló módszerek

A tanuló **dönthet**:

- választható tanulmányok felvételében
- emelt óraszámú képzésre jelentkezéskor

választhat:

- foglalkozást, sportolást
- képviselőt

véleményt mondhat

- iskolai programokról
- diákszervezet munkájáról
- oktató-nevelő munkáról az emberi méltóság tiszteletben tartásával

javaslatot tehet

- iskolai programokra
- a tantárgyi megállapodások tartalmára

cselekvően vesz részt

- a portai ügyelet ellátásában
- a tisztaság megőrzésében

részt vesz

- a fegyelmi ügyek kivizsgálásában
- diákprogramok szervezésében – tanári segítséggel

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülőkkel történő kommunikáció formái

SZÜLŐI ÉRTEKEZLET

1. évfolyam (április, május)

Cél: a szülőkkel való megismerkedés, a családi háttér feltérképezése.

Időpontja: a beiratkozás után 1-2 héttel

A szülők körben ülnek a pedagógusokkal (iskolaotthon, majd egész napos iskola – két tanító felelős az osztályért) az osztályteremben. Bemutatkoznak a pedagógusok, majd a szülők bemutatják gyermekeiket, de csak pozitív tulajdonságot említhetnek.

A leendő elsősökkel 2-3 alkalommal találkoznak a tanító nénik, hogy megismerjék őket. A munkaközösség által összeállított program biztosítja a zökkenőmentes átmenetet az óvodából az iskolába.

Szeptember – előző tanév értékelése, tantárgyi átlagok alapján a tanulmányi munka értékelése, magatartás és szorgalom jegyek alapján a tanórai és óráközi szünetek viselkedésének értékelése, hiányzások, az osztály, mint közösség értékelése.

A jelen tanév tervezése: célok (tantárgyi, fegyelmi, közösségi)

Intézményünk kiemelt figyelmet fordít a tanulók személyiségének megismerésére. Külön fejezetben foglaltuk ennek formáit a pedagógiai programunkban. Kiemelten kezeljük az 1. és 5. évfolyamot (átmenetek).

1. évfolyam

Cél: a szülőkkel való megismerkedés, a családi háttér feltérképezése, az intézmény pedagógiai programjának részletes megismerése.

Időpontja: a beiratkozás után 1-2 héttel

A szülők körben ülnek a pedagógusokkal (iskolaotthon, majd egész napos iskola – két tanító felelős az osztályért) az osztályteremben. Bemutatkoznak a pedagógusok, majd a szülők bemutatják gyermekeiket, de csak pozitív tulajdonságot említhetnek. Ez a program biztosítja a zökkenőmentes átmenetet az óvodából az iskolába.

A szülői értekezlet 17 órakor kezdődik, előtte bizonyos évfolyamokon az ebédlőben évfolyam értekezlet kezdődik a szülők számára.

5. évfolyam

Jelen vannak: az érintett szülők és az évfolyamon tanító kollégák, munkaközösség-vezetők, a felelős igazgató helyettes.

Témái:

- Az alsó és a felső tagozat közötti átmenet kérdései – felsős igazgató helyettes
- A munkaközösség-vezetők bemutatják az évfolyamon tanító kollégákat és az alábbiak szerint mutatják be a munkaközösségek munkáját:
- Tankönyvek, felszerelések
- A házi feladat fontossága, célja (Alsó tagozaton az iskolaotthonban nem volt hét közben házi feladat. Ez az első hetekben gondot okoz, ezért ezen az évfolyamon is van szoktatási program.)
- Elvárások, követelmények
- Tehetséggondozás, versenyeztetés
- Felzárkóztatás (minden osztály kap egy-egy órát magyar nyelv és irodalom valamint matematika tantárgyakból a tanórán kívüli órakeretből)

1. évfolyam

Az általános iskola az óvoda után a következő szocializációs szintér. A gyermekek különféle szocializációs háttérrel érkeznek hozzánk.

Az interaktív előadás témája:

- A család szerepe a tanulók testi, lelki egészségének megőrzésében
- Az óvodából az iskolába való átmenet kérdései
- Szociális képességek fejlesztése az alsó tagozaton.

Előadó: intézményvezető/alsós intézményvezető helyettes

8. évfolyam

Pályaválasztás – hiányszakmák bemutatása kisfilmekkel, ösztöndíj rendszer bemutatása, jelentkezés módja, felelősségteljes intézményválasztás, középfokú intézmények nyílt napjainak fontossága stb.

Előadó: felsős intézményvezető helyettes, pályaválasztási felelős

Február – az első félév értékelése az alábbi szempontok alapján:

- Tanulmányi, fegyelmi helyzet
- Osztályprogramok teljesülése
- Tankönyvmegrendelő kitöltése, előtte a szülői közösségek képviselői januárban elfogadják a tankönyvlistát. Arra törekszünk, hogy feleslegesen nem rendelünk tankönyvet. Munkafüzetet kevés tantárgyhoz rendelünk (biológia, földrajz). Saját készítésű feladatbankkal rendelkezünk.

A tanévnyitó és a félévet értékelő nevelőtestületi értekezleten az intézményvezető és helyettesei részletes prezentációt tartanak, mely alapján fejlesztési területeket határoznak meg a munkaközösségek, illetve az osztályfőnökök számára.

A szülői értekezletek előtt ezekkel a fent említett elemzésekkel az osztály Szülői Közösségeinek képviselői (osztályonként 2 fő) is megismerkednek.

Április - (szülői értekezlet + fogadóóra)– a tanév hátralévő feladatainak megbeszélése, kiemelten a tanulmányi kirándulás, tanulmányi munka.

Kiemelten a helyi vizsgák:

5. évfolyamtól a „haladó” csoportokban, osztályokban a tanulók **idegen nyelvből** (német, angol) kéttagú vizsgabizottság előtt szóbeli vizsgát tesznek. E vizsgák célja a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése és a beszédbátorság növelése. (Bevezető beszélgetés: bemutatkozás, egy téma kifejtése, képleírás, szituáció a vizsgáztatóval. Természetesen az életkori sajátosságokat figyelembe véve, az elsajátítandó ismeretek koncentrikusan bővülnek.)

Az év végi osztályzatba 50 %-kal számít bele az elért eredmény.

Önkéntes, humanisztikus vizsga

4. évfolyamtól 7. évfolyamig tanév végén (8. évfolyamon félévkor), aki szeretne a jegyén javítani, bármely tantárgyból jelentkezhet a vizsgára. Jelentkezési lapot kell kitölteni, a szülőnek aláírásával kell ellátnia. A vizsga azért humanisztikus, mert a már elért jegyén nem ront az eredmény, csak javít.

Tanév végi mérések

Kompetenciamérés, idegen nyelvi mérés (angol, német), NETFIT mérés januártól ápriliséig, minimumszintet mérő tesztek a mérési rend szerint.

FOGADÓÓRÁK

November: nyílt tanítási nappal összekötve, hogy az ott tapasztaltakat is megbeszélhessék a szülők a pedagógusokkal, nem csak az elért érdemjegyeket, azok hátterét, illetve az esetleges problémákat.

Április: a tanulók tanulmányi, viselkedésbeli magatartásának megbeszélése.

Egyéni fogadóórák

Minden pedagógusnak van egyéni fogadóórája az órarendbe beépítve, de egyeztetett más időpontban is a szülő rendelkezésére áll minden kolléga.

Évente egy alkalommal, délutáni időpontban minden tanulóval egy olyan fogadóóra, ahol az osztályfőnök és a szülő(k) is részt vesz(nek).

Manapság a szülők többsége nem veszi szívesen a családlátogatást, s nem is kötelező.

Célok:

- A tanuló pozitív megerősítése.
- A családi háttér meg- vagy jobb megismerése.
- Milyen szerepet játszik a családi háttér a tanuláshoz való hozzáállásban, motiváltságban, az önismeret fejlődésében?
- Közös stratégiák kidolgozása a fejlődés érdekében.
- Esetenként írásba foglalása Megállapodás formájában, melyet a szülőn kívül az osztályfőnök őriz meg egy példányban, egy példányban pedig a tagozatért felelős igazgató helyettes.

Intézményi Szülői Szervezet

Az intézményi Szülői Szervezettel személyesen tartja intézményvezetőnk a kapcsolatot. Évente legalább 3, de inkább több, 4-5 alkalommal találkoznak. A törvény által biztosított jogaik gyakorlását maximálisan biztosítja. Partnerek az intézményt érintő valamennyi döntést előkészítő intézkedés véleménynyilvánításában. Elismerik az intézmény munkáját, bátran elmondják véleményüket, az osztályuk képviselte nem formális. Arra törekszünk, hogy valamennyi információval rendelkezzenek az intézmény szellemiségéről és működéséről, hiszen így „első lépcsőfokként” partnereink is a konfliktuskezelésben. A megbeszéléseken ötleteket, tanácsokat adnak egymásnak is (osztályszintű programok szervezése, társadalmi munka, „problémás” szülők megnyerése). Az intézményvezetés, s az osztályfőnökök élvezik a bizalmukat, s ők is a miénket.

Évente 1-1 alkalommal – igény szerint többször is – tagozatonkénti értekezlet, mivel az életkori sajátosságokból adódóan más-más problémák merülnek fel, illetve más-más témák érdeklődésére tarthatnak számot. A kisebb körben való beszélgetések erősítik a bizalmat.

Közösségi programok, melybe a szülők is bekapcsolódhatnak:

- Családi kirándulások – közvetlenebb kapcsolat alakul ki a szülő és az osztályfőnök között, hiszen más élethelyzetben találkoznak. A szülők is nyitottabbá, közlékenyebbé válnak, jobban megismerik a pedagógus személyiségét, illetve egymás családját.
- Múzeumlátogatás, mozi, színház – a szülők, mint kísérők, részt vehetnek ezeken a programokon. Ők is egy más oldalról ismerhetik meg az osztályt, az egyes tanulókat. Ezeken a programokon a tanulók elsajátíthatják az elvárt viselkedést, vagyis hozzájárulnak viselkedéskultúrájuk kialakulásához.
- Téma nap szervezése a szülők részvételével – pl. Egészségdélután, egészséges ételek készítése
Nem csak a tanulók tanulhatnak ételeket készíteni, hanem a szülők is cserélhetnek recepteket. Közös web-lap létrehozása, ahol recepteket cserélhetnek. Ezen túl cikkeket gyűjthetnének, ajánlhatnának egymásnak esetleges problémáik megoldására, vagy nevelésük megerősítésére. A kapcsolattartás fő fórumává válhatna, hiszen napi kapcsolatban állhatnának egymással, s az osztályfőnökkel is.

A TÁMOP 3.1.4/B-131-2013-0001 számú projekt Partnerség és hálózatosodás módszertani segédanyagát felhasználjuk: újszerű, innovatív módszereket alkalmazva olyan partneri együttműködést építünk ki a szülőkkel és a bevonható civilszervezetekkel, amelyek alkalmasak prevencióként hatást gyakorolni a társadalmi problémák kezelésére iskolai körülményekben. Törekszünk a fiatalok a fiatalok közösségi aktivitásának fokozására, a családokkal való partneri viszony kiépítésére. Az iskolai rendezvények, nyilvános események és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezzük, építő ötleteiket beépítjük a programokba. (Ez eddig kiegészítésként szerepelt a ped. program végén.)

INTÉZMÉNYI SZINTŰ PROGRAMOK

Feketés Fesztivál: amely két korábbi programot foglal magában egyrészt foglalja a korábbi Tehetséges tanulók fogadását – ahol a tanév vége fele májusban azokat a tanulókat és szüleiket köszöntjük ünnepélyes akik versenyeredményeikkel hozzájárultak iskolánk hírnevének megőrzéséhez. Ünnepi műsor keretében oklevelet kapnak a tanulók. A felkészítő tanár munkáját virággal honoráljuk. A tanulókról fénykép készül, melyből tablót készítünk, az pedig felkerül az iskola honlapjára.

Másrészt a korábbi Tavaszi fesztivált, ahol a szülők és meghívott vendégeik megismerhetik az intézmény tanórán kívüli munkáját, s nem utolsó sorban büszkéek lehetnek gyermekeikre.

Családi nap – az intézmény fennállásának kerek évfordulóihoz kötve rendezzük meg, legutóbb a 30. évforduló alkalmával. Változatos programokkal egy kötetlen napot tölthetnek együtt a szülők, gyerekek és pedagógusok.

Szülők – nevelők bálja – az évente, illetve az érdeklődésnek megfelelően megrendezésre kerülő bál szintén a kötetlen együttlétet szolgálja, illetve a tombola bevétele hozzájárul az intézmény beszerzéseikhez.

Diákönkormányzat által szervezett programok – minden évben tartalmaz olyan programokat, amelyeken a szülők is aktívan részt vehetnek. (pl. bakonyi kirándulás, sportprogramok – Zumba a lányok és édesanyjuk, osztályfőnökük számára).

Társadalmi munka – elmondhatjuk, hogy minden osztály szülői közössége magáénak érzi gyermeke osztálytermének csinosítását.

Osztályértekezletek

Ha egy osztályközösségben felmerül egy probléma, akár tanulmányi, akár fegyelmi, az osztályfőnök, az intézményvezetéssel egyeztetve, osztályértekezletet hív össze. Akkor is, ha az egész osztályt érinti, akkor is, ha csak a tanulók egy csoportját. Ezen az összejövetelen részt vesz az osztályfőnök, az intézményvezetés (igazgató és a felelős igazgató helyettes) az osztályban tanító kollégák, az érintett tanuló és szülei(k). A cél mindenképpen a probléma több szempontú vizsgálata, megoldás keresése konszenzussal.

9. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

A belső vizsgarendszer

Formái	Rendje	Korlátai	Szerepe	Súlya
Humanisztikus vizsga	Jelentkezési határidő: minden tanévben május végén, kivéve 8. évfolyam félév előtt. Vizsgabizottság: a tanuló szaktanára, ill. egy azonos szakos kolléga.	4-8. évfolyamos tanulók minden osztályozott tárgyra vonatkozóan. Feltétel: előzetes jelentkezés.	Javítás: az év végi osztályzaton. Kivéve 8. évf., ott a félévi osztályzaton.	A tanuló javíthat az adott tárgyból.
Informatika ECDL-Start	Előzetes jelentkezés,	Szülői anyagi hozzájárulás:	Az ECDL-Start bizonyítvány	

vizsga	illetve szaktanári hozzájárulás. A 7-8. évfolyamon 2-2 vizsga.	vizsgadíj.	megszerzése.	
---------------	--	------------	--------------	--

Alkalmassági vizsga a sportiskolai jellegű sportosztályunkba 5. évfolyamtól

Követelményeit a sportegyesületek szakemberi állítják össze.

Az intézmény vezetősége és a leendő osztályfőnök az alábbiakat vizsgálja:

- Tanulmányi munka (Legalább közepes osztályzat az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, informatika)
- Tanuláshoz való beállítódás (szorgalom)
- Fegyelmezettség (magatartás)
- Kommunikációs, együttműködési készség

10. Felvétel és átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony

Belépés, átjárhatóság

Első osztályba a tanulót az iskolaérettséget igazoló szakvélemény alapján vesszük fel.

Felsőbb évfolyamokba történő belépéskor minden esetben megtörténik a korábbi tanulmányokra vonatkozó információkérés (milyen könyvből, milyen tananyagtartalmat, hány éve tanult). A tájékoztató kérdések alapján történik a tanuló beillesztése az iskola megfelelő osztályába, csoportjába. A szükséges tananyagtartalom pótlásáról tájékoztatja a szaktanár a szülőt, megállapodnak a pótlás módjában és határidejében. Ha olyan tanulót veszünk fel, aki kevesebb ideje tanulja az idegen nyelvet, az elmaradás pótlásában a szülő otthoni felkészítést biztosít. Az elmaradás pótlását a tanuló a megadott időben osztályozó vizsgán bizonyítja be.

Továbbhaladás

Évfolyamonként döntünk a továbbhaladásról, melynek feltételei:

- az igazolt vagy igazolatlan mulasztás nem haladja meg az előírt mértéket,
- a számjeggyel osztályozott tantárgyak esetén legalább elégséges osztályzat,
- a szöveggel értékelt tantárgyak esetén legalább megfelelt minősítés,

Következmények a kritériumok nem teljesítése esetén:

- a felzárkóztatásra szoruló minősítés esetén a tanuló az iskola és a szülő által meghatározott fejlesztő felkészítésen vesz részt
- elégtelen osztályzat esetén – a hatályos törvényben megfogalmazottak szerint – a tanuló javítóvizsgát tehet.

- Ha a tanuló a javítóvizsgán legalább egy tantárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, az évfolyamot ismételni köteles.
- A megengedett mértéknél több hiányzás esetén a nevelőtestület a körülmények mérlegelése alapján engedélyezheti a javítóvizsga letételét.

A szülő az osztálytanítókkal és az intézményvezetéssel egyeztetve egy alkalommal kérvényezheti az intézmény vezetőjénél az 1. évfolyam megismétlését.

A tanulói jogviszony megszűnése

- Ha a tanulót az iskolai tanulmányok elvégzésére éretlennek találjuk, akkor a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat véleményének figyelembevételével a tanuló áthelyezhető a számára megfelelő iskolába vagy osztályba.
- A köteleességét vétken és súlyosan megszegő tanköteles korú tanuló áthelyezhető másik iskolába. A fogadó iskoláról az iskola igazgatója gondoskodik.

11. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Elsősegély-nyújtási alapismeretek és gyakorlatok oktatásának célja olyan alapvető ismeretek elsajátítása, amelyek a mindennapi életvitel során is hasznosak és nélkülözhetetlenek, valamint vészhelyzetben biztonságot nyújtanak a tanulók és a sérültek számára, és segítenek a pánikhelyzet elkerülésében.

Célja, hogy a tanulók legyenek képesek vészhelyzetben felismerni és betartani kompetenciájuk határait, megfelelő határozottságot tanúsítani, szakszerűen segítséget kérni és alapvető elsősegély-nyújtási feladatokat elvégezni.

Az elsősegélynyújtás oktatása az életkori sajátosságok figyelembe vételével az alsó és felső tagozaton témanap, szakkör és **tantárgyak** keretében valósul meg.

1-8. évfolyam:

Az első tanítási napon felelevenítik ismereteiket az elsősegélynyújtás céljáról, az elsősegélynyújtó köteleességeiről.

- **Tennivalók vészhelyzetben**

Helyszínbiztosítás

Segélykérés, a mentőhívás szabályai.

A sérültek vizsgálata (eszmélet, légzés, pulzus).

1-2. évfolyam:

Szituációs játékok: segítség kérése, beszámolás a baleset, a sérülés körülményeiről

Az elsősegélydoboz tartalma

Seb fertőtlenítése, kisebb sérülések ellátásának módja

Oktatófilm megtekintése

Mentők munkájának megismerése

Az ismeretek elsajátítása védőnő, orvos bevonásával interaktív előadás, gyakorlat formájában Egészségnapon, környezetismeret, testnevelés, magatartáskultúra órán, szabadfoglalkozás keretében valósul meg.

3-4. évfolyam:

A sérülések fajtái

Vérzés csillapítása: orrvérzés, száj sérülései, arc sérülése

Keringés ellenőrzése

Kötözési módok megismerése

A mentősök munkája

Interaktív előadás, gyakorlat formájában az Egészségnapon, környezetismeret órán, szabadfoglalkozás tematikájába beépítve, védőnő, orvos bevonásával

5-6. évfolyam:

Vérzések ellátása

A csontrendszer sérülései

Félrenyelés

Áramütés

Vízi balesetek sérültjeinek ellátása

Interaktív előadás, gyakorlat formájában az Egészségnapon, más tantárgy keretében.

Szakköri tevékenység során az ismeretek mélyebb elsajátítása, gyakorlása, osztályonként 3-4 fő részvételével

7-8. évfolyam:

A sérülés fajtájának felismerése

Sokkos állapot felismerése

Stabil oldalfekvés bemutatása, gyakoroltatása

Befúvásos lélegeztetés

Fulladás elhárítása

Égési sérülés

Szakköri tevékenység során az ismeretek mélyebb elsajátítása, gyakorlása, osztályonként 3-4 fő részvételével.

Egészségtan tantárgy keretében.

Más tantárgyakba beépítve: osztályfőnöki óra, testnevelés, technika.

12. Sajátos pedagógiai módszerek

A konstruktivista tudás- és tanulásfelfogás

A tanuló már nem passzív szereplője a tanulási folyamatnak, hanem **aktív részt vevője** a megismerési folyamatnak.

A gyerekeknek azonban nem elég csak átnyújtani **a tudást**, azt **maguknak meg is kell** szerezniük. Ezen a tézisen alapszik a konstruktivista tudás- és tanulásfelfogás.

Alaptétele, hogy minden emberi tudás konstruált, azaz az egyén által felépített és megalkotott. A tanulás aktív folyamat, melynek az élet minden területén érvényesülnie kell. Ez a felfogás azt a nézetet képviseli, miszerint a tanulók akkor képesek valamit elsajátítani, ha már meglévő tudásukhoz és tapasztalataikhoz tudják

kapcsolni azt. Ehhez viszont az szükséges, hogy a pedagógusok bátorítsák a tanulói aktivitást, tartsák a tanulás-tanítási folyamat fontos részének a diákok folyamatos értékelését, valamint törekedjenek a tanári és tanulói szerepek megváltoztatására.

A hagyományos és az új tanári és tanulói modell közötti különbség

TANÁRI SZEREP

HAGYOMÁNYOS MODELL	ÚJ, SZOCIÁLIS-KONSTRUKTIVISTA MODELL
A tudás átadása	A tanuló konstrukciós folyamatainak előidézése és folyamatos figyelése
A munka megszervezése	A tanulási folyamat megszervezése
A tanuló motiválása	A tanuló motiválása
Ellenőrzés	Visszajelzések adása
Teljesítménymérés, értékelés	Folyamatos értékelés
Aktív	Aktív
Felelősség	Felelősség
	A tanulási folyamat szervezője

TANULÓI SZEREP

Hagyományos modell	Új, szociális-konstruktivista modell
A tudás befogadása	A tanulási folyamat aktív szereplője
A tananyag megtanulása	A kognitív készségek felértékelődése
	Tudása által konstruált
	Értékeli a saját és társa véleményét
Passzív	Aktív
Nincs felelősség	Felelősség
	A tudás megszerzője, alkotója

A tanórákat motivált légkörben, jó hangulatban, változatosan kell vezetnünk. Ehhez az kell, hogy **változatos munkaformában** szervezzük az órákat. A munkaforma nagy hatással van a diákok tanulási folyamatban való motiváltságára, munkafegyelmére, az oktatási eredményekre, a pedagógus-tanuló viszonyra, s valamennyi érintett iskolai közérzetére. Az iskolai évek előre haladtával jelentősen

csökken a diákok tanulási kedve. **A motiváció csökkenésének nyilvánvaló következménye a tanulás hatékonyságának és eredményességének csökkenése.**

Számtalan nemzetközi és hazai kísérlet igazolja, hogy a társas tevékenységre, a tanulók aktivitására épülő tanulási helyzetek jelentősen segítik a tananyag megértését, növelik a tanulási motivációt, javítják a tanulók tanuláshoz való viszonyát.

Az **Olvasás és írás a kritikai gondolkodás fejlesztése (RWTC)** oktatási stratégiája a konstruktivista tanuláselméletre támaszkodik, és hármas tagolású keretben (felidézés, jelentés megteremtése, reflektálás) valósul meg. Az olvasás és kritikai gondolkodás fejlesztése érdekében módszerei kiválóan alkalmazhatók a különféle tantárgyaknál. A módszer rendkívül aktív módon alakítja ki a tanulók tárgyi tudását, de számos kognitív képességet is a Bloom-féle taxonómia legfelsőbb szintjein is. A módszer a kooperatív csoportmunkát részesíti előnyben.

A kooperatív csoportmunka

A diákok a kooperatív tanulási módszerrel megtanulják, hogyan **figyeljenek másokra**, hogyan **kommunikáljanak egymással**, vagyis e módszer segítségével **hatékonyan fejleszthető a tanulók szociális kompetenciája** is. A kooperatív tanulás növeli az osztályok tanulási teljesítményét, a gyerekek aktív tanulása pozitívan hat a tananyag mélyebb megértésére.

A kooperatív tevékenységekre építő órákon **a diákok tevékenységén van a hangsúly**. A diákok csoportokban dolgoznak, és ezek a csoportok maguknak szabják meg a haladás ütemét és rendjét.

A kooperatív tanulás a pedagógus szerepét is átalakította. Az órákra való felkészülés jóval igényesebb, azonban az órán a tanár valóban az egyes tanulókra tudja irányítani a figyelmét. Jobban megismeri mind a személyiségüket, mind a tananyag elsajátításában mutatkozó nehézségeiket. Felszabadul a fegyelmezés alól is, hiszen a csoport egy idő után önszabályozóvá válik, és csoportnorma lesz a feladattal való foglalkozás.

Az iskola elsődleges célja a tanulás. A tanulási folyamat hatékonyságát nemcsak a tanár felkészültsége, szakmai tudása határozza meg, hanem a tanítás módszerének, a megfelelő munkaformának a megválasztása is.

A projektoktatás

A projektoktatás sem nem módszer, sem nem reformpedagógiai irányzat, hanem egy tanulási **stratégia**. A **nevelés központjába az egyént helyezi**, aki képes tevékenykedni, tapasztalatokat szerezni, ismereteket elsajátítani, együttműködni. Az oktatás fő mozgatórugója az **aktivításra támaszkodó tanulás**. A kivitelezés folyamatán, módján van a hangsúly, s azonos algoritmus alapján valósul meg.

A projektoktatás egy, a tanulók által elfogadott vagy kiválasztott probléma, téma megoldása, kifejtése, amely lehetőleg csoportban történik, megszüntetve a hagyományos osztály- és tanórai kereteket. A végeredmény minden esetben egy bemutatható szellemi vagy anyagi alkotás, produktum.

Előnyei:

- örömteli tevékenységgé változtatja az ismeretszerzést,
- kreativitás és innovatív képességek fejlesztése,
- gondolati modellezés,
- kulturált vitakészség fejlesztése,
- magas fokú szocializációt biztosít,
- együttműködésre ösztönzi a tanórákon a passzívakat is,
- megnő a kortársi referenciaérték szerepe,
- a tanulók ötletei, alkotásai kölcsönös mintául szolgálnak,
- módszert alkalmazó pedagógus módszertani gazdagsága bővül,
- olyan értékeket fedeznek fel egymásban, amely oldja a hierarchikus szerepeket,
- tág teret ad a sikernek,
- csökkennek a magatartási anomáliák,
- fejlődik a cselekvő- és szervezőképesség,
- segíti az önálló ismeretszerző képesség fejlődését, megalapozva az élethosszig tartó tanulás iránti igényt,
- demokratizálja a tanuláshoz, az alkotáshoz, az önmegvalósításhoz való viszonyt.

Kölcsönösen pozitív irányba változik a diák-tanár viszony. A közös tevékenységre való utalás az oktatás nem projekt szakaszaiban növeli a személyes érintettségéből adódó motiváltságot.

Az életkori sajátosságok döntően meghatározzák a projektoktatás módját, a választott témát, a vele való foglalkozás időtartamát.

Kiemelt intézményi projekt (3 napos): Győr megismerése – 1-8. évfolyam

Természetvédelmi projekt 2 napos vízi tábor 6. évfolyamon.

A tantárgyi projektorientált oktatás szerepel a tantárgyi tanmenetekben.

:"Névadóról másképp": Fekete István-projekt - témahét iskolánk névadójáról:

A foglalkozások, tanórák, tanórán kívüli tevékenységek **biztosítják a gyerekek számára az élményszerű ismeretszerzést, a kreatív alkotási lehetőséget, a fantázia szárnyalását, a dramatikus játék elemeit is magába foglaló játékos beleélés él- ménységét.** Az ismeretek különböző helyzetekben történő alkalmazását, használatát.

Mindezek az életkori 2sajátosságok figyelembevételével történnek.

Módszerek, munkaformák

frontális osztálymunka **FOM**, egyéni munka **EM**, páros munka **PM**, csoport munka **CSOM**, gyűjtőmunka, szituációs játékok, drámajáték, osztályt képviselő egyéni vagy csoportos beszámolók, bemutatkozások, IKT, tapasztalatszerzés.

Arra törekszünk, hogy a gyerekek ne csak szemlélői legyenek a történeteknek, hanem szereplői, rendezői, átélői is. A témának alárendelten **igyekszünk a tantárgyi keretek kiszélesítésére**, ezért hangoljuk a tevékenységeket műveltségi területekre. A témát mi vetjük fel, a programok, játékos tevékenységek nagy része azonban most is a gyerekek „ötletrohama” alapján áll össze. Motiválhatja őket a téma jellegzetessége, a szerző műveiben térben és időben is kitárulkozó világ. Kitűnő lehetőség nyílhat arra, hogy kapcsolatot teremtve a különböző természeti és emberi környezettel kissé mélyebben megismerhessék életüket, problémáikat, szokásaikat.

A gyerekek szemléletében, gondolkodásmódjában tapasztalt pozitív változások várhatóan megerősítenek bennünket abban, hogy közös munkánk, erőfeszítéseink idővel beérnek. A folyamatosan formálódó jó közösség, a felelősségteljesebb gondolkodás alakulása, az eredeti gondolatok születése és vállalása, a bátor kapcsolatteremtés készségének és képességének erősödése, az osztálytársakkal és a környezettel való harmonikus viszony igénye, s a tanuláshoz fűződő pozitív hozzáállás mind bizonyítéka lehet azon tanulásszervezési módok létjogosultságára, melynek kitűnő témája Fekete István és a műveiben megjelenő emberi és természeti értékek.

(EFOP- 3.3.7-17-2017-00029)

13. Írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Szóbeli beszámolás

- A számonkérés kizárólag, a már előzetesen elsajátított tananyagtartalomról történik
- A kérdés, feladat pontos, konkrét meghatározása
- Az értékelés előre meghatározott szempontsor alapján történik

- Adekvát segítség biztosítása
- Előfordulását, gyakoriságát a munkaközösségek határozzák meg
- Értékelési módja: érdemjegy és szóbeli szöveges (önértékelés, társak, tanár általi) értékelés
- Értékelés szerepe: a tanulói tudásszint jelzése, a reális önismeret, önértékelés eszköze
- A tanuló minősítésében normál értékű érdemjegyként kerül beszámításba

Írásbeli beszámolás

A teljesítményértékelés, mérés kritériumai

- Időpontját előzetesen bejelentjük
- Kedvező órarendi pozícióban íratjuk
- Egy nap legfeljebb kétféle írást íratunk
- Számuk a munkaközösségek által meghatározott és elfogadott
- A mérőeszköz feladatai és a hozzátartozó utasítások megfogalmazása egyértelmű
- A feladat elvégzésére elegendő időt biztosítunk, az időtartamot előre meghatározzuk
- Csak olyan teszttel minősítünk, amelynek megoldásában a tanulók gyakorlatot szereztek
- A mérőeszközök javítókulcsot is tartalmaznak, s ezt az értékelés során a tanulók megtekinthetik.
- A mérések során tapasztalt hiányosságok pótlását a továbbiakban a folyamatos gyakorlás anyagába beépítjük.

formái	rendje	korlátai	szerepe	súlya
Diagnosztikus	Tanév elején (ismétlő időszak végén)	- Időtartam: max. 45 perc - Előző tanév tantervi követelményeire épít - A tanulók képességcsoportba a, tagozatba sorolásakor	- Helyzetfeltárás - A tanuló fejlesztésének irányvonalát határozza meg a pedagógus számára	- Félévi, év végi minősítésben nem játszik szerepet - Százalékos értékelés
	Tanév közben	- Időtartam: max. 45 perc - Továbbhaladásához szükséges tanulási	- Tanulói tudásszint mérése - Az elvárt képességek szintmérésének eszköze	- Félévi, év végi minősítésben nem játszik szerepet - Szöveges értékelés
	Utánkövető mérés	alapképességek, tanulási kompetenciák, eszköztudások vizsgálata	- A korábbi teljesítményhez viszonyított fejlődés kimutatása	(százalékértékek alapján)
Formáló-segítő	Egy témaegység tárgyalása során	- Időtartam: 15 -30 perc - Érdemjegyet nem kap a tanuló	-Fejlesztési irányvonal meghatározása a tanuló, a szülő, a pedagógus számára -A tanulási érdeklőségre való törekvés megteremtése	- Félévi, év végi minősítésben nem játszik szerepet - Szöveges értékelés
Írásbeli felelet	Egy témaegység tárgyalása során	- Időtartam: max. 45 perc - Egy kisebb témaegység lezárása során	- A tanulói tudásszint jelzése adott időszakban - Az elvárt követelményekben való előrehaladás mértékének jelzése	- Normál értékű érdemjegy
Összegző (Témazárók)	Tantárgyi programokban meghatározott témaegység lezárásakor	- Időtartam: 45 perc - Évfolyamszinten és tantárgyanként: közel azonos időpontban történik a témazáró megírása, teljesen megegyező mérőeszköz alkalmazása	- A tantárgyi követelményrendszer adott egységében való előrehaladás mértékének vizsgálata - A tájékoztatás eszköze a tanuló, a szülő, a pedagógus számára	- Súlyozott értékű érdemjegy

14. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A felkészülés alapelveit és korlátait a tanulók körében végzett adatgyűjtés eredményei, a szülők véleményének megkérdezése során kapott javaslatok, igények felhasználásával az alábbiak szerint határoztuk meg:

- A házi feladat szükséges a tantervi követelmények elsajátításához, ezért minden tantárgyból, rendszeresen adunk házi feladatot.
- A házi feladat mennyisége és minősége a tanuló életkorának megfelelő, a tanultak és a taneszközök segítségével teljesíthető.
- A házi feladat jellege szerint:
 - a tanultak elmélyítése, elsajátítása
 - új anyag előkészítése
 - projekt feladat elvégzése
 - kutató munka
 - alkotó munka
- Az egész napos iskolában tanuló osztályok tanulói hét közben az iskolában készülnek fel. Házi feladatként gyűjtőmunkát kapnak szükség esetén. Hét végére a tanulók a szülők igényének megfelelően hazaviszik tanszereiket, hogy a szülők tájékozódhassanak gyermekük tanulmányi munkájáról. Olyan feladatok elvégzését ajánljuk, melyek közben a szülők megtapasztalhatják gyermekük tanulmányi előmenetelét (olvasás, írás, helyesírás, alpműveletek végzése, vers elmélyítés), és pontosítják a gyakorolni valókat.
- A házi feladatot a nevelő tudatosan tervezi és előkészíti.
- Az írásbeli feladatokat, az alkotó munkát minden esetben ellenőrizzük és értékeljük.
- Figyelembe vesszük a szüneteket, melyre többlet feladatokat nem adunk.
- Az otthoni felkészülésre adott szóbeli és írásbeli feladatok együttes időtartama koncentrált, megfelelő tempójú munkát figyelembe véve
 - 5. évfolyam 1.5 - 2 óra átlagban naponta
 - 6. évfolyam 2 óra átlagban naponta
 - 7. évfolyam 2 óra átlagban naponta
 - 8. évfolyam 2 - 2.5 óra átlagban naponta.
- A kutató jellegű munkára legalább két délutáni felkészülést biztosítunk.
- Ha a tanuló az otthoni feladatait rendszeresen nem készíti el, illetve hanyagul végzi, elmarasztalásban részesül.

15. Helyi tanterv

Választott kerettanterv

Tantárgy	Kerettantervi változat
Matematika	Normál változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Technika	Normál változat
Természetismeret (5-6. évfolyam)	Normál változat
Biológia	B változat
Földrajz	B változat
Testnevelés	Normál változat
Német nyelv	Normál változat, osztályonként egy csoport emelt szintű
Angol nyelv	Normál változat, osztályonként egy csoport emelt szintű
Magyar nyelv és irodalom	Normál változat
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Normál változat
Ének-zene	Normál változat és B változat
Vizuális kultúra	Normál változat
Informatika	Normál változat, kiegészítve 1-5. évfolyam tananyagával, 6-8. évfolyamon 1 órával emelten)
Etika/hit- és erkölcsstan	Normál változat
1-4. évfolyam Magyar nyelv és irodalom, Matematika, Etika, Vizuális kultúra, Ének-zene Testnevelés, technika és tervezés, környezetismeret	Normál változat
1-2. évf. Magyar nyelv és irodalom, Matematika, Etika, Vizuális kultúra, Ének-zene Testnevelés, technika és tervezés	Normál (A) változat; emelt angolt tanuló osztályokban heti 1 óra techn. változ. Azon osztályokban, ahol nem emelt óraszámában tanulnak angolt technika és tervezés heti 2 óra

Megjegyzés: normál változat azt jelenti, hogy a kerettanterv egy tantervi lehetőséget adott.

A kerettantervben meghatározott, a kötelező tanórai foglalkozások időkeretének felhasználása

1. A kerettantervben meghatározott kötelező tanórák 10 %-ának felhasználása a gyakorlást, a tananyagtartalmak elmélyítését szolgálják. A tanulásszervezési eljárásokat a tanulók életkori sajátosságaihoz, a tananyagtartalomhoz igazítjuk. (Ennek részletes leírása a pedagógiai program 78. oldalán található.)

2. Szabadon szervezhető tanórák időkerete és tananyagtartalma (NAT2020)

Tantárgy/évfolyam	Időkeret	Tananyagtartalom
Első élő idegen nyelv Német/angol 1-2. évfolyam	1 óra	Játékos formában pozitív attitűd kialakítása a nyelvtanuláshoz. Tanterve kidolgozott.
<u>Angol emelt szintű oktatás</u> 1-2. évfolyam 3. évfolyam 4. évfolyam 5-6. évfolyam 7-8. évfolyam	 2 óra 2 óra 1 óra 1 óra 1 óra	Játékos formában pozitív attitűd kialakítása a nyelvtanuláshoz; szókincsfejlesztés; tananyagtartalom elmélyítése; szóbeli kommunikáció; Európai keretszintek elérése: A1 (6. évf.), A2 – B2 (8. évf.) <u>Tanterve 2018. június 30-ig kidolgozásra került.</u>
Technika 1-2. évfolyam	1 óra	Finom mozgások fejlesztése.
Első élő idegen nyelv Német/angol 3. évfolyam	2 óra	A nyelvtanulás indítása; jellemző a játékoság; megjelenik az írás és az olvasás az adott idegen nyelven; beszéd bátorság fejlesztése. Tanterve kidolgozott.
Első élő idegen nyelv Német/angol 4. évfolyam	1 óra	A tananyagtartalom begyakorlása, különös tekintettel a beszéd készségre. Tanterve kidolgozott.
Digitális kultúra/Informatika 3-4. évfolyam	1 óra	A tananyagtartalmakhoz igazodó játékos előkészítés; a felhasználói szint előkészítése. Tanterve kidolgozott
Környezetismeret 4. évfolyam	1 óra	Tananyagtartalom elmélyítése, begyakorlása, szaknyelv biztos használata
Digitális Kultúra/Informatika 7-8. évfolyam	0,5 óra	Felhasználói szint tananyagtartalma; gyakorlás. (Sikeres életút egyik elvárásának elsajátítása.)
Magyar nyelv és irodalom 5-6. évfolyam	1 óra	Tananyagtartalom elmélyítése, lemorzsolódás csökkentése.
Honismeret 6. évfolyam	1 óra	Tananyagtartalom elmélyítése
Magyar nyelv és irodalom 7-8. évf.	0,5 óra	Szövegértés, szövegértelmezés, lemorzsolódás csökkentése
Biológia (egészségtan) 8. évfolyam	0,5 óra	Tananyagtartalom elmélyítése. A serdülőkor testi és pszichés fejlődése kiemelten.
Földrajz	0,5 óra	Tananyagtartalom elmélyítése, összefüggő

8. évfolyam		beszéd elsajátítása (beszédfejlesztés)
Matematika 7. évfolyam	0,5 óra	Tananyagtartalom elmélyítése, begyakorlása, szaknyelv biztos használata; lemorzsolódás csökkentése
Dráma és Színház 7. évfolyamon	1	Szoros együttműködésben a magyar nyelv és irodalom tantárggyal, tananyagtartalom elmélyítése

A tantárgyak, tevékenységek, a tananyag elrendezésének szempontjai

A megfogalmazott alapelvekhez rendelt képzés belső szakaszainak és a tanulók életkor pszichológiájának ismeretében:

1-2. évfolyam

- biztosítsa a zökkenőmentes átmenetet az óvodai és iskolai követelményrendszer között
- hangsúlyozza az érdekességet a tartalomban és a képességfejlesztés módjában
- a tanulási folyamat konkrét tanulói tevékenységekhez kapcsolódjon
- domináljon a játékosság, a mozgás
- biztosítsa az aktív tanulói részvételt
- biztosítson minden tanuló számára sikerszerzési lehetőséget
- nyújtson kellő lehetőséget a tanulási szokások megalapozására
- biztosítsa az együttműködési képesség fejlesztési lehetőségeit
- biztosítsa a továbbhaladáshoz szükséges alapképességek kívánt mértékű megalapozását

3-4. évfolyam

- a fogalmakkal történő műveletek konkrét, szemléletes alapokról induljanak
- biztosítsa a lényeg kiemelési képesség fejlődését
- késztesen önálló tevékenységre, feladatmegoldásra
- biztosítsa a játékosság, a mozgás lehetőségének fenntartását
- támogassa az önismeret, énkép, egyéni képességek felfedezését
- járuljon hozzá a tanulási kedv, a természetes kíváncsiság fenntartásához
- a tanulói személyiség és érzelemvilág gazdagítását szolgálja
- biztosítsa az együttműködési képesség fejlesztési lehetőséget a kooperatív tanulási formák alkalmazása során
- biztosítsa a továbbhaladáshoz szükséges alapképességek kívánt mértékű fejlesztését-

5-6. évfolyam

- biztosítson lehetőséget az intenzív egyéni érdeklődés kielégítésére
- teremtsen lehetőséget az iskolán kívül szerzett tapasztalatok értékesítésére, rendszerezésére
- adjon lehetőséget az önálló ismeretfeldolgozásra alapozott tanulásra, önálló tevékenységre
- segítse a konkrét gondolkodásról a logikai gondolkodásra való átállást
- jelenítsen meg olyan személyiségeket, akik pozitív magatartásmintául szolgálnak

7-8. évfolyam

- adjon szakszerű tudást a nemi érés testi és lelki tüneteiről, lefolyásáról
- lehetőség biztosítása kiegészítő mozgásokra, fizikai terhelésre
- biztosítson lehetőséget a megmérettetésnek, a reális önismeret kialakításának

- tartalmazzon olyan ellentmondásokat, amelyeket fel is tud oldani
- biztosítsa a kritikai magatartás erősödéséhez megfelelő mennyiségű és szintű tapasztalatot és ismeretet
- a legelvontabb gondolkodási műveletek elvégzését szolgálja, adjon lehetőséget a hipotézisalkotásra, a kreatív jellegű fejlesztésre
- a csoportképződés „erővonalait” pozitív szociális szempontok szerint alakítsa
- teremtsen lehetőséget a közéleti magatartás egyes tevékenységformáinak gyakorlására
- segítse a megfelelő pályairány megkeresését.

A helyi tanterv műveltségterületeinek megjelenése az 5-8. évfolyam tantárgyi rendszerében

A NAT műveltségi területei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv Irodalom
Élő idegen nyelv	Német nyelv Angol nyelv
Matematika	Matematika
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem Hon és népismeret (önálló modul) Osztályfőnöki Etika/ Hit- és erkölcsstan Állampolgári ismeretek
Természettudomány és földrajz	Természetismeret (Egészségtan) Környezetismeret Fizika Biológia Kémia Földrajz
Művészetek	Ének – zene Rajz –vizuális kultúra Dráma és színház (modulként) Mozgóképkultúra és médiaismeret (tantárgyba építve)
Technológia	Digitális kultúra-Informatika Technika és tervezés
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés

Választható tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások, a hagyományoknak megfelelően elsősorban a tömegsport foglalkozások, illetve művészeti jellegűek.

Tömegsport foglalkozások:

labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, kötélugrás, kölyökatlétika, atlétika, úszás

Művészeti foglalkozások:

énekkar, rajz szakkör

Médiacsoport és Kft. :

A médiacsoport tagjai a projekt megvalósulása során megtanulnak együttműködni, egy egységként létezni, felelősséget vállalni a munkájukért. Megtanulják, hogy a gördülékeny működéshez célszerű a határidőket betartani és a kijelölt feladatokat határidőn belül elkészíteni. Említésre méltó, hogy nemcsak informatikai ismereteik, hanem szövegalkotó tevékenységük is fejlődik.

(EFOP- 3.3.7-17-2017-00029)

A harmonikus személyiségfejlesztést szolgálják a tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.

Kognitív képességeket fejlesztő: matematikai logika szakkör

Idegen nyelvi kompetenciát fejlesztő: alapfokú nyelvvizsgára felkészítés

Tanórán kívüli keretében tanulhatják a második idegen nyelvet 7. évfolyamtól, megfelelő jelentkező esetén, évfolyami szinten. Segítjük a tanulókat az alapfokú nyelvvizsgára való felkészülésben.

A tanórán kívüli foglalkozásokra fordítható óraszámok biztosítják idegen nyelvből a csoportbontást.

A foglalkozások választékának kialakításában a tanulói véleményeket beszerezzük, és az igények szerint szervezzük a programokat.

A pedagógusok kiválasztásának elvei:

- *pedagógusok végzettsége*
- *a pedagógusok érdeklődési köre*
- *a pedagógusok gyakorlati tapasztalata*
- *a tanévre összeállított egyéni tantárgyfelosztás*

A harmonikus személyiségfejlesztést szolgálják a tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.

Kognitív képességeket fejlesztő: matematikai logika szakkör

Idegen nyelvi kompetenciát fejlesztő: alapfokú nyelvvizsgára felkészítéshez nyújt segítséget.

Tanórán kívüli keretében tanulhatják a második idegen nyelvet 7. évfolyamtól, megfelelő jelentkező esetén, évfolyami szinten

A tanórán kívüli foglalkozásokra fordítható óraszámok biztosítják idegen nyelvből a csoportbontást.

A foglalkozások választékának kialakításában a tanulói véleményeket beszerezzük, és az igények szerint szervezzük a programokat.

A pedagógusok kiválasztásának elvei:

- pedagógusok végzettsége
- a pedagógusok érdeklődési köre
- a pedagógusok gyakorlati tapasztalata
- a tanévre összeállított egyéni tantárgyfelosztás

Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Évfolyamonként egymásra épülő, kipróbált eszközcsalád legyen,
- Legyen kompatibilis a tantervvel,
- Nyelvezete közel álljon a tanulókhoz (életkornak megfelelő tartalom, forma, betű, kép, szöveg stb.)
- Munkáltasson, szemléltessen, gondolkoztasson,
- Érthető, tanítható, tanulható legyen,
- Alkalmas legyen az önálló tanulásra, felzárkózásra, kutatómunkára,
- Tartós, megfizethető és továbbadható legyen.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést a Nkt. 27. § (11) bekezdése szerint szervezzük.

Mindennapos testnevelést szolgáló testnevelés órák és foglalkozások

Évfolyam	Testnevelés óraszám/ Tanóra jellege	Tömegsport foglalkozások lehetőségei	Cél
1-2-4.. évfolyam	<u>5 óra</u> 2 óra úszás 1 óra tornatermi óra 1 óra játszótéri óra 1 óra udvari játék (Ősszel és tavasszal sportudvari óra.)	Kötélugrás Labdarúgás Kézilabda	A mozgás megszerettetése; a versenyzés előkészítése; versenyeztetés. A sportágak alapjainak
3. évfolyam	<u>5 óra</u> 2 óra úszás	Kosárlabda Kötélugrás	

	1 óra tornatermi óra 1 óra játszótéri óra 1 óra cselgáncs (Ősszel és tavasszal sportudvari óra.)	Labdarúgás Kézilabda Kosárlabda	elsajátítása. Úszásnemek megtanulása, vízbiztonság kialakulása.
5-8. évfolyam évfolyamórák csoport- bontásban	<u>5 óra</u> <u>Úszás:</u> 5. évfolyam: 2 óra 6. évfolyam: 2 óra <u>Tornatermi órák:</u> <u>Szabadtéri órák:</u> 5-8. évfolyam: 1 óra	Kötélugrás Labdarúgás Kézilabda Kosárlabda Atlétika Úszás	Egészségmegőrzés, fittség, mozgáskultúra. A sportágak alapjainak elsajátítása. Folyamatos testedzés; versenyeztetés. Úszásnemek gyakorlása;
1-8. évfolyam	Óraszám a tanulói létszámhoz igazított, de legalább 2 óra.	Gyógytestnevelés	A kiszűrt tanulókhoz igazított mozgásformák.
<u>Sportosztályok</u> 5-8. évfolyam	<u>5 óra</u> 4 óra labdarúgás vagy kézilabda 1 óra 5-6. évfolyamon úszás 1 óra 7-8. évfolyamon tornatermi óra	Labdarúgás 5-6. és 7-8. évfolyamos bontásban a heti 4-4 órát, az órarendbe betervezve sportegyesülettel történt megállapodás alapján az egyesület sportpályáján teljesítik.. <u>Kézilabda:</u> Ugyanebben az évfolyami bontásban az iskolában vagy egyesületnél teljesítik.	

NETFIT MÉRÉS – A TANULÓK FITTSÉGI ÁLLAPOTFELMÉRÉSE

A Magyar Diáksport Szövetség és az amerikai Cooper Intézet közös tudományos kutatása segítségével országosan reprezentatív, véletlenszerűen kiválasztott tanulói minta segítségével határoztuk meg a Magyar iskoláskorú fiatalok fizikai fittségi állapotát 2013-ban. A kutatás eredményeképpen jelöltük ki azokat a sztenderd értékeket, amelyek segítségével objektív módon megíthető a tanulók fizikai fittségi állapota.

MÉRÉSI TESZTEK

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

Testösszetétel és tápláltsági profil

- ✓ Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- ✓ Testmagasság mérése
- ✓ Testzsír százalék-mérése – testzsír százalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil

- ✓ Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil

- ✓ Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- ✓ Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- ✓ Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- ✓ Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- ✓ Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil

- ✓ Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS, MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSE

Általános jellemzők

A tanulók értékelése során alapvető törekvésünk, hogy az értékelés tartalmában elősegítse a tanulói személyiség épülését, s távlatot nyújtson a további fejlődéshez.

Az értékelés kiemelten kezelt funkciói

A) A kitűzött célokhoz való viszonyítás:

- Az elvárt képességek (kompetenciák) szintmérésének eszköze

B) A tanulók önmagukhoz való viszonyítása:

- A korábbi teljesítményhez viszonyított fejlődés kimutatása
- Az elvárt követelményekben való előrehaladás mértékének jelzése

C) Motiválás:

- A tanulásra való érdekeltség megteremtésének eszköze

D) Személyiségfejlesztés:

- Reális önértékelés, önismeret fejlesztésének az eszköze, amely nélkülözhetetlen az önálló tanulásra való képesség és igény kialakításához

E) Tájékoztató funkció:

- A tanulói tudásszint jelzése
- A tájékoztatás eszköze a tanuló, a szülő, a pedagógus számára
- A tanuló fejlődését, fejlesztésének irányvonalát határozza meg a pedagógus számára

Értékelési alapelvek

- Objektív, egyértelmű
- Az egységes követelményrendszer érvényre juttatása
- A tanulói teljesítmények értékelésének követelményekhez való mérése
- Tervszerű, rendszeres
- Személyre szóló, fejlődésre motiváló
- A pedagógus attitűdje segítőkész
- Figyelembe veszi a tanuló életkori jellemzőit
- A kreativitás erősítését segíti
- Arra vagyunk kíváncsiak, mit tud a tanuló, illetve önmagához képest mennyit fejlődött
- Az értékeléshez kapcsolódó megállapodások kidolgozása a szakmai munkaközösségek feladata
- Megfelel a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének
- A tanuló tantárgyi érdemjegyét elsődlegesen a tanórai foglalkozásokon végzett szóbeli és írásbeli munka illetve gyakorlati tevékenység figyelembe vételével, félévi és tanév végi osztályzatait pedig évközi teljesítménye és érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsgán, javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.
- A tanuló szaktárgyi teljesítményének minősítését a szaktanár végzi, magatartás és szorgalomjegyét - az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával - az osztályfőnök állapítja meg. Továbbhaladásáról a nevelőtestület dönt.
- A szaktanárok, az osztályfőnök minden tanév első óráján ismertetik a tantárgy követelményrendszerét, az értékelési rendszert, pótlási, javítási lehetőségeket.

3. 4. A nevelő feladata az értékelésben

- A követelményeket, az értékelési alapelveket, az értékelés módját valamint a megállapodásokat ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel.
- A helyi tanterv által előírt és megtanított tananyagot kéri számon.
- A munkaközösségek által elfogadott értékelési megállapodásokat betartja.
- A teljesítményértékelés, a mérés kritériumait betartja.
- Törekszik a hangulatmentességre, a szimpátia, antipátia nem befolyásolja az értékelést.
- Az írásbeli munkákat a megírásuk után legkésőbb két héten belül értékeli.
- Törekszik az érthető, egyértelmű, elemző javításra, értékelésre.
- Az érdemjegy mellett a tanuló fejlődését segítő szöveges értékelést is ad.
- Biztosítja a tanuló számára az értékelt munka megtekintését, a tanuló kérdéseire magyarázatot ad, az esetleges téves értékelést korigálja.
- A tantárgyi követelményrendszer egységes értelmezi.
- Értékelése objektív és segítő szándékú.

3. 5. A tanuló részvétele az értékelésben

A tanulónak joga és lehetősége van részt venni önmaga és társai értékelésében.

Cél: Reális ön- és társértékelési képesség kialakítása.

Feltételek:

- A tanuló(k) ismeri(k) az egyes tantárgyakra, a magatartásra és a szorgalomra vonatkozó követelményeket.
- Tudja az értékelendő teljesítmény kívánatos minőségi jellemzőit.
- Az értékelő képesség kialakítását rendszeresen gyakoroltatjuk:

Az önértékelés lehetőségei:

- szóbeli felelet után
- írásbeli munkák javítókulccsal történő javítása után
- magatartás, szorgalom, külalak értékelésénél
- tanulói produktum minősítésekor
- tanulópár munkájának értékelésekor

Társak értékelésének lehetőségei:

- szóbeli felelet során
- tanulói produktum minősítésekor
- tanulópárok, feladatra szerveződő csoportok munkája során
- magatartás, szorgalom megítélése

A szülők tájékoztatásának formái

Értékelés tárgya	Fóruma	Módja	Időpontja
A tanulói értékelés rendszere, alapelvei	szülői értekezlet	tájékoztatás	tanév eleje
Tantárgyi tudás, magatartás, szorgalom értékelése	írásbeli tájékoztatás fogadó óra rendkívüli fogadó óra	ellenőrzőn, tájékoztató füzetben keresztül beszélgetés beszélgetés KRÉTA	az értékelésről azonnali írásbeli közlés történik éves munkatervben meghatározott időpontban szülővel egyeztetett időpontban
Folyamatos gyenge tanulási teljesítmény esetén (felzárkóztatásra, szoruló tanulókra vonatkozóan) Hatályos: 1. évfolyamtól 4. évfolyam félévéig Vonatkozás: 50 % alatti teljesítményérték esetén	fogadó óra egyéni beszélgetés tájékoztatás	szöveges értékelés tartalma: -tanuló teljesítményének értékelése -a tanuló fejlődését, akadályozó tényezők feltárása - az iskolai felzárkóztató foglalkozások eredményeinek értékelése KRÉTA	szöveges értékelés: negyedévente szóbeli tájékoztatás: sürgős esetben a nevelő és a szülő által egyeztetett időpontban
A tanuló fejlődését segítő bejegyzések	írásbeli tájékoztatás	szöveges értékelések: - a füzetbe, feladatlapra, ellenőrzőbe	ellenőrzés, értékelés esetén
Tanulócsoport értékelése	szülői értekezlet	tájékoztatás tartalma: a féléves teljesítmény értékelése - tapasztalatcsere	I. félév végén
		tanév eleji helyzetelemzés az előző tanév tapasztalataira építve: pozitív és negatív tényezők feltárása, KRÉTA - tapasztalatcsere	új tanév elején

A teljesítményértékelés, mérés kritériumai

- Időpontját előzetesen bejelentjük
- Kedvező órarendi pozícióban írjuk
- Egy nap legfeljebb kétféle íráshoz
- Számuk a munkaközösségek által meghatározott és elfogadott
- A mérőeszköz feladatai és a hozzá tartozó utasítások megfogalmazása egyértelmű
- A feladat elvégzésére elegendő időt biztosítunk, az időtartamot előre meghatározzuk
- Csak olyan teszttel minősítünk, amelynek megoldásában a tanulók gyakorlatot szereztek
- A mérőeszközök javítókulcsot is tartalmaznak, s ezt az értékelés során a tanulók megtekinthetik.
- A mérések során tapasztalt hiányosságok pótlását a továbbiakban a folyamatos gyakorlás anyagába beépítjük.

Belső vizsgarendszer

formái	rendje	korlátai	szerepe	súlya
Humanisztikus vizsga	- Jelentkezési határidő: minden tanév május végén - Vizsgabizottság: a tanuló nevelője és még egy azonos szakos kolléga	- Vizsgázók: 4-7. évfolyamú tanulók - Vizsgatárgyak: minden osztályozott tantárgy	- Lehetőség a tanuló számára az évközi érdemjegyek javítására	Csak javítás lehetséges, legfeljebb egy jeggyel
	- Jelentkezési határidő: minden tanév január közepéig	- Vizsgázók: 8. évfolyamú tanulók		
Idegen nyelvi vizsga	- Minden tanévben: május-június	- Vizsgázók: 5-7. évfolyamú jól teljesítő tanulók	- A tanulók kommunikációs képességének mérése	A vizsgán nyújtott eredmény 50%-os súllyal bír az év végi osztályzat kialakításában.
	- Minden tanévben: december-január	- Vizsgázók: 8. évfolyamú jól teljesítő tanulók	- Nyelvvizsga előtti próba vizsga-igény szerint	

A tanulók értékelése az egyes életkori szakaszokban

Megjegyzés: Az általánostól eltérő értékelési tartalmak, formák jelölése dőlt betűvel

1-2. évfolyam

Évközben

Értékelést végzi: tanító, szaktanár

Módja, formája	Dokumentálás módja
<u>1. évfolyamra vonatkozóan:</u> <u>Átmeneti időszak (szeptember):</u> - szoktatási program végrehajtása - időtartama: 1 hónap - értékelési módja: szöveges - piros pont: a tanuló önmagához viszonyított jó teljesítménye esetén - piros csillag: hibátlan teljesítmény esetén - írásbeli dicséret: hosszabb távon kitartó, eredményes tanulási teljesítmény esetén - szöveges bejegyzések: az eredményes továbbhaladást elősegítő, támogató tartalmú értékelések - teljesítményértékelés: százalékos kimutatással - szöveges értékelés: a tanulási teljesítményre vonatkozóan a munkaközösség által kidolgozott szempontsor és alapelvek alapján Időpontja: I. negyedév és III. negyedév	- adott tantárgyhoz használt füzetek, munkafüzetek, feladatlapok - üzenő, tájékoztató füzet vagy ellenőrző - értékelési napló KRÉTA
<u>2. évfolyamra vonatkozóan:</u> - piros pont: a tanuló önmagához viszonyított jó teljesítménye esetén - szöveges bejegyzések: az eredményes továbbhaladást elősegítő, támogató tartalmú értékelések - teljesítményértékelés: százalékos kimutatással - érdemjegy (1, 2, 3, 4, 5): szóbeli és írásbeli beszámolás alapján (2.1.1 és 2.1.2 pontokban foglaltak szerint) - szöveges értékelés a munkaközösség által alkalmazott szempontsor és alapelvek alapján	adott tantárgyhoz használt füzetek, munkafüzetek, feladatlapok - üzenő, tájékoztató füzet vagy ellenőrző - értékelési napló KRÉTA

Félévkor

Értékelést végzi: tanító, szaktanár, osztályfőnök

Módja, formája

- 1-2. évfolyamon: szöveges minősítés (tantárgyanként):
- Kiválóan teljesített
 - Jól teljesített
 - Megfelelően teljesített

Dokumentálás módja

- értékelési napló
- tájékoztató füzet vagy ellenőrző

- Felzárkóztatásra szorul

- szöveges (átfogó) értékelés: személyre szóló, irányt, távlatot mutató tanácsok a további fejlődés érdekében (1. évfolyam)

Nem minősített: idegen nyelv

Bejegyzés: részt vett

Év végén

Értékelést végzi: tanító, szaktanár, osztályfőnök

Hitelességet igazolja: - igazgató (1. évfolyam)
- igazgatóhelyettes (2. évfolyam)

Módja, formája	Dokumentálás módja
<u>1. évfolyamra vonatkozóan:</u> szöveges minősítés tantárgyanként: - Kiválóan teljesített - Jól teljesített - Megfelelően teljesített - Felzárkóztatásra szorul - szöveges (átfogó) értékelés: személyre szóló, irányt, távlatot mutató tanácsok a további fejlődés érdekében (1. évfolyam) <i>Nem minősített: idegen nyelv</i> <i>Bejegyzés: részt vett</i>	- értékelési napló - anyakönyv - bizonyítvány KRÉTA
<u>2. évfolyamra vonatkozóan:</u> - osztályzatok: - *Kitűnő - Jeles (5) - Jó (4) - Közepes (3) - Elégséges (2) - Elégtelen (1)	- értékelési napló - anyakönyv - bizonyítvány KRÉTA

3-4. évfolyam

Évközben

Értékelést végzi: tanító, szaktanár

Módja, formája	Dokumentálás módja
<i>Átmeneti időszak (szeptember):</i> <i>3. évfolyamra vonatkozóan</i> - időtartama: 1 hónap - értékelési módja: szóbeli, írásbeli szöveges - „próbafelelések” – szóbeli értékelés + a tanuló által elfogadott érdemjegy dokumentálása	- adott tantárgyhoz használt füzetek, munkafüzetek, feladatlapok - ellenőrző vagy tájékoztató füzet

- piros pont: a tanuló önmagához viszonyított jó teljesítménye esetén - szöveges bejegyzések: az eredményes továbbhaladást elősegítő, támogató tartalmú értékelések - teljesítményértékelés: százalékos kimutatással - érdemjegy: szóbeli és írásbeli beszámolás alapján	- értékelési napló - KRÉTA
---	---

Félévkor

Értékelést végzi: tanító, szaktanár, osztályfőnök

Módja, formája	Dokumentálás módja
<u>3-4. évfolyamra vonatkozóan:</u> - osztályzatok: - *Kitűnő - Jeles (5) - Jó (4) - Közepes (3) - Elégséges (2) - Elégtelen (1)	- értékelési napló - ellenőrző vagy tájékoztató füzet - KRÉTA

Év végén

Értékelést végzi: tanító, szaktanár, osztályfőnök

Hitelességet igazolja: - igazgatóhelyettes

Módja, formája	Dokumentálás módja
<u>3-4. évfolyamra vonatkozóan:</u> - osztályzatok: - *Kitűnő - Jeles (5) - Jó (4) - Közepes (3) - Elégséges (2) - Elégtelen (1)	- értékelési napló - anyakönyv - bizonyítvány - KRÉTA

5-6. évfolyam

Évközben

Értékelést végzi: szaktanár

Módja, formája	Dokumentálás módja
<u>Átmeneti időszak (szeptember):</u> - 5. évfolyamra vonatkozóan - időtartama: 1 hónap - értékelési módja: szóbeli, írásbeli szöveges	- adott tantárgyhoz használt füzetek, munkafüzetek, feladatlapok

- „<i>próbafelelések</i>” – szóbeli értékelés + a tanuló által elfogadott érdemjegy dokumentálása - érdemjegy (1, 2, 3, 4, 5) szóbeli és írásbeli beszámolás alapján - teljesítményértékelés: százalékos kimutatással - szöveges értékelés	- ellenőrző - értékelési napló KRÉTA
--	---

Félévkor

Értékelést végzi: szaktanár, osztályfőnök

Módja, formája	Dokumentálás módja
- osztályzatok: - <i>*Kitűnő</i> - Jeles (5) - Jó (4) - Közepes (3) - Elégséges (2) - Elégtelen (1)	- értékelési napló - ellenőrző KRÉTA

Év végén

Értékelést végzi: szaktanár, osztályfőnök

Hitelességet igazolja: - igazgatóhelyettes

Módja, formája	Dokumentálás módja
- osztályzatok: - <i>*Kitűnő</i> - jeles (5) - Jó (4) - Közepes (3) - Elégséges (2) - Elégtelen (1)	- értékelési napló - anyakönyv - bizonyítvány KRÉTA

7-8. évfolyam

Évközben

Értékelést végzi: szaktanár

Módja, formája	Dokumentálás módja
- érdemjegy (1, 2, 3, 4, 5) - teljesítményértékelés: százalékos kimutatással - szöveges értékelés	- adott tantárgyhoz használt füzetek, munkafüzetek, feladatlapok - ellenőrző - értékelési napló KRÉTA

Félévkor

Értékelést végzi: szaktanár, osztályfőnök

Módja, formája	Dokumentálás módja
- osztályzatok: - <i>*Kitűnő</i> - jeles (5) - Jó (4) - Közepes (3) - Elégséges (2) - Elégtelen (1)	- értékelési napló - ellenőrző KRÉTA

Év végén

Értékelést végzi: szaktanár, osztályfőnök

Hitelességet igazolja: - igazgatóhelyettes (7. évfolyam)
- igazgató (8. évfolyam)

Módja, formája	Dokumentálás módja
- osztályzatok: - <i>*Kitűnő</i> - jeles (5) - Jó (4) - Közepes (3) - Elégséges (2) - Elégtelen (1)	- értékelési napló - anyakönyv - bizonyítvány KRÉTA

Megjegyzés

**Kitűnő* osztályzat odaítélésének feltételei 4-8. évfolyamon: a tanuló valamennyi érdemjegye ötös; tantárgyi tudása kiemelkedő.

A mentesítés lehetőségei az értékelés, minősítés alól

- A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői vélemény alapján, az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságaihoz igazodó *egyéni továbbhaladást* engedélyez. Az *egyéni továbbhaladás* esetén meghatározásra kerül, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérni a többi tanulót.
- Szülői kérésre a tanuló csak az 1. évfolyamot ismételheti meg a törvényi előírásoknak megfelelően.

Magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

(Az etika modul egyes elemei beépülnek az osztályfőnöki tantárgy célrendszerébe, értékelése a magatartás és szorgalom értékelésének tartalmi jegyeibe).

Az értékelés módja:

- évközben - 1. évfolyamon nincs értékelés (csak szóbeli szöveges)
- 2-8. évfolyamon érdemjeggyel
- félévkor, év végén - 2-8. évfolyamon: példás, jó, változó, rossz/hanyag

Dokumentálás módja:

- évközben - ellenőrző, értékelési napló KRÉTA
- félévkor - ellenőrző, értékelési napló KRÉTA

- év végén
- értékelési napló, bizonyítvány, anyakönyv KRÉTA

Értékelést végzi:

- tanuló, tanító, szaktanár, osztályfőnök, évfolyamon tanítók közössége

Értékelés fórumai:

- osztályfőnöki óra, tagozatértekezlet, osztályozó értekezlet

Magatartás értékelésének tartalmi jegyei

	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Rossz (2)
Házirend betartása	Figyelmeztetés nélkül betartja, másokat ösztönöz	Néha vét, de hibáit belátja, s igyekszik azokon javítani	Többször vét a normák ellen, hibáit nem mindig ismeri el	A magatartási normákat nem fogadja el, sokat vét ellene
Tanórai magatartása	Mindig fegyelmezett	Általában fegyelmezett	Néha zavarja az órát	Gyakran zavarja az órát
Tanórán kívüli magatartása	Önfegyellemmel, felelősségtudattal bír	Önfegyellemmel bír	Rossz irányba befolyásolható	Romboló hatású
Nevelőivel (felnőttekkel) szembeni viselkedése	Mindig tisztelettudó, udvarias, segítőkész	Mindig tisztelettudó, udvarias, segítőkész	Időnként tiszteletlen	Gyakran nevetlen, tiszteletlen

Kapcsolata társaival	Jóindulatú, segítőkész	Jóindulatú, de csak kérésre segít	Gyakran durva hangnemet használ, csúfolódó, rossz irányba befolyásolható	Általában durva hangnemet használ, kötekedő, személyisége romboló hatású
A közösség érdekeinek figyelembevétele	Alkotó módon vesz részt a munkában, kezdeményező szerepet vállal	A rábízott feladatokat elvégzi	Nem mindig vesz részt a munkában	Tevékenység e gátló, közönyös

Szorgalom értékelésének tartalmi jegyei

	Példás (5)	Jó (4)	Változó (3)	Hanyag (2)
Tanórai tevékenysége	Aktív résztvevő, nyelvhasználat a igényes, toleráns, együttműködő	Nem mindig kitartó, érdeklődik, terhelhető, irányítható	Gyakran figyelmetlen, nem kezdeményező, de bevonható, befolyásolható	Passzív résztvevő,

Munkavégzés	Megbízható igényes, precíz, pontos	Általában pontos, rendezett, képességeinek megfelelően felkészül	Pontatlan, rendezetlen, elnagyolt	Igénytelen
Tanórákra való felkészülése	Mindig igényesen felkészül, szorgalmi feladatokat vállal	Képességeihez mérten mindig felkészül, de hiányosság néha előfordul	Gyakran hiányos a felkészülése	Általában nem készül fel
Önállóság	Önálló, képes önálló írásbeli feladatok készítésére – jegyzet, bibliográfia, beszámoló	Önállóságra törekszik, de segítségre, irányításra szorul	Sokszor önállótlan, segítségre szorul	Önállótlan
Önellenőrzése	Mindig jó	Képes önmagát ellenőrizni	Segítséggel képes önellenőrzésre	Nem képes az önellenőrzésre
Érdeklődése	Megismerési vágy hajtja	Érdeklődő	Néha mutat érdeklődést	Nem érdeklődő
Értelmi képességeihez mért eredményei	Optimálisan kihasználja képességeit	Igyekszik kihasználni a képességeit	Képességei és eredményei között nagy az ingadozás	Osztályzatai képességeihez mért rendkívül gyengék

A tanulók csoportba sorolásának elvei, átjárhatóság a csoportok között

Az 1. osztályba sorolás szempontjai:

- milyen nyelvet szeretne tanulni (szülői igény),
- melyik tanítót szeretné választani (szülői igény),
- a gyermek érdeklődése, képessége szerint.

Csoportbontás esetén a csoportba sorolás elvei 3. évfolyamtól idegen nyelvből:

- a tanuló tanórai aktivitása, a tantárgyhoz való attitűdje
- szóbeli és írásbeli teljesítménye
- diagnosztizáló mérés, különösen oldalbeiskolázás esetén

Átjárhatóság elvei:

- csoportváltás lehetősége szaktanár javaslata alapján a tanuló teljesítménye alapján,
- indokolt esetben szülői kérésre félévkor vagy év végén
- egyik osztályból a másikba szülő kérésére, nevelőtestület döntése alapján, vagy fegyelmi határozat eredményeként kerülhet a tanuló

A szülő az eredmények ismeretében bármikor jelezhet a szaktanárnak a fenti eljárásnak megfelelően

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskola pedagógiai célkitűzései között a testi, lelki harmónia kialakítása, megőrzése kiemelt célként fogalmazódik meg. Az iskola helyi tanterve, képzési specialitásai, élet- és munkarendje segítségével igyekszik megmutatni a helyes életviteli szokásokat, s azok gyakoroltatásában szabadidős tevékenységeivel is részt vállal.

A helyes életmódra felkészítés mellett nagy hangsúlyt helyezünk a tanulókat érő veszélyek megelőzésére, a prevencióra.

A prevencióban részt vevők: osztályfőnök, szaktanár, iskolaorvos, védőnő, ifjúságvédelmi felelős, valamint külső szervezetek: a rendőrség ifjúságvédelmi csoportja, a drogambulancia és a szakszolgálatok munkatársai.

A prevenciót szolgáló programok:

- előadások, tájékoztatók, filmvetítés,
- mentálhigiénés vetélkedő,
- plakátkiállítás a tanulók munkáiból,
- rajzversenyek.

A nevelőtestület, de főleg az osztályfőnökök feladata a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetben lévő tanuló részére a probléma feltárása után a szakszerű és azonnali reagálás, segítségadás biztosítása.

Személyiségharmonizáló tevékenység:

- egyéni program kidolgozása (tanácsadás, beszélgetés),
- megfelelő elfoglaltság keresése,
- sikerélmény biztosítása, támogatás a tanulásban (fejlesztő foglalkozások szervezése),
- önismereti csoportok létrehozása, tréning szervezése igény szerint,
- közös szabadidős tevékenységek (szülők, gyerekek, tanárok).

A nevelőtestület állandó, folyamatos tanulással bővíti pedagógiai tudását, eszköztárát, hogy hatékony, eredményes munkát tudjon végezni a gyermek és ifjúságvédelem egyre növekvő problémáinak kezelésében.

Tanulási kudarcok kezelése

Az iskolába kerülő gyerekek iskolaérettsége eltérő mértékű. A tanulási kudarcok megelőzése és kezelése egyaránt érdeke a nevelőnek, szülőnek, tanulónak. A tanulást akkor érdemes megkezdeni, ha a tanuláshoz szükséges alapvető képességek megléte biztosított.

Ennek érdekében kialakított szoktatási programunknak két funkciója van:

- a tanulók képességeinek megismerése és
- célirányos fejlesztése.

A szoktatási időszak alatt az osztálytanítók játékos formában törekszenek a gyerekek minél alaposabb, sokoldalúbb megismerésére. Az osztálytanítók és a fejlesztő pedagógus célirányos méréseket végeznek, melyek az alábbi területekre terjednek ki:

Mozgásfejlettség

- nagymozgás,
- megjelölt formák kiválasztása.

Kommunikáció

- történet reprodukálása, produkálása.

A részképesség-zavarokkal rendelkező tanulókról adatlapot veszünk fel, mely tartalmazza:

- a tanuló nevét,
- a részképesség-zavar megnevezését,
- az alkalmazott játékos terápiát,
- és az elért eredményeket.

A kiszűrt tanulókat az osztálytanítók tanórákon differenciált foglalkozással, másrészt a fejlesztő pedagógus kiscsoportos foglalkozás keretében célirányos terápiás játékokkal fejleszti. Ha a követő mérések után a részképesség-zavar még fennáll, akkor a fejlesztő pedagógus tovább végzi a tanulók fejlesztését.

Ez a fejlesztő tevékenység a részképesség-zavar fennállása esetén célirányosan a következő évfolyamokon is folytatódik a tanítási órákon és önálló foglalkozásokon.

Átadó értekezletének keretében az új tanítók megismerik e tanulók státusát. A további fejlesztési tevékenység igényeit mérési rendszer segítségével konkretizáljuk.

A mérések az alábbi területekre terjednek ki:

- memória,
- emlékezet,
- figyelem,
- kommunikáció.

A részképesség területei közül fontosnak tartjuk a szövegértés, a lényeg kiemelés és az emlékezet fejlesztését. Ezt a belépő, nagyobb lélegzetű környezetismereti anyag indokolja elsősorban. Tovább folytatjuk a tanulni tanulást nemcsak a tanórákon, hanem az önálló foglalkozásokon is. Feltétlenül szükség van a bevézés, megőrzés és reprodukálás egységére. A fejlesztést a nevelők és a témafelelős a szabadidő sávjában végzik.

Továbbiakban a tanórákon nagyobb hangsúlyt fektetnek a nevelők a kommunikáció minden területének gyakorlására, különös tekintettel a szóbeli és írásbeli kifejező készség alapjául szolgáló mondat- és szövegalkotásra. Fokozott figyelmet fordítanak a koncentrációs képesség növelésére, mert sokan ennek gyengesége miatt nem tudnak haladni a tananyagban. Ilyen esetben fontos, hogy olyan játékkal, feladattal lássuk el őket, amely kitartást, türelmet igényel. A fent említett részterületek fejlesztése nem külön-külön, hanem egyszerre történik. Egyes területek fejlődése az összes többire is hatást gyakorol, egy időben többet is fejleszt.

Az átadó értekezleten megismerjük azokat a tanulókat, akik az alsó tagozaton folyamatosan vagy időszakosan fejlesztést igényeltek. Tanulási képességeik felülvizsgálatát a szaktanárok végzik a tanórákon a szokatási időszak keretében, s jelzik a megállapításaikat az osztályfőnököknek. Az új osztályfőnök és a tanulószoba vezetője felveszi a személyes kapcsolatot a gyenge képességű tanulók szüleivel, tájékoztatják őket a felzárkóztatás lehetőségeiről.

A lemaradás okai közül kezeljük

- a tanuló gyenge képességét,
- a hiányzás miatt történő lemaradást a tananyagban,
- és a más iskolából való átiratkozásból adódó hiányosságokat.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell a munkát megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van;
- szükség esetén sajátos, a fogyatékosságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése
- segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg a tanulók megsegítése elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak.

A hátrányos helyzet következménye a tanuló esélyegyenlőtlensége. A tanulók szociális hátrányainak enyhítésére, leküzdésére több területen, más-más módon közelítünk. A hátrányhoz választjuk a megoldást, társítjuk a tevékenységet.

Fogyasztási hátrány

A lehetőségeknek megfelelően biztosítjuk a tartós tankönyvek kölcsönzését a könyvtárból, illetve a törvényi előírásoknak megfelelően ingyen tankönyvet kapnak az arra rászoruló tanulók.

A nevelők figyelik a hátrányos tanulók napi étkezését, és probléma esetén jelzik a gyermekvédelmi felelősnek, aki felveszi a kapcsolatot a szülőkkel.

A gyermekvédelmi felelősök folyamatosan tájékoztatják az érintett szülőket a segélylehetőségekről, különös tekintettel az étkezési díjak csökkentésének lehetőségeiről.

Kulturális hátrány

A könyvtáros a könyvtári órákon, illetve a kölcsönzési időben megismerteti a tanulókkal a könyvtár használatát. Az osztályfőnökök, szaktanárok ösztönzik a könyvtári kölcsönzést, kutatómunkát.

Kulturális rendezvények látogatásával ébresztünk a művelődési intézmények látogatására. Hangversenyek, kiállítások szervezésével fejlesztjük kulturális igényüket.

Szociális képesség hiánya miatti hátrány

A szociális képességeket a tanulók a családban, az iskolai közösségben, társas kapcsolatokban tanulják. Nagyon fontos, hogy a diákok milyen mintát kapnak otthon és az iskolában. Ennek a képességnek a hiánya akkor lép fel, ha a család nem alakítja ki a megfelelő képességeket, illetve, ha az iskolában hiányos a közösségi szabályok, alapképességek tanítása.

A hátrányok kompenzálása a következetes magatartásváltoztatási modell keretében történik.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység minden pedagógus, valamint a pedagógiai munkát segítők közös felelőssége.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Egészségnevelés alapelvei

- Komplexitás: az iskolában a mindennapi tevékenység elemeként jelenjen meg.
- Partnerség, közös cselekvés: az iskola, a család és az iskola-egészségügyi szolgálat szoros együttműködése.
- A tények elsőbbsége: a tudományos kutatás által feltárt tényekre alapozás.
- Képességfejlesztés és ismeretterjesztés egyensúlya.
- Tanári példamutatás.
- Folyamatosság: a hosszú távra tervezett, kitartó és következetes munka hozhat eredményt.
- Rugalmasság: lépés tartása a változó körülményekkel, változtatási készség.

Környezeti nevelés alapelvei

- Fenntartható fejlődés
- A helyi és globális szintek kapcsolata, összefüggései
- Emberi jogok, demokrácia
- Biológiai és társadalmi sokféleség
- Ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- Környezetetika hatékony fejlesztése
- Az egészség és a környezet összefüggései

Hosszú távú cél: környezettudatos, egészségüket tudatosan megőrző állampolgárrá válnak tanulóink.

Egész napos iskola működése

Célunk olyan iskolai életrend, légkör kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, s a szülők is biztonságban tudhatják gyermekeiket.

A tanórák, a tantárgyakhoz kapcsolódó önálló foglalkozások, s a szabadidős tevékenységek váltják egymást, alkalmazkodva a tanulók életkori sajátosságaihoz annak érdekében, hogy harmonikus személyiséggé váljanak.

Önálló foglalkozások

Az önálló foglalkozások az iskolaotthonban (1-4. évfolyamon), felmenő rendszerben az egész napos iskolában, a tanulási idő alatt nem csak a házi feladat megírására adnak lehetőséget, hanem lehetőséget biztosítanak az egyéni haladási ütemhez mért differenciálásra, tanulási technikák elsajátítására, különös tekintettel a címmeditációra, a lényeg felismerésére és kiemelésére, memoriterek tanulásának technikájára.

Személyiséggazdagító program

Az egész napjukat az iskolában töltő gyerekek számára az egész napos foglalkoztatás különböző szervezeti kereteiben (iskolaotthon, később egész napos iskola) kell gondoskodnunk arról is, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljon pihenésre, regenerálódásra, valamint arra, hogy intellektuális képességeik mellett arányosan fejleszthessék egyéb (pl. manuális, szervező) képességeiket és kreativitásukat.

Célunk, olyan szabadidős tevékenységek megszervezése és irányítása, melyeket a tanulók adottságaira, szervezett és spontán tapasztalataira építünk. Különös tekintettel az ingerszegény környezetből érkező, az alapvető kulturális és életmódbeli hiányosságokkal küzdő tanulókra.

A program során képessé válnak szabadidejük személyiségfejlesztő, önálló felhasználására, kialakulnak szabadidő töltési szokásaik.

A foglalkozások kiegészítik, megerősítik a tanórai képességfejlesztést, mert a tanulók minden egyes tevékenységi körrel megismerkedhetnek, minden egyes területen kipróbálhatják magukat.

A program területei:

- Népszokások, népi játékok, ünnepek
- Mozgásfejlesztés (aerobic, népi tánc, társas tánc)
- Állóképesség fejlesztése (sorversenyek, akadályverseny, labdajátékok)
- Meseország (dramatizálás, szerepjátékok, bábozás)
- Ügyes kezek (különleges technikák: kollázs, nyomatolás, batikolás stb.)
- Egészségnevelés (pl. fogápolás, ételkészítés, elsősegélynyújtás)
- Séták (Győr nevezetességeinek megismerése, közlekedés és tájékozódás tanulása az életkori sajátosságok figyelembe vételével)
- Vetélkedők (mese-akadályverseny, magatartáskultúrához kapcsolódó vetélkedő, játékos sportversenyek stb.)
- Kiállítás, színházlátogatás
- Szervezett múzeumi foglalkozások

Szervezeti keretei

A személyiséggazdagító programok beépülnek a tanulók mindennapjaiba, heti legalább egy órában a szabadfoglalkozások keretében, osztály szinten.

Minden osztály sétát tesz a szűkebb, illetve tágabb lakóhelyén. Az elkészített munkákból negyedévente az aulában kiállítást szervezünk.

A Tavaszi fesztiválra minden csoport műsorral készül, melyet a tanítók a csoport képességeihez mérten állítanak össze.

Az osztályban tanító mindkét pedagógus hatékony együttműködése biztosítja az osztály eredményes fejlesztését.

Ezen túl a mindennapos testnevelés sportfoglalkozásai egyaránt szolgálják a tanulók egészségmegőrzését, illetve fejlesztését.

A diákszervezet közösségformáló hatását is beépítjük a nevelésbe.

Mese-akadályverseny

A projekt célja:

- *érzelmi nevelés*
- *emlékezetfejlesztés*
- *meglévő ismeretek ismételése, bővítése*
- *közösségfejlesztés*
- *mozgásfejlesztés*
- *szociális készségek fejlesztése*
- *gondolkodásfejlesztés*
- *örömszerzés*
- *figyelemkoncentráció fejlesztése*
- *helyzetfelismerése és döntési képesség fejlesztése*
- *kezdeményező és szervező képesség fejlesztése*
- *kreativitás fejlesztése*
- *Nevelő értékkel bír, segíti az erkölcsi nevelést fegyelem, önuralom, akarat, felelősségtudat*
- *Akarati tulajdonságok fejlesztése: pontosság, kitartás, megbízhatóság, becsületesség³*

Egy nap mintaórarendje

Óra	Tantárgy	Megjegyzés
1.	Beszélgetőkör/tízóra	Hétfőn és pénteken. <u>Célja:</u> Hétfőn ráhangolódás a tanítási hétre, élmények elmesélése, amit a családi körben hétvégén átéltek. (szókincs és beszéd fejlesztése) Sok tanulónk reggeli nélkül érkezik az iskolába.(egészségfejlesztés – napirend)
2.	Magyar nyelv	tanóra
3.	Önálló foglalkozás	Házi feladat elkészítése, differenciált foglalkoztatás, gyakorlás
4.	Ének	tanóra
5.	Sportfoglalkozások	Tömegsport foglalkozások::

³<http://fejlesztok.hu/segedletek/pedagogiai-segedletek/134-a-jatek-fejleszto-hatasai.html>

		Fiúk: labdarúgás Lányok: kötélugrás
6.	Ebéd/levegőzés	Szabad játék az intézmény parkosított, sportpályákkal felszerelt udvarán
7.	Matematika	tanóra
8.	Önálló foglalkozás	Házi feladat elkészítése, differenciált foglalkoztatás, gyakorlás
9.	Szakköri lehetőségek, edzések, Szabadfoglalkozás	Délutáni ügyelet Szabadidő hasznos eltöltése

Óratervek

Nkt. által meghatározott óratervek 2020-21 s tanévtől 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben

Megjegyzés: A + jellel jelölt órák a szabadon szervezhető órakeret óraszámait tartályakhoz rendelve.

Alsó tagozat

Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Első élő idegen nyelv /német/angol	+ 1	+ 1	+ 2	2 + 1
Matematika	4	4	4	4
Etika, Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1 + 1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra	+1	+1	1	1
Órakeret	24	24	24	25
Szabadon tervezhető óraszám	2	2	2	2

A bevezetése a 2020/2021. tanévben az 1. évfolyamon, utána felmenő rendszerben történik.

Felső tagozat

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4 + 1	4 + 1	3	3 + 0,5
Első élő idegennyelv/német/angol	3	3	3	3
Matematika	4	4	3 + 0,5	3
Etika, Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1 + 0,5
Földrajz			2	1 + 0,5

Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret		+1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			+1	
Digitális kultúra	1	1	1 +0,5	1+0,5
Technika és tervezés	1	1	1	
Közösségi nevelés/Osztályfőnöki	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Órakeret	28	28	30	30
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2

A bevezetése a 2020/2021. tanévben az 5. évfolyamon, utána felmenő rendszerben történik.

A 6. évfolyamon hon-és népismeret. A rendelet szerint szabadon szervezhető két órából kell kötelezően kiválasztani.

Dráma és színház a 7. évfolyamon témahét keretében.

ANGOL EMELT SZINTŰ OKTATÁS ÓRATERVEI

Nkt. által meghatározott óratervek Megjegyzés: A + jellel jelölt órák a szabadon szervezhető órakeret óraszámai tantárgyakhoz rendelve.

ALSÓ TAGOZAT

Emelt szintű angol nyelvi képzés

Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Első élő idegen nyelv/Német/angol	+ 2	+ 2	+ 2	2 + 1
Matematika	4	4	4	4
Etika,/ Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1 + 1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
Órakeret	24	24	24	25

Szabadon tervezhető óraszám	2	2	2	2
------------------------------------	----------	----------	----------	----------

FELSŐ TAGOZAT
Emelt szintű angol nyelvi képzés

Tantárgy	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3	3 + 0,5
Első élő idegen nyelv/Német/angol	3	3	3	3
Matematika	4	4	3 + 0,5	3
Etika,/ Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1 + 0,5
Földrajz			2	1 + 0,5
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret		+ 1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1+0,5	1+0,5
Dráma és Színház			+1	
Technika és tervezés	1	1	1	
Közösségi nevelés/Osztályfőnöki	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Órakeret	28	28	30	30
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2

ANGOL NYELV EMELT SZINTŰ KÉPZÉS

1-8. évfolyamig

Törvényi háttér

A Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

5. A tanórai foglalkozások iskolai megszervezésére vonatkozó rendelkezések

7. § 3) Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

a) **idegen nyelv**, matematika, magyar nyelv és irodalom, továbbá nemzetiségi nyelv és irodalom esetén legalább **heti öt**,

b) minden **egyéb tantárgy** esetében legalább **heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani**.

NEMZETI ALAPTANTERV

I. RÉSZ

I.2. A NAT, A KERETTANTERVEK ÉS A HELYI SZINT" SZABÁLYOZÁS

I.2.1. A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok

Az idegennyelv-oktatás

Az első idegen nyelv oktatása legkésőbb az általános iskola 4. évfolyamán kezdődik. Amennyiben az 1–3. évfolyam idegennyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, és az iskola pedagógiai programja erre lehetőséget ad, az első idegen nyelv oktatása ezen évfolyamokon is megkezdhető. Az első idegen nyelv megválasztásakor – amely az angol és német lehet – biztosítani kell, hogy azt a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák. A második idegen nyelv oktatása a 7. évfolyamon kezdődhet. A középiskolákban biztosítani kell a megkezdett első idegen nyelv folytatólagos oktatását és az érettségi idejére annak legalább B2 szintű elsajátítását. A középiskolákban második idegen nyelvként szabad választás szerint oktathatók a különböző nyelvek. Az emelt szintű képzési forma.

Az emelt szintű képzési forma

Az emelt szintű (hagyományosan ún. „tagozatos”) szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelynek során az általános iskolában, illetve a középfokú oktatásban egy vagy több meghatározott tantárgy fejlesztési követelményeinek és ismereteinek elsajátítása a kerettantervek által meghatározott, magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámban valósul meg. Ebben a szervezési formában kiemelt hangsúlyt kell helyezni a természettudományok, az idegen nyelvek, illetve a művészeti területek fejlesztésére.

II. RÉSZ

Kompetenciafejlesztés, műveltségközvetítés, tudásépítés

II.1. A KULCSKOMPETENCIÁK

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidő s

tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítői készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

SZINTLEÍRÁSOK (A KER ALAPJÁN)

A1, minimumszint

Ezen a szinten a diák megérti és használja a mindennapok gyakoribb kifejezéseit és alapvető fordulatait, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, be tud mutatni másokat; képes válaszolni személyes jellegű (például, hol lakik), valamint ismerős emberekre, dolgokra vonatkozó kérdésekre; és fel is tud tenni ilyen jellegű kérdéseket. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segít kész.

<i>Olvasott szöveg értése</i>	Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban.
<i>Hallott szöveg értése</i>	Megérti az ismerős szavakat, fordulatokat, amelyek személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak.
<i>Beszédképesség</i>	Részt vesz egyszerű beszélgetésekben, ha a partner lassan, jól artikulálva beszél. Feltesz és megválaszol egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Egyszerű fordulatokkal le tudja írni lakóhelyét, ismerőseit.
<i>Interakció</i>	Fel tud tenni és meg tud válaszolni személyes adatokra vonatkozó kérdéseket. Képes egyszerűen kommunikálni, de feltétlenül szüksége van ismétlésekre, körülírásokra és módosításokra.

<i>Íráskészség</i>	Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni, rövid üdvözetet megírni.
<i>Nyelvhelyesség</i>	Csupán korlátozott módon tud használni néhány egyszerű, betanult nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát. Rendelkezik alapszókinccsel, amely bizonyos konkrét szituációkra vonatkozó szavakból és fordulatokból áll.

A2, alapszint

Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érint területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, iskola, állás). Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben képes úgy kommunikálni, hogy egyszerű és direkt módon cserél információt családi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttérű, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

<i>Olvasott szöveg értése</i>	Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.
<i>Hallott szöveg értése</i>	Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókinccset, ha számára ismert dologról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.
<i>Beszédkésztség</i>	Részt vesz egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, amely ismert tevékenységhez kapcsolódó közvetlen információcserét igényel. Megérteti magát a társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például családját, lakóhelyét, tanulmányait.

Interakció

Fel tud tenni kérdéseket, egyszerű állításokra reagál. Képes jelezni, mikor követi a kommunikációt, de ritkán ért meg eleget ahhoz, hogy saját maga fenn tudja tartani a beszélgetést.

Íráskészség

Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.

Nyelvhelyesség

Néhány egyszerű szerkezetet helyesen használ, de még rendszeresen elkövet alapvető hibákat. Szókincse elegendő az alapvető kommunikációs szükségletek kielégítésére.

B1, küszöbszint

Ezen a szinten a diák megérti a világosan megfogalmazott, mindennapi szövegek fontosabb információit, amelyek ismert témáról szólnak, gyakori helyzetekhez kapcsolódnak, például munka, iskola, szabadidő. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre utazás során adódik. Képes egyszerű, összefüggő szöveget alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni élményeit, a különböző eseményeket, érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Olvasott szöveg értése

Megérti olyan szövegek lényegét, illetve a bennük lévő információt, amelyek hétköznapi, gyakori témákkal foglalkoznak. Megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről írásokat.

Hallott szöveg értése

Főbb vonalaiban megérti a rendszeresen elforduló, ismerős témáról szóló köznyelvi beszédet, társalgást. Megérti a legfontosabb információkat olyan rádió- és tévéműsorokban, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témákról szólnak, és amelyekben viszonylag lassan és világosan beszélnek.

Beszédkésztség

Felkészülés nélkül részt tud venni a nyelvterületen utazás közben felmerül helyzetekben, valamint ismerős, mindennapi témákról adódó beszélgetésekben. Egyszerű, összefüggő fordulatokkal mondja el élményeit, céljait. Röviden megindokolja és megmagyarázza véleményét. Képes elmesélni egy történetet, és erről véleményt megfogalmazni.

Interakció

Szemtől szemben képes egyszerű kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és befejezésére ismerős vagy számára érdekes témákban. Meg tudja ismételni az elhangzottak egy részét, hogy meggyőződjön arról, beszélgető partnerével egyformán értelmezik-e az elmondottakat.

Íráskésztség

Meg tud fogalmazni egyszerű, rövid, összefüggő szöveget ismert, hétköznapi témákban.

Beszámol élményeiről, véleményéről.

Nyelvhelyesség

Kiszámítható helyzetekkel kapcsolatos, begyakorolt szerkezetek és mondatfajták gyakran használt körét viszonylag helyesen alkalmazza. Megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy ki tudja magát fejezni a legtöbb saját, mindennapi életével kapcsolatos témában.

A program célja:

- A programban részt vevő tanulók mindegyike elérje a KER szerinti B1-es szintet (általános alapfok)
- A legtehetségesebbek a KER szerinti B 2-es szintet (általános középfok).
- A pályaválasztásukkor meghatározó legyen az idegen nyelvi kompetencia

Társadalmi háttér

- A bevezetéssel egyértelmű célunk, *hogy intézményünk keresettebbé váljon a szülők körében*, s növekedjen tehetséges tanulóink száma.
- A lakótelepen (Ady-város) a miénken kívül egy iskola működik, a vonzáskörzetünkben két intézmény.
- Helyi tantervünkben jelenleg is kiemelt szerepet játszik – a heti 3 óraszám ellenére – az idegen nyelvek tanítása, hiszen a ma felnövekvő nemzedéknek általános iskolában egy nyelvet el kell sajátítani alapfokú nyelvhasználati szinten.
- Emellett kiemelt a helyi tantervünkben az informatika tantárgy. A ma felnövekvő nemzedéknek el kell sajátítania a digitális írástudást is, hiszen a digitális kompetencia is kiemelt terület a nemzeti alaptantervben is. Ehhez viszont elengedhetetlen az angol nyelvi tudás.

Szakmai feltételek:

- Az angol nyelv mérési eredményei megfelelőek a tanulók szocio – kulturális háttéréhez viszonyítva. A nyelvi mérés eredményeiből kiemelkednek a sportosztályos tanulók eredményei, akik kiemelkedő tanulmányi átlaggal rendelkeznek. Ez azt feltételezi, bár nem lehet felvételit tartani, hogy a jelentkező tanulók képességei képessé teszik őket a törvényi előírásnak megfelelő szint elérésére.
- Alsó tagozaton az egész napos iskola lehetővé teszi, hogy a tanítók a tanulók kommunikációs képességeit megfelelően fejlesszék, hiszen ők tanítják az angol nyelv mellett a tantárgyakat is, egyben osztálytanítók is.
- 5. évfolyam végétől a helyi szóbeli vizsga legalább 15 éves múltat tekint vissza. Ez a vizsga 50 %-ot képvisel a tanulók év végi osztályzatában. Tartalmában és felépítésében megfelel az alapfokú nyelvvizsga követelményeinek (felvezető beszélgetés, téma, képleírás, szituáció).

- Tanulóink angol nyelvből városi, megyei versenyeredményekkel rendelkeznek folyamatosan.

Tárgyi feltételek

- 3 számítógépes terem, mely nem csak az informatika tanítását segíti, hanem az angol nyelv tanítását is.
- Hallás utáni megértéshez magnók.
- Interaktív táblák
- Angol nyelvi feladatbank (formatív mérőeszközök), melynek folyamatos felülvizsgálata szükséges, kiemelten a szövegértési feladatokra, s az íráskészséget fejlesztő feladatokra.

A bevezetés hatékonyságát és eredményességét célzó terveink:

- E – learning anyagok összeállítása a 2017/2018. tanévben, a későbbiekben folyamatosan, melyet honlapunkon teszünk közzé a tanulók számára.
- Tudásszintet mérő anyag kidolgozása (tanév vége): 3. évfolyam, 4. évfolyam, 5. évfolyam, 7. évfolyam) a központi idegen nyelvi mérés eredményességének növelése érdekében.

Cél: A tanulók tudásának felmérése az idegen nyelvi méréshez viszonyítva (6. évfolyam és 8. évfolyam); visszacsatolás a tudásról; folyamatos fejlesztés.

A módosított pedagógia programot, az elkészült helyi tantervekkel a nevelőtestület 2020. augusztus 31-én elfogadta.

Oláh Zoltán
hitelesítő

A módosított pedagógiai programot, az elkészült helyi tantervekkel jóváhagyom.

Győr, 2020. szeptember 1.


Németh Péter
Németh Péter
intézményvezető